

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου
στη Σχολική Μονάδα –
Διαδικασία Αυτοαξιολόγησης

Καλές Πρακτικές των Σχολείων II:
Εκθέσεις Συστηματικής Διερεύνησης Δεικτών
Κλίμα και Σχέσεις: ΜΕΡΟΣ 2ο

Δεκέμβριος 2012

Ο παρών τόμος αποτελεί μέρος του εκπαιδευτικού υλικού που παρήχθη στο πλαίσιο του πιλοτικού προγράμματος «Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου - Διαδικασία Αυτοαξιολόγησης» με φορέα υλοποίησης το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Ο τόμος αναφέρεται στις Εκθέσεις «Συστηματικής Διερεύνησης Δεικτών Ποιότητας» που συνέταξαν σχολικές μονάδες οι οποίες συμμετείχαν στο πιλοτικό έργο της ΑΕΕ. Ο τόμος αποτελεί μέρος των «Καλών Πρακτικών» των σχολείων και θα αναρτηθεί στο Παρατηρητήριο της ΑΕΕ με σκοπό την ενημέρωση των εκπαιδευτικών.

Η επιμέλεια του τόμου πραγματοποιήθηκε από τα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής και της Ομάδας Έργου της ΑΕΕ.

Επιστημονική Επιτροπή

Γεώργιος Πασιάς, Επίκουρος Καθηγητής ΕΚΠΑ, επιστημονικός υπεύθυνος του έργου
Κωνσταντίνος Λάμνιαν, Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, αναπληρωτής
επιστημονικός υπεύθυνος του έργου

Δημήτριος Ματθαίου, Καθηγητής ΕΚΠΑ, μέλος

Κωνσταντίνος Δημόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Πελοποννήσου,
μέλος

Κωνσταντίνος Παπαχρήστος, Σχολικός Σύμβουλος Π.Ε., Διευθυντής Σπουδών Π.Ε. του
ΥΠΔΒΜΘ, μέλος

Στυλιανός Μερκούρης, Σχολικός Σύμβουλος Δ.Ε., Διευθυντής Σπουδών Δ.Ε. του
ΥΠΔΒΜΘ, μέλος

Ομάδα Έργου

Γιαννικόπουλος Γεώργιος ΠΕ02, Γκυρτής Κων/νος ΠΕ19, Ζωγράφου Ελένη ΠΕ06, Ζώτος
Ιωάννης ΠΕ03, Κότσιρα Αναστασία ΠΕ70, Κωστοπούλου Χαρά ΠΕ19, Μητσάκη
Ευαγγελία ΠΕ09, Νίκα Μαρία ΠΕ06, Οικονόμου Ασπασία ΠΕ13, Παπαστάμου Ιωάννα
ΠΕ09, Ρουσσάκης Ιωάννης ΠΕ70, Σαμαρά Αντωνία ΠΕ70, Σοφού Ευστρατία ΠΕ60,
Στελλάκου Βάσω ΠΕ12, Στεφάτου Ήρα ΠΕ20, Ταμπάκη Σμαρώ ΠΕ02, Τρίγκα Δήμητρα
ΠΕ70, Φαντάκη Γεωργία ΠΕ04, Φέρμελη Γεωργία ΠΕ04.

Το πιλοτικό πρόγραμμα χρηματοδοτήθηκε από το ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου
Μάθηση» (2007-2013)

Πράξη : «Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου-Διαδικασία Αυτοαξιολόγησης» (MIS :
295381) («Άξονες Προτεραιότητας 1,2,3 – Οριζόντια Πράξη»)

Περιεχόμενα

Εισαγωγή

Γ. ΚΛΙΜΑ & ΣΧΕΣΕΙΣ:

ΜΕΡΟΣ 2ο

6. 6ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΙΛΙΟΥ, Γ' ΑΘΗΝΑΣ	4
<i>«Σχέσεις μεταξύ των εκπαιδευτικών»</i>	
7. ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ.....	23
<i>«Σχέσεις σχολείου – γονέων»</i>	
8. ΓΕΛ ΑΣΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ	34
<i>«Σχέσεις μεταξύ σχολείου - γονέων»</i>	
9. ΕΕΕΕΚ ΛΕΣΒΟΥ	48
<i>«Σχέσεις μεταξύ σχολείου - φορέων»</i>	
10. ΕΠΑΛ ΥΜΗΤΤΟΥ	72
<i>«Κλίμα και Σχέσεις στο Σχολείο»</i>	

Γ6.

6ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΙΛΙΟΥ, Γ' ΑΘΗΝΑΣ

«Σχέσεις μεταξύ των εκπαιδευτικών»

Έκθεση «Συστηματικής Διερεύνησης Δεικτών»

Στο αρχείο αυτό παρουσιάζεται η Έκθεση Συστηματικής Διερεύνησης Επιλεγμένων Τομέων του Εκπαιδευτικού Έργου, η οποία συντάχθηκε κατά το σχολικό έτος 2010-11 από το 6ο Γυμνάσιο Ιλίου. Περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν τη διερεύνηση του δείκτη «Σχέσεις μεταξύ των εκπαιδευτικών».

28/1/2011

6^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ
ΙΛΙΟΥ
ΣΧ. ΕΤΟΣ
2010-2011

Αξιολόγηση εκπαιδευτικού
έργου
Αυτοαξιολόγηση σχολικής
μονάδας

ΤΟΜΕΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ: Σχέσεις μεταξύ καθηγητών
ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: Μπακογιάννη Δήμητρα, Μπέτσα Ευαγγελία, Πανούση
Κατερίνα, Μήτρου Βασίλης, Τριμίντζιος Κώστας, Ξατούρου Έφη, Ζαχαριουδάκη
Δέσποινα, Μπιμπίκου Κατερίνα, Μετζάλη Σταυρούλα, Καλαντζή Αναστασία,
Τζιβράς Κώστας
ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Κουμουνδούρος Γεώργιος

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο πλαίσιο της α' φάσης αυτοαξιολόγησης της σχολικής μονάδας του 6^{ου} Γυμνασίου Ιλίου («γενική εικόνα του σχολείου») κατά το σχολικό έτος 2010-2011, διερευνήθηκαν οι σχέσεις μεταξύ των καθηγητών του, και συγκεκριμένα οι ακόλουθοι δείκτες:

- Ποιότητα επικοινωνίας (συνεργασία, συλλογική δράση)
- Τακτικές συναντήσεις και συνεργασία εκπαιδευτικών της ίδιας, συναφούς ή διαφορετικών ειδικοτήτων
- Συνεργασία εκπαιδευτικών σε παιδαγωγικά/ διδακτικά θέματα.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ

Από την Ομάδα Εργασίας επιλέχθηκε η ερευνητική μέθοδος της **δημοσκόπησης** και για το λόγο αυτή χρησιμοποιήθηκε ως μέσο έρευνας αυτοσχέδιο ερωτηματολόγιο (βλ. Παράρτημα).

Το **ερωτηματολόγιο** με τίτλο «**Γενικές Διαπιστώσεις Επικοινωνίας και Συνεργασίας των Καθηγητών**» διανεμήθηκε σε όλους τους υπηρετούντες από την έναρξη του σχολικού έτους καθηγητές της συγκεκριμένης σχολικής μονάδας, δηλαδή σε συνολικά εικοσιοκτώ (28) εκπαιδευτικούς.

Από τα παραπάνω ερωτηματολόγια απαντήθηκαν τα **είκοσιπέντε (25)**, ποσοστό δηλαδή **89%** των υπηρετούντων εκπαιδευτικών. Το ποσοστό αυτό κρίθηκε πολύ ικανοποιητικό και αντιπροσωπευτικό για τη διερεύνηση των απόψεων των εκπαιδευτικών του σχολείου πάνω στο αντικείμενο της έρευνας. Το μεγάλο αυτό ποσοστό συμμετοχής στην έρευνα μπορεί μεταξύ άλλων να θεωρηθεί και ως ένδειξη ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για το θέμα αυτό από την πλευρά των εκπαιδευτικών, αφού όπως προκύπτει υπάρχει συνειδητοποίηση της ανάγκης διερεύνησης των σχέσεων τους.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΕΥΝΑΣ

Από τις συνολικά δεκαοκτώ (18) κλειστού τύπου διαβαθμισμένες ερωτήσεις που περιέχονται στο συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο προκύπτουν δύο ομάδες ερωτήσεων που εξετάζουν τα ακόλουθα γενικότερα θέματα:

A. Σχέσεις (επικοινωνία και συνεργασία) των συναδέλφων εκπαιδευτικών εντός σχολείου - το κλίμα στο σχολείο (Συνολικά 13 ερωτήσεις: 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 17 και 18).

B. Σχέσεις των συναδέλφων εκπαιδευτικών εκτός σχολείου (Συνολικά 5 ερωτήσεις: 3, 4, 10, 11 και 12).

Οι ερωτήσεις είναι επίσης ισόποσα κατανεμημένες ως προς την **παιδαγωγική και μη παιδαγωγική κατεύθυνσή τους**, και συγκεκριμένα:

- ❖ 9 ερωτήσεις με *παιδαγωγική κατεύθυνση* (Ερωτήσεις 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 14) και
- ❖ 9 ερωτήσεις με *μη παιδαγωγική κατεύθυνση* (Ερωτήσεις 3, 4, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 18).

Οι ερωτήσεις διερευνούν αναλυτικότερα τα εξής θέματα:

α/α	Θέματα	Αριθμός ερώτησης
1	Συνεργασία των εκπαιδευτικών για παιδαγωγικά θέματα	1
2	Συνεργασία των εκπαιδευτικών για εξωδιδακτικές δραστηριότητες στο σχολείο	2
3	Κοινωνικές συναναστροφές (έξοδοι κλπ) σαν σύλλογος	3
4	Κοινωνικές συναναστροφές σαν ομάδες	4
5	Παρακολούθηση μαθημάτων άλλων συναδέλφων της ίδιας ή άλλης ειδικότητας	5
6	Ανταλλαγή απόψεων στα κενά	6
7	Ανάληψη πρωτοβουλιών για καλύτερευση του σχολείου	7
8	Συνεργασία στην κατανομή των μαθημάτων	8
9	Συναντήσεις καθηγητών της ίδιας ειδικότητας για διδακτικά θέματα	9
10	Θεώρηση των εκδρομών ως ευκαιρία επικοινωνίας με τους συναδέλφους	10
11	Εκδήλωση συμπαράστασης του συλλόγου σε συναδέλφους με πρόβλημα	11
12	Επικοινωνία των συναδέλφων στις διακοπές	12
13	Συνεργασία των καθηγητών με τη Διεύθυνση του σχολείου	14
14	Ύπαρξη ειλικρίνειας μεταξύ των συναδέλφων	15
15	Ύπαρξη σεβασμού μεταξύ των συναδέλφων	16
16	Ύπαρξη συμπάθειας μεταξύ των συναδέλφων	17
17	Συναισθήματα που δημιουργούνται στον εργασιακό χώρο (χαρά, πλήξη, βίωση αυταρχισμού, αποστροφή, στρες)	18α - 18ε

Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει και **μία ανοικτή ερώτηση** στο τέλος του, όπου από τους ερωτώμενους εκπαιδευτικούς ζητείται να εκφράσουν ελεύθερα τη γνώμη τους ως προς *«το σημαντικότερο που πρέπει να υπάρχει για να είναι καλύτερες οι σχέσεις των καθηγητών μεταξύ τους»*.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Α. Από τη στατιστική επεξεργασία των ποσοτικών δεδομένων που συλλέχθηκαν μέσω των κλειστών διαβαθμισμένων ερωτήσεων, προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

- ✚ Οι ερωτώμενοι εκπαιδευτικοί εκφράζουν με τις απαντήσεις τους την άποψη τους ως προς τα σημεία στα οποία υπάρχουν ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ στη μεταξύ τους επικοινωνία και συνεργασία, που είναι τα εξής:

1. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΕΞΩΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (76%)
2. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΥΝΑΝΑΣΤΡΟΦΕΣ (ΕΞΟΔΟΙ ΓΙΑ ΦΑΓΗΤΟ, ΘΕΑΤΡΟ, ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ ΚΛΠ) ΣΑΝ ΣΥΛΛΟΓΟΣ (92%)
3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΥΝΑΝΑΣΤΡΟΦΕΣ ΣΑΝ ΟΜΑΔΕΣ (80%)
4. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΣΥΝΑΔΕΛΦΩΝ ΤΗΣ ΙΔΙΑΣ Ή ΑΛΛΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ (96%)
5. ΑΝΑΛΗΨΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ (64%)
6. ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΤΗΣ ΙΔΙΑΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ (60%)
7. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ ΣΤΙΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ (88%)
8. ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟ ΚΛΙΜΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (68%)
9. ΥΠΑΡΞΗ ΣΥΜΠΑΘΕΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΣΥΝΑΔΕΛΦΩΝ (64%).

- ✚ Οι ερωτώμενοι εκπαιδευτικοί εκφράζουν με τις απαντήσεις τους την άποψη τους ως προς τα ΘΕΤΙΚΑ/ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ στη μεταξύ τους επικοινωνία και συνεργασία, που είναι τα εξής:

1. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ (72%)
2. ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΣΕ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑ (92%)
3. ΥΠΑΡΞΗ ΣΕΒΑΣΜΟΥ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΣΥΝΑΔΕΛΦΩΝ (64%)

4. ΑΠΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΗΣ ΣΤΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΧΩΡΟ (64%)
5. ΑΠΟΥΣΙΑ ΒΙΩΣΗΣ ΑΥΤΑΡΧΙΣΜΟΥ ΣΤΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΧΩΡΟ (68%)
6. ΑΠΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΡΟΦΗΣ ΣΤΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΧΩΡΟ (76%)
7. ΑΠΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΤΡΕΣ ΣΤΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΧΩΡΟ (56%)
8. ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΕΚΔΡΟΜΩΝ ΩΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ (76%).

✚ Τέλος, οι ερωτώμενοι εκπαιδευτικοί εκφράζουν με τις απαντήσεις τους μία ΙΣΟΠΟΣΑ ΚΑΤΑΝΕΜΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΩΣ ΕΚ ΤΟΥΤΟΥ ΑΒΕΒΑΙΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΘΕΤΙΚΗ Ή ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΤΑΣΗ ΤΗΣ ως προς τα εξής σημεία:

1. **ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΓΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ** (48% απάντησαν ΚΑΘΟΛΟΥ ή ΛΙΓΟ και 52% απάντησαν ΠΟΛΥ ή ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ)
2. **ΑΝΤΑΜΑΓΗ ΣΤΑ ΚΕΝΑ ΑΠΟΨΕΩΝ ΓΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ Ή ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΘΕΜΑΤΑ** (52% απάντησαν ΚΑΘΟΛΟΥ ή ΛΙΓΟ και 44% απάντησαν ΠΟΛΥ ή ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ)
3. **ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΜΕ ΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ** (48% απάντησαν ΚΑΘΟΛΟΥ ή ΛΙΓΟ και 40% απάντησαν ΠΟΛΥ ή ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ)
4. **ΥΠΑΡΞΗ ΕΙΛΙΚΡΙΝΕΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΣΥΝΑΔΕΛΦΩΝ** (52% απάντησαν ΚΑΘΟΛΟΥ ή ΛΙΓΟ και 44% απάντησαν ΠΟΛΥ ή ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ).
5. **ΥΠΑΡΞΗ ΤΟΥ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΧΑΡΑΣ ΣΤΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΧΩΡΟ** (44% απάντησαν ΚΑΘΟΛΟΥ ή ΛΙΓΟ και 44% απάντησαν ΠΟΛΥ ή ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ).

Β. Από τη επεξεργασία των ποιοτικών δεδομένων που συλλέχθηκαν μέσω της ανοικτής ερώτησης, προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

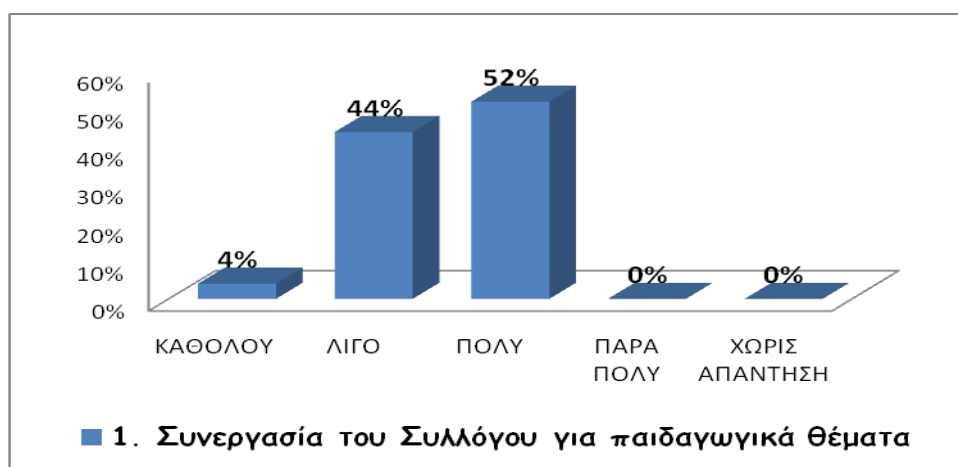
✚ Οι ερωτώμενοι εκπαιδευτικοί θεωρούν ο καθένας ξεχωριστά ως το σημαντικότερο που πρέπει να υπάρχει για να είναι καλύτερες οι μεταξύ τους σχέσεις:

- ✓ Σχέσεις ειλικρίνειας για αποκατάσταση της χαμένης εμπιστοσύνης,
- ✓ Ενσυναίσθηση, αποδοχή, ενθάρρυνση, αλληλεγγύη, καλή διάθεση, υπομονή
- ✓ Ενεργός ακρόαση, δεκτικότητα της διαφορετικής άποψης
- ✓ Αλληλοσεβασμός, σχέσεις ισότητας χωρίς μεροληψίες
- ✓ Αναγνωρισιμότητα
- ✓ Τήρηση κανόνων και αρχών του σχολείου, όρια στις σχέσεις των καθηγητών, αλλαγή της νοοτροπίας σχετικά με την ύπαρξη αντιπαλοτήτων
- ✓ Αποδοχή - αναγνώριση των συναισθημάτων
- ✓ Ουσιαστική και ειλικρινής επικοινωνία, συνειδητοποίηση ότι τα κοινά είναι περισσότερα από τις διαφορές, όχι μικροπρέπειες, αμοιβαίες υποχωρήσεις και κατανόηση
- ✓ Θετική στάση ζωής
- ✓ Αποδέσμευση των προσωπικών απόψεων από την εργασιακή θέση
- ✓ Έλλειψη εγωισμού, διάθεση για πραγματική βοήθεια, διαπροσωπική προσέγγιση
- ✓ Ρήξη με το παρελθόν, νέα αρχή, θεμελίωση σχέσης εμπιστοσύνης και συνεργασίας για την αποτελεσματικότερη λειτουργία του σχολείου.
- ✓ Συνάδελφοι δεκτικοί σε εμπειρίες και ερεθίσματα και ανοικτοί σε προκλήσεις και καινοτομίες
- ✓ Κοινές έξοδοι, διάθεση για περαιτέρω κοινωνικές επαφές
- ✓ Αγάπη για το έργο μας και το σχολείο.

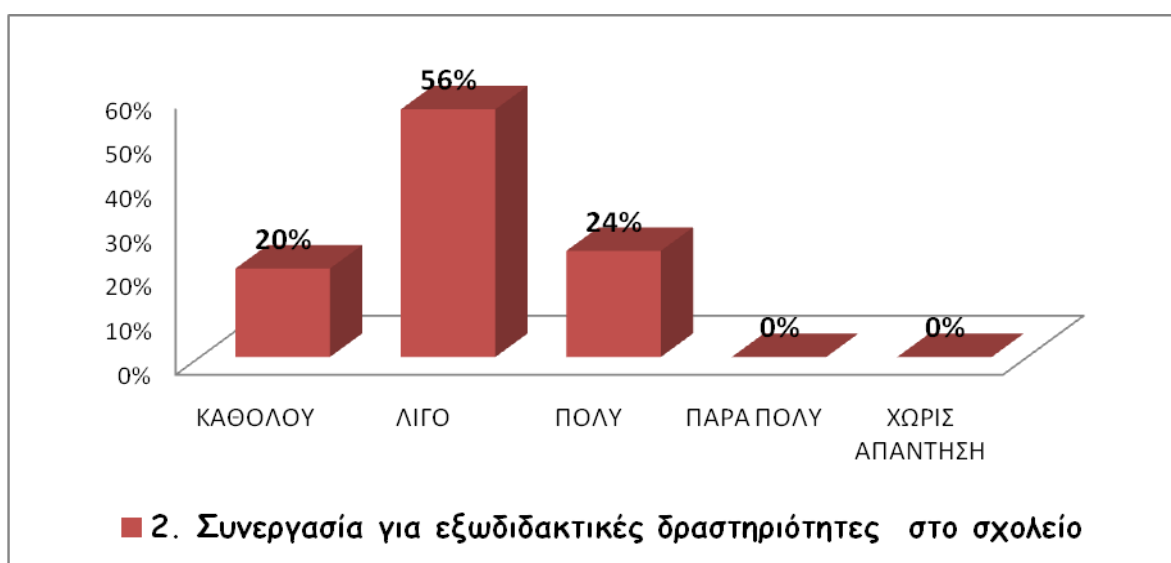
Επιχειρώντας, επομένως, μια συνολική προσέγγιση θα λέγαμε ότι από τα παραπάνω διαφαίνεται μια συνειδητοποίηση της ανάγκης αλλά και διάθεση για αλλαγή και καλύτερευση των σχέσεων των εκπαιδευτικών στο επίπεδο της επικοινωνίας και γενικότερα των διαπροσωπικών σχέσεων. Από τους ερωτώμενους εκπαιδευτικούς κρίνονται ως απαραίτητα συστατικά για τη βελτίωση των μεταξύ τους σχέσεων η ειλικρινής και ανοικτή επικοινωνία, με παράλληλη τήρηση των ορίων και με καλή διάθεση και συμπεριφορά.

**ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ
«ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ»**

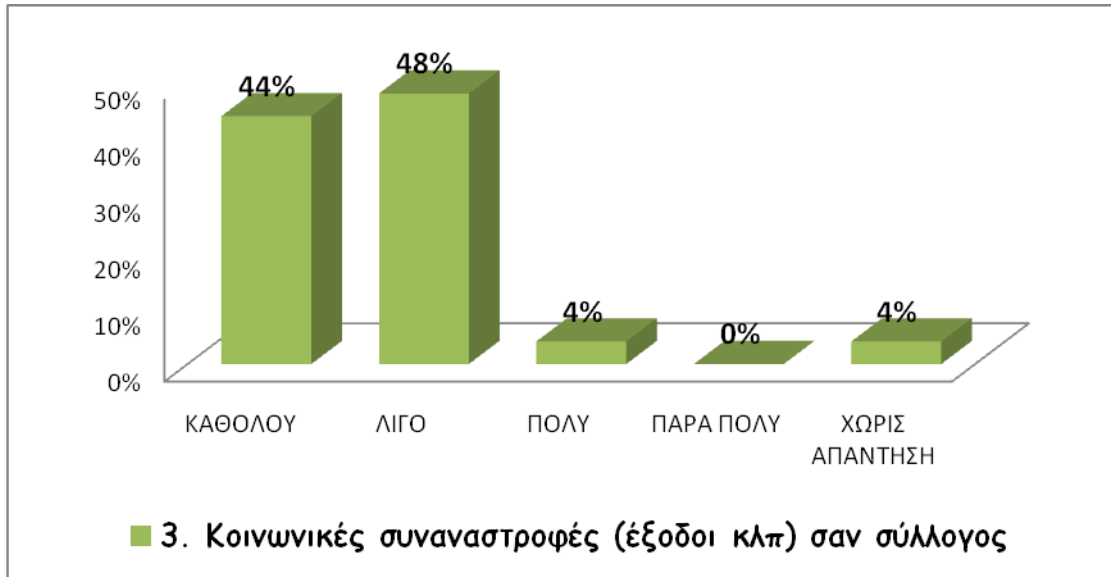
ΕΡΩΤΗΣΗ 1

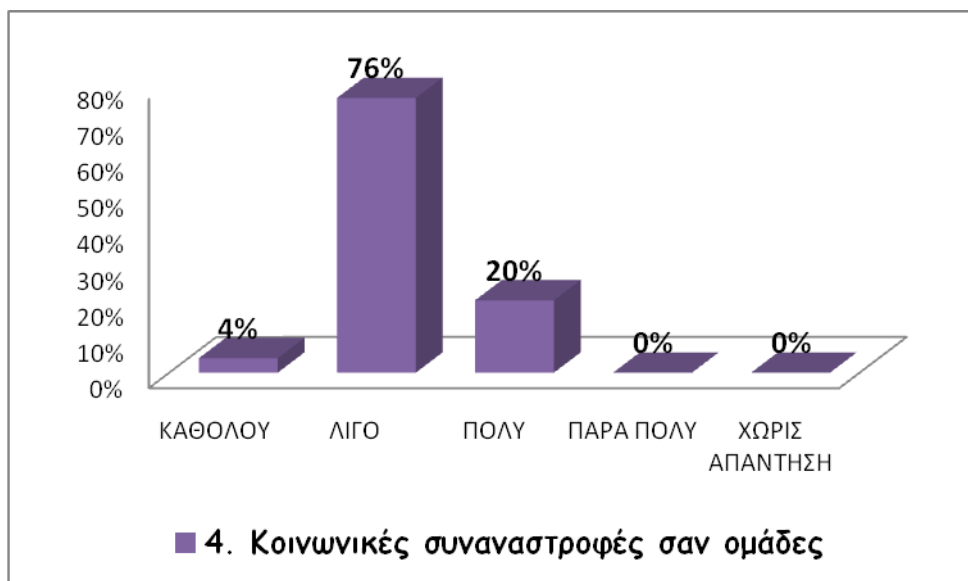
ΕΡΩΤΗΣΗ 2

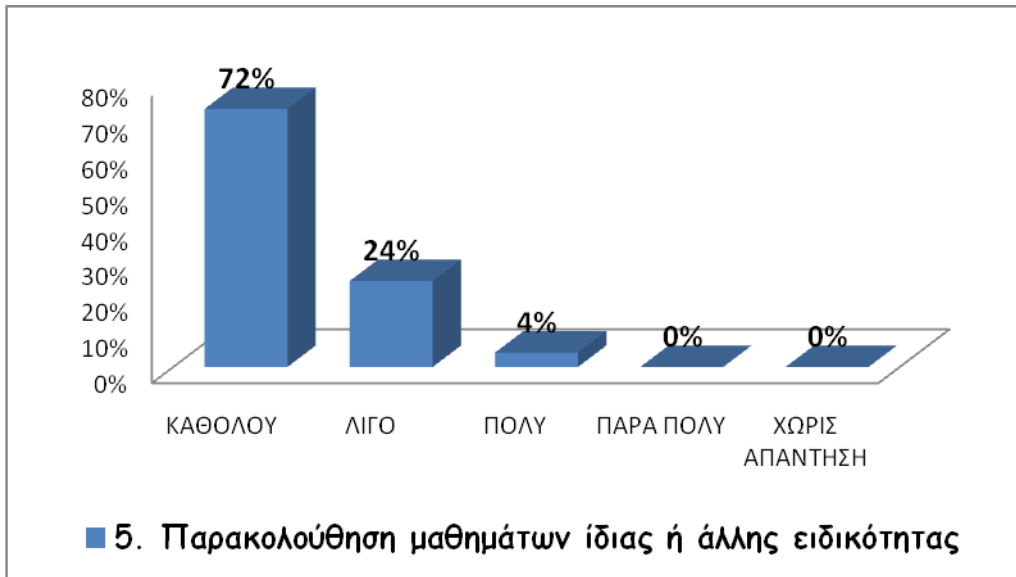
ΕΡΩΤΗΣΗ 3

ΕΡΩΤΗΣΗ 4

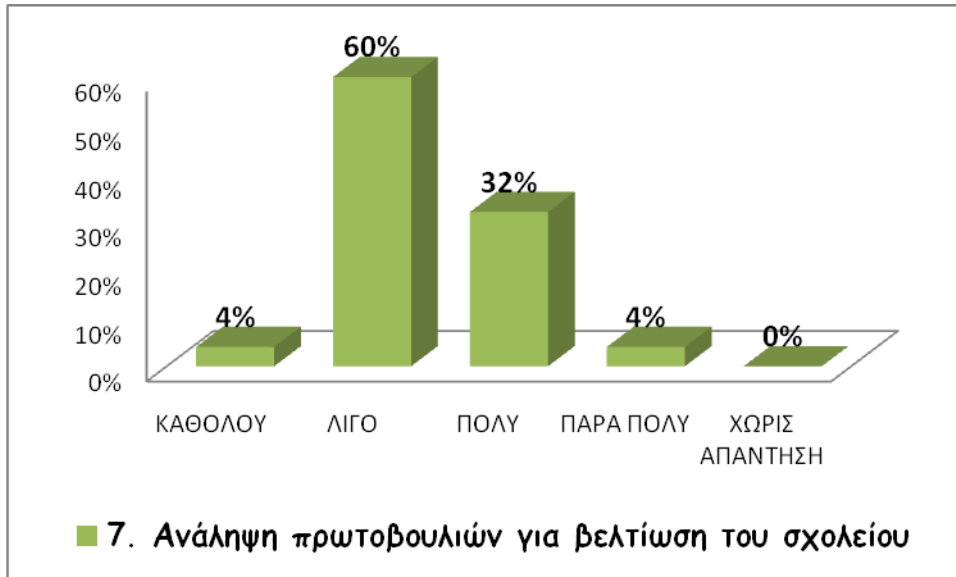
ΕΡΩΤΗΣΗ 5

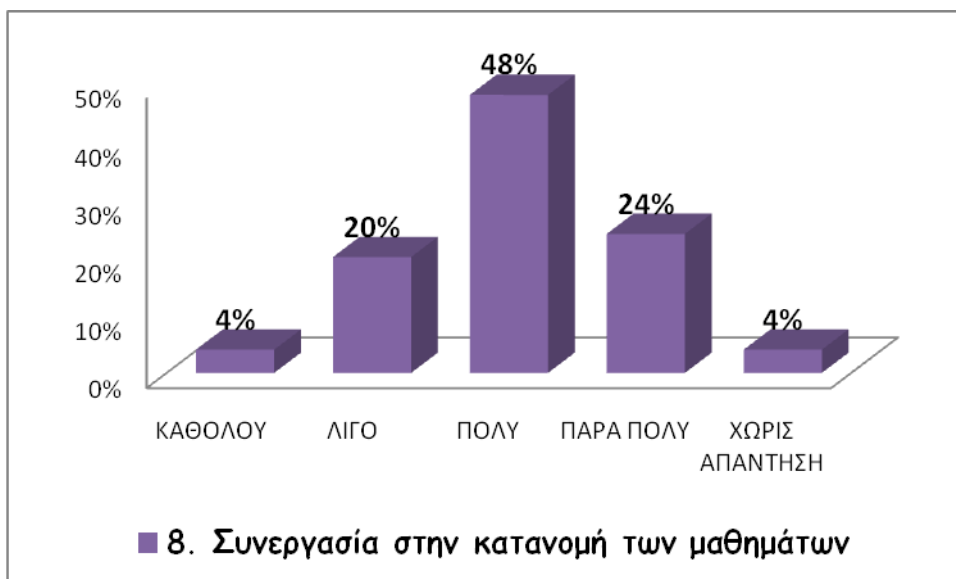
ΕΡΩΤΗΣΗ 6

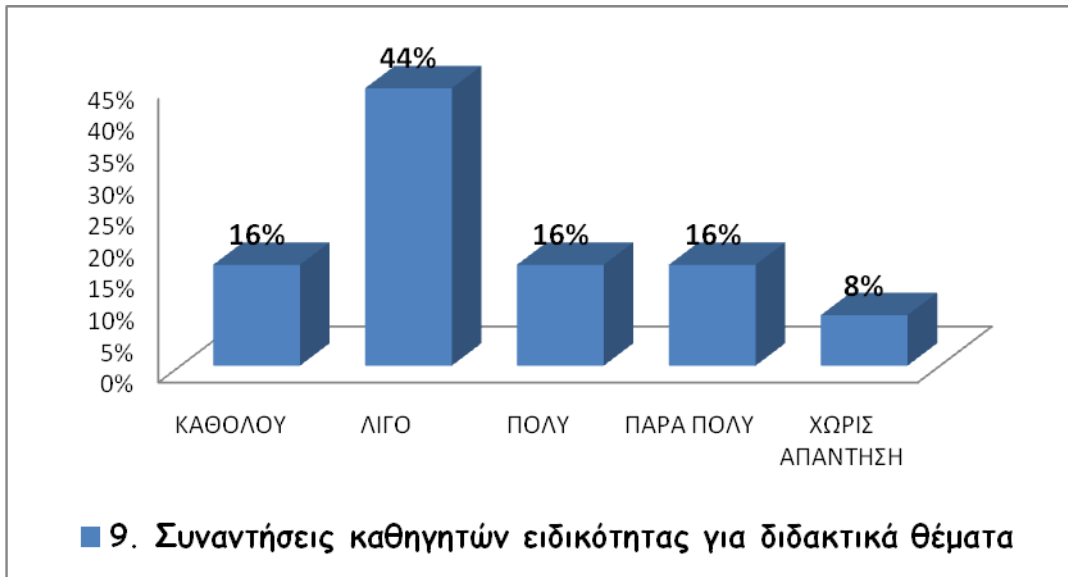
ΕΡΩΤΗΣΗ 7

ΕΡΩΤΗΣΗ 8

ΕΡΩΤΗΣΗ 9

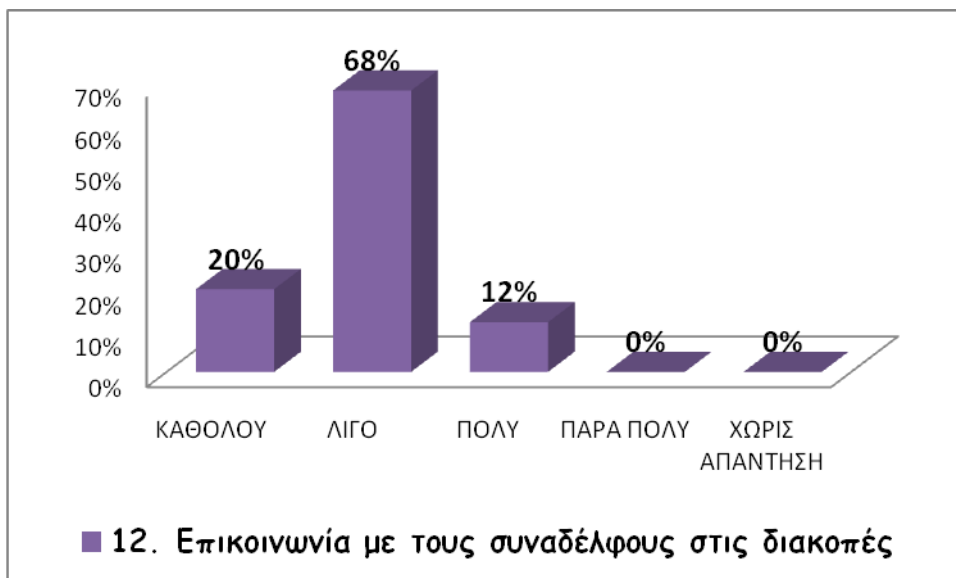
ΕΡΩΤΗΣΗ 10

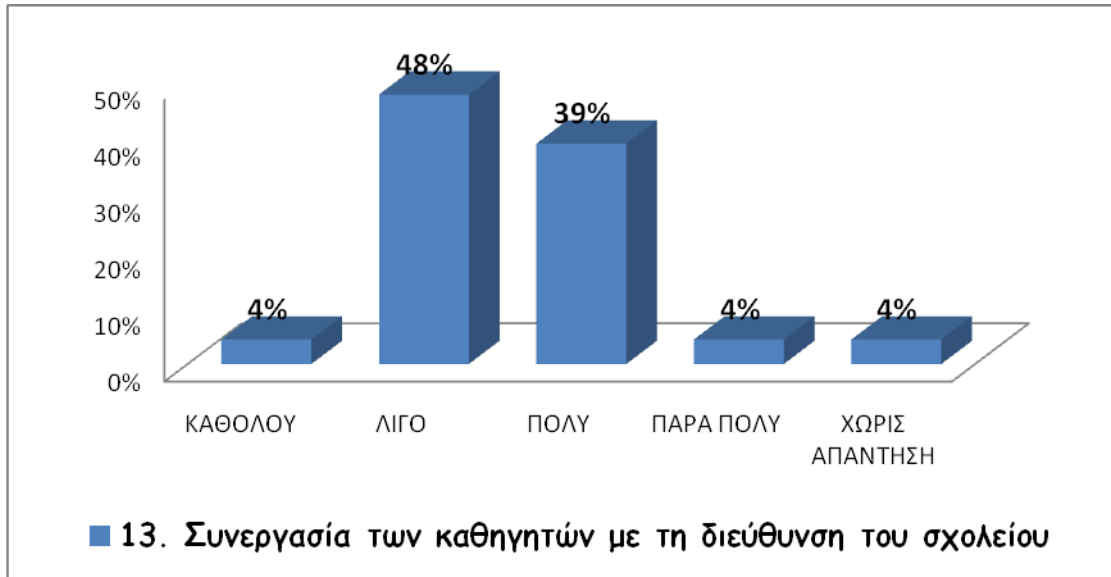
ΕΡΩΤΗΣΗ 11

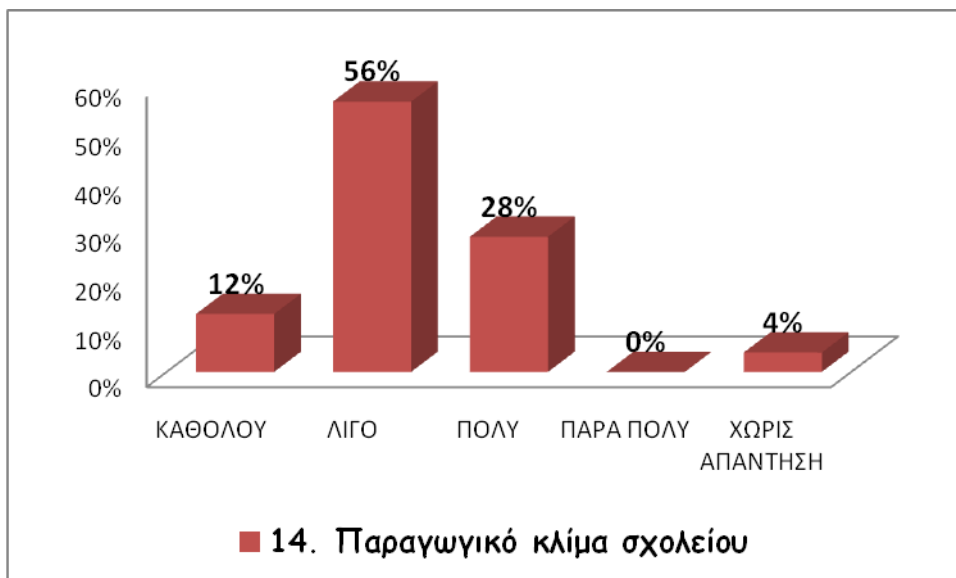
ΕΡΩΤΗΣΗ 12

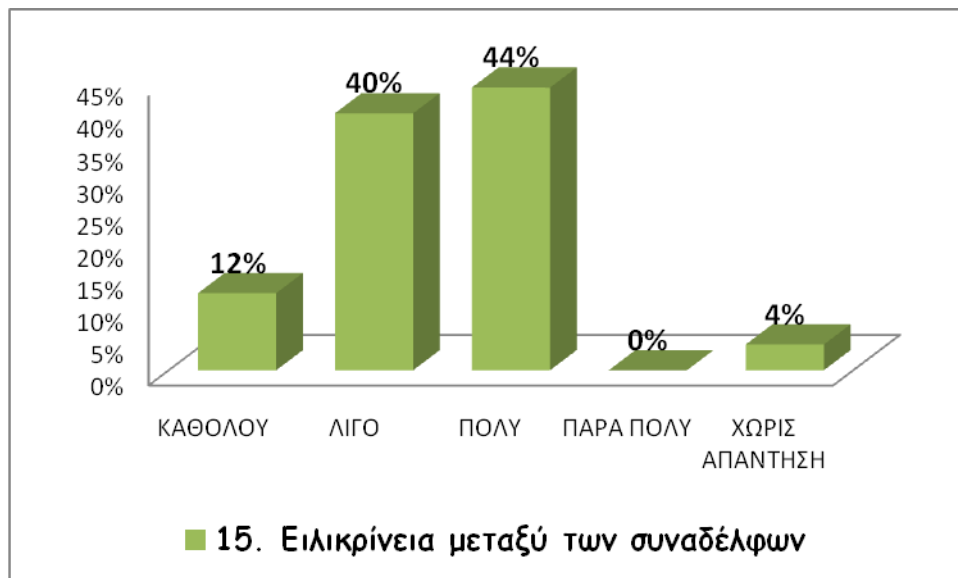
ΕΡΩΤΗΣΗ 13

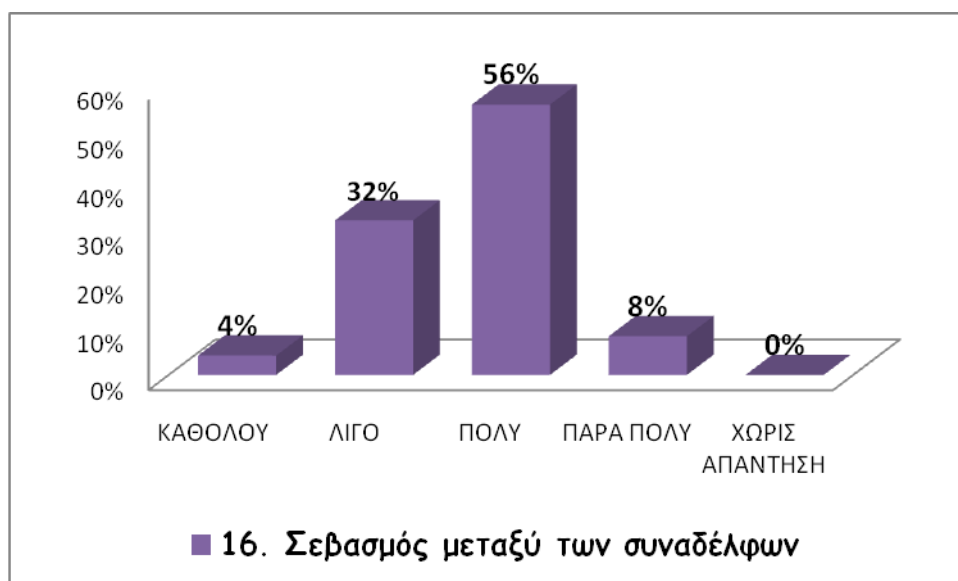
ΕΡΩΤΗΣΗ 14

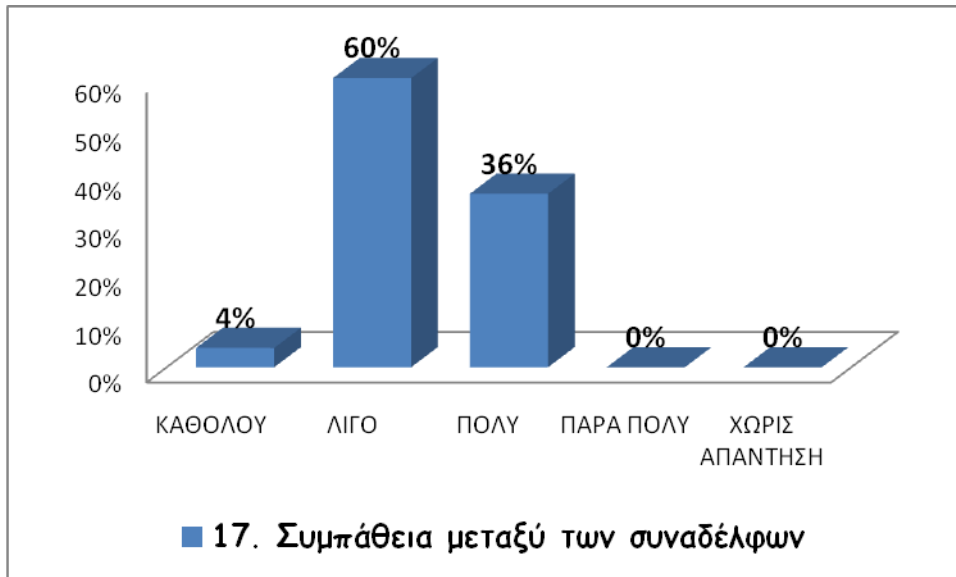
ΕΡΩΤΗΣΗ 15

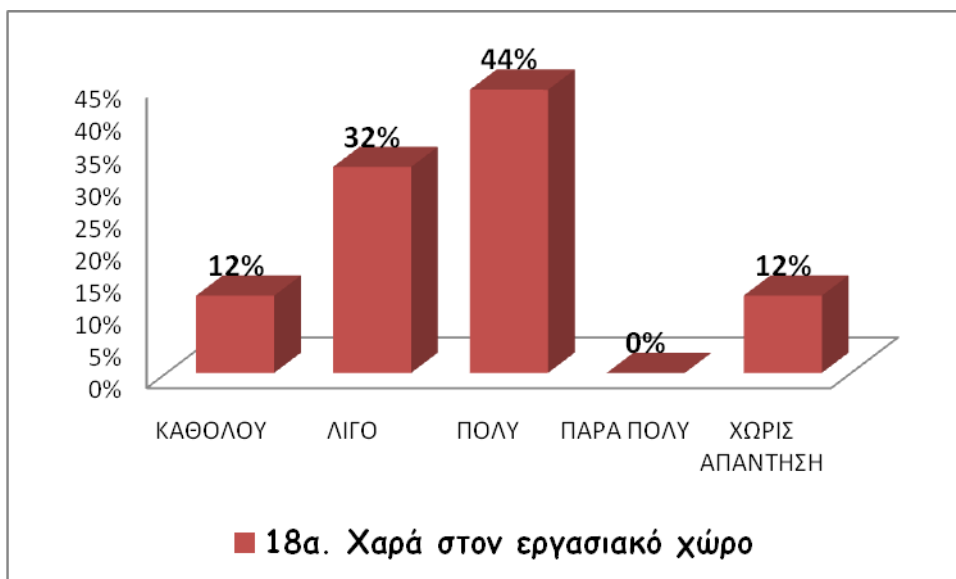
ΕΡΩΤΗΣΗ 16

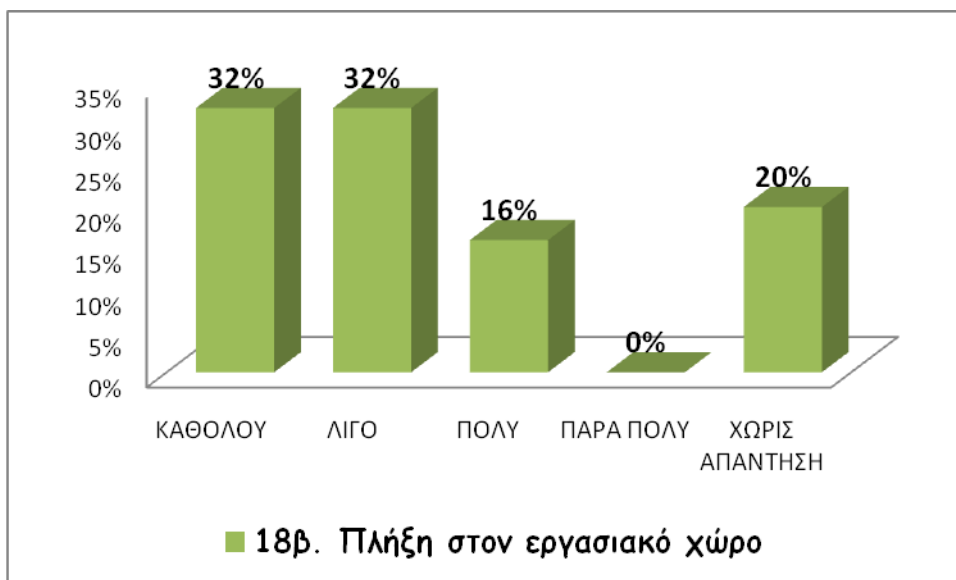
ΕΡΩΤΗΣΗ 17

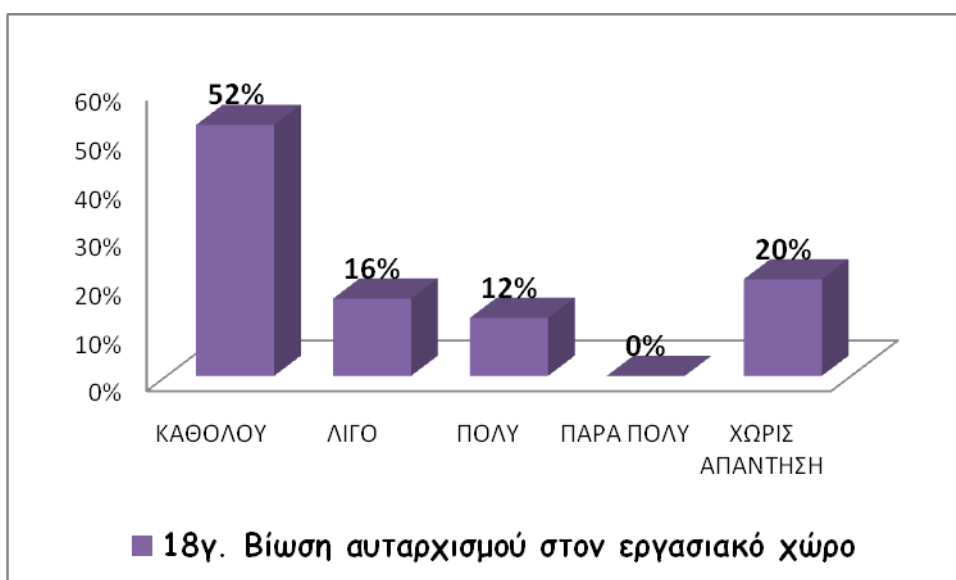
ΕΡΩΤΗΣΗ 18α

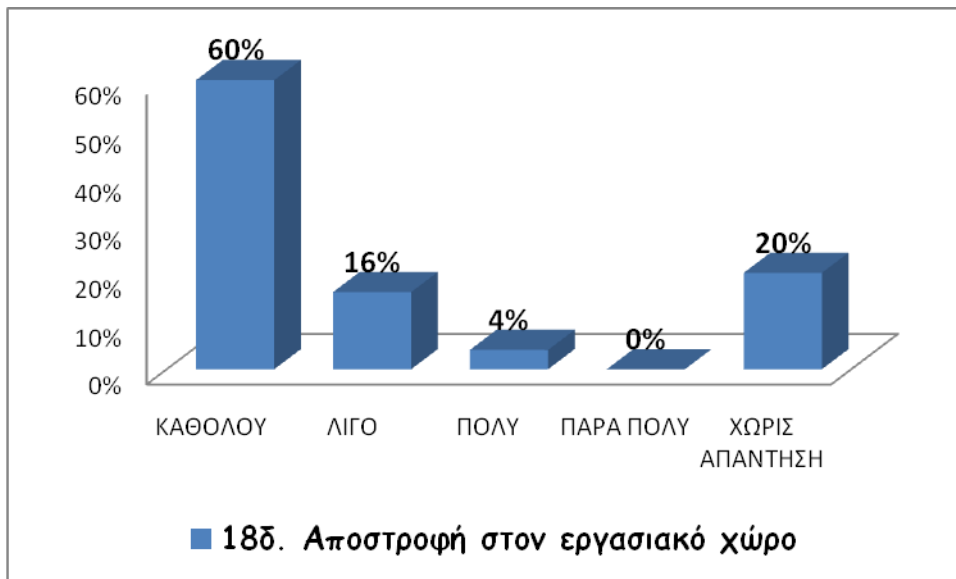
ΕΡΩΤΗΣΗ 18β

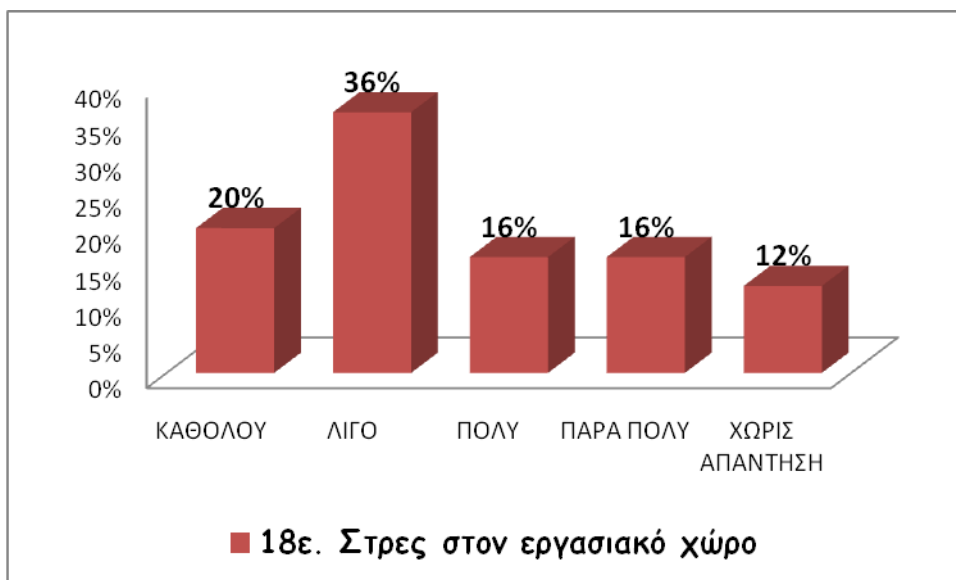
ΕΡΩΤΗΣΗ 18γ

ΕΡΩΤΗΣΗ 18δ

ΕΡΩΤΗΣΗ 18ε

Γ7.

ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

«Σχέσεις σχολείου – γονέων»

Έκθεση «Συστηματικής Διερεύνησης Δεικτών»

Η Έκθεση Συστηματικής Διερεύνησης Επιλεγμένων Τομέων του Εκπαιδευτικού Έργου συντάχθηκε κατά το σχολικό έτος 2010-11 από το Πειραματικό Γυμνάσιο Πανεπιστημίου Κρήτης. Περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν τη διερεύνηση του δείκτη «Σχέσεις Σχολείου – Γονέων», καθώς επίσης και Παράρτημα με τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν: 1. Ερωτηματολόγιο εκπαιδευτικών και 2. Ερωτηματολόγιο γονέων.

**Έκθεση Συστηματικής Διερεύνησης Επιλεγμένων Τομέων
Εκπαιδευτικού Έργου της Σχολικής Μονάδας:
Πειραματικό Γυμνάσιο Πανεπιστημίου Κρήτης**

Τομέας /Δείκτης Αξιολόγησης: 3.3: «Σχέσεις Σχολείου – Γονέων»

A. Διαδικασίες Αξιολόγησης

Έγιναν δύο πρώτες συναντήσεις, η μία αμέσως μετά την ενημέρωση στην Ολομέλεια, στις 14 Ιανουαρίου 2011 και η άλλη στις 20 Ιανουαρίου 2011 στις οποίες συμμετείχαν και οι Σύμβουλοι (κ. Καψάσκη Α. και κ. Αγγελιδάκη Δ). η πρώτη σε χώρο του σχολείου και η δεύτερη εκτός αυτού. Στις συναντήσεις αυτές, αφού αποφασίστηκε η σύνταξη δύο ερωτηματολογίων (ένα προς τους εκπαιδευτικούς της σχολικής μονάδας και ένα προς τους γονείς και κηδεμόνες) συζητήθηκε διεξοδικά ο τρόπος επιλογής και διατύπωσης των ερωτήσεων μέσα από τις προτάσεις που τα μέλη της ομάδας είχαν επιλέξει. Στη συνέχεια αποφασίστηκε η σύνθεση δύο υποομάδων, μία για κάθε ερωτηματολόγιο, οι οποίες θα εργαστούν χωριστά για καλύτερο αποτέλεσμα. Έτσι οι: Μαμούχα Γερακίνα, Περάκη Ειρήνη, Τσολάκη Στέλλα και Πελαντάκης Γιώργος αποφασίστηκε να ασχοληθούν με το ερωτηματολόγιο προς τους εκπαιδευτικούς ενώ οι: Δρανδάκη Αθηνά, Παναγιωτάκη Ελένη, Μελαμπιανάκης Γεώργιος, Λαμπρίδης Ευστράτιος, Πετράκη Ειρήνη και Φαρσάρης Ιάσοντας με το ερωτηματολόγιο προς τους γονείς και κηδεμόνες. Μετά τη σύνταξη των δύο ερωτηματολογίων, τη καταγραφή τους ηλεκτρονικά τη διανομή και συμπλήρωσή τους από τους εκπαιδευτικούς και γονείς, τα μέλη και των δύο ομάδων συναντήθηκαν για άλλη μία φορά σε χώρο του σχολείου την 28^η Ιανουαρίου 2011 για να συζητήσουν τα αποτελέσματα που προέκυψαν από τα ποσοστά τα οποία είχαν υπολογίσει οι κ.κ. Μελαμπιανάκης και Πελαντάκης με κύριο στόχο τη σύνταξη της τελικής Έκθεσης. Μετά την σύνταξη της έκθεσης τα συμπεράσματα επικυρώθηκαν από την ολομέλεια των συμμετεχόντων στο έργο ΑΕΕ σε σχετική συνεδρίαση την 4/2/2011.

B. Σχέδιο Αξιολόγησης

Το αντικείμενο που αξιολογήθηκε είναι οι σχέσεις σχολείου-γονέων. Οι στόχοι της διερεύνησης του αντικειμένου αυτού είναι να εντοπισθούν τα βασικά στοιχεία της σχέσης εκπαιδευτικών και γονέων, να επισημανθούν οι τρόποι βελτίωσης αυτής της σχέσης μέσα από τη διαδικασία που τηρήθηκε (βλ.Α) και τα κριτήρια που διατυπώθηκαν, τα οποία είναι τα εξής: 1) Αν το σχολείο αναπτύσσει μηχανισμούς για τη διερεύνηση των απόψεων και

θέσεων των γονέων. 2) Αν διασφαλίζεται τακτική ροή πληροφοριών ανάμεσα σε γονείς και σχολείο για την ανάπτυξη και πρόοδο των μαθητών. 3) Αν η σχολική μονάδα αναπτύσσει μηχανισμούς, ώστε να ξεπερνά προβλήματα που δημιουργούν στο σχολείο μαθητές και μη συνεργάσιμοι γονείς. 4) Αν υπάρχει εκ μέρους των εκπαιδευτικών διάθεση συνεργασίας με τους γονείς και 5) Αν οι εκπαιδευτικοί αποκτούν με τη βοήθεια των γονέων μια καλή εικόνα για τον τρόπο με τον οποίο εργάζονται οι μαθητές στο σπίτι και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν. Για την άντληση των απαιτούμενων πληροφοριών αξιοποιήθηκαν διάφορες πηγές και μέσα όπως τα σχολικά αρχεία, το προηγούμενο ερωτηματολόγιο, η έκθεση της επιστημονικής Ομάδας του έργου «κλίμα και σχέσεις στο σχολείο». Αξιοποιήθηκαν –κατά κύριο λόγο- τα αποτελέσματα των δύο ερωτηματολογίων που απευθύνονταν προς τους εκπαιδευτικούς της σχολικής μονάδας και προς τους γονείς και κηδεμόνες των μαθητών, όπως αυτά προέκυψαν μέσα από των υπολογισμό των ποσοστών. Τα ερωτηματολόγια που αξιοποιήθηκαν κατά τον καλύτερο τρόπο, όπως έχουμε προαναφέρει, συντάχθηκαν μετά από συναντήσεις των μελών της ομάδας, συζητήσεις και με τους άλλους εκπαιδευτικούς του συλλόγου και με τη βοήθεια των Συμβούλων.

Γ. Κύρια Αποτελέσματα Αξιολόγησης

A) Το σχολείο αναπτύσσει μηχανισμούς διερεύνησης των απόψεων και θέσεων των γονέων-κηδεμόνων:

Από τα αρχεία του σχολείου και από συζήτηση με τη διευθύντρια προκύπτει ότι α) στην αρχή του σχολικού έτους πραγματοποιείται συνάντηση με τους γονείς των μαθητών της Α' τάξης για γνωριμία και ενημέρωση σε θέματα που αφορούν το σχολείο, β) στέλνονται SMS στους γονείς όποτε αυτό κρίνεται απαραίτητο, γ) γίνονται συναντήσεις με γονείς των οποίων τα παιδιά δημιουργούν προβλήματα, δ) οι γονείς της Α' τάξης ανταποκρίνονται περισσότερο στις προσκλήσεις του σχολείου σε σχέση με τους γονείς των άλλων τάξεων.

Πραγματοποιούνται μηνιαίες συναντήσεις των εκπροσώπων του συλλόγου γονέων με τη διευθύντρια του σχολείου με σκοπό να διερευνηθούν οι απόψεις των γονέων για τα εκάστοτε ζητήματα, π.χ. εκδηλώσεις, εκδρομές και τρόποι επιλογής των μαθητών στις εκδρομές.

B) Διασφαλίζεται τακτική και αμφίδρομη ροή πληροφοριών ανάμεσα στους γονείς-κηδεμόνες και το σχολείο για την ανάπτυξη και πρόοδο των μαθητών:

Από το ερωτηματολόγιο προς τους γονείς προκύπτει ότι οι γονείς επισκέπτονται τους εκπαιδευτικούς στο σχολείο σε τακτά διαστήματα (έως και δύο φορές το μήνα), σε συγκεκριμένες ώρες που έχουν ορισθεί μέσα στο ωρολόγιο πρόγραμμα, προκειμένου να ενημερωθούν για την πρόοδο και συμπεριφορά των παιδιών τους. Το ενδιαφέρον στρέφεται κυρίως στα φιλολογικά μαθήματα και στα μαθηματικά χωρίς όμως αυτό να σημαίνει πως δεν αναζητούν και τις υπόλοιπες ειδικότητες.

Γ) Η σχολική μονάδα αναπτύσσει μηχανισμούς ώστε να ξεπερνά τα προβλήματα που δημιουργούν στο σχολείο μαθητές και μη συνεργάσιμοι γονείς;

Οι καθηγητές καλούν τους γονείς, όταν χρειάζεται, τηλεφωνικά τις περισσότερες φορές (41,6%). Το 76,6% δεν ενοχλείται από την κριτική που ασκούν οι γονείς για τυχόν προβλήματα που δημιουργούνται κατά την μαθησιακή διαδικασία. Οι εκπαιδευτικοί είναι διατεθειμένοι (66,7%) να δεχτούν κάποιο γονέα να παρακολουθήσει το μάθημά τους, εφόσον το επιθυμεί. Επίσης οι εκπαιδευτικοί συμφωνούν να συμμετέχουν οι γονείς που επιθυμούν σε δραστηριότητες και προγράμματα του σχολείου, ιδίως σε ότι αφορά εορταστικές εκδηλώσεις αλλά και παρουσίαση θεμάτων που άπτονται της ειδικότητάς τους (για παράδειγμα στα πλαίσια του μαθήματος του ΣΕΠ).

Από το ερωτηματολόγιο προς τους γονείς προκύπτει ότι η πλειοψηφία των γονέων ενδιαφέρεται να συμμετέχει σε σεμινάρια που οργανώνει το σχολείο. Το ενδιαφέρον τους εστιάζεται κυρίως στο θέμα των σχέσεων γονέων – εφήβων.

Δ) Υπάρχει διάθεση εκ μέρους των εκπαιδευτικών για συνεργασία με τους γονείς;

Από το ερωτηματολόγιο προς τους γονείς προκύπτει ότι οι γονείς θεωρούν αναγκαία τη συνεργασία με τον εκπ/κό για τη στήριξη του παιδιού (73,6%), προσδοκούν από τους εκπ/κούς κατά κύριο λόγο να εμπνεύσουν στο παιδί την έφεση για μάθηση και να του προσφέρουν τη γνώση. Σχετικά με τον τρόπο επικοινωνίας των εκπ/κών με τους γονείς περισσότερο αποτελεσματικός θεωρείται το ειδικό ραντεβού στο χώρο του σχολείου.

Από το ερωτηματολόγιο που δόθηκε στους εκπαιδευτικούς προκύπτει ότι η συντριπτική τους πλειοψηφία (93%) θεωρεί χρήσιμη και αναγκαία τη συνεργασία καθηγητών – γονέων. Αρκετοί από τους καθηγητές πιστεύουν ότι η συνεργασία αυτή βοηθά στη βελτίωση της σχέσης τους με το παιδί, στη συμπεριφορά του, στην

επίδοσή του, στη φοίτησή του και στην ενημέρωση για τυχόν προβλήματα μέσα στο οικογενειακό περιβάλλον του. Οι καθηγητές προτιμούν (71%) στις συναντήσεις τους με τους γονείς να είναι παρόντες και οι μαθητές. Επιπλέον οι καθηγητές θεωρούν πολύ σημαντικό (60%) να εξηγούν στην αρχή του σχολικού έτους στους γονείς τον τρόπο που εργάζονται στην τάξη, τον τρόπο που θέλουν να μελετούν οι μαθητές στο σπίτι και το πώς αξιολογούν την επίδοσή τους. Πολύ λίγοι –πρέπει να πούμε – γονείς απάντησαν ότι έχουν προσωπικά δεχτεί πρόσκληση από τους εκπαιδευτικούς που αφορά στο παιδί τους (κυρίως την επίδοση και τη συμπεριφορά του).

Επιπλέον από το ίδιο ερωτηματολόγιο προς τους καθηγητές προκύπτει ότι οι γονείς στις συναντήσεις τους δίνουν ουσιαστικές πληροφορίες για τα παιδιά τους και για το οικογενειακό τους περιβάλλον (73,3%). Αυτοί δε που επισκέπτονται συχνότερα το σχολείο είναι οι γονείς των καλών μαθητών απάντησε το 83,3% των εκπαιδευτικών οι οποίοι πιστεύουν κατά 90% ότι πρέπει οι επισκέψεις των γονέων να γίνονται κάθε μήνα. Την πρωτοβουλία για επικοινωνία με τους καθηγητές συνήθως την παίρνουν οι γονείς (απάντησε το 86,6%).

Ε) Οι εκπαιδευτικοί αποκτούν με τη βοήθεια των γονέων μια καλή εικόνα για τον τρόπο με τον οποίο εργάζονται οι μαθητές στο σπίτι και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν;

Από τις απαντήσεις των γονέων στο ερωτηματολόγιο προκύπτει ότι οι γονείς στο σύνολό τους, θεωρούν αναγκαία τη συνεργασία τους με τους εκπαιδευτικούς. Μάλιστα το 41% ανταποκρίνεται πολύ συχνά στις προσκλήσεις των καθηγητών. Η συνεργασία αυτή αφορά κυρίως στην επίδοση των παιδιών, στον τρόπο με τον οποίο πρέπει αυτά να εργάζονται στο σπίτι και στη βοήθεια που πρέπει οι γονείς να τους προσφέρουν, όταν τα παιδιά τους αντιμετωπίζουν δυσκολίες με το διάβασμα. Επίσης από το ερωτηματολόγιο προς τους γονείς προκύπτει ότι μεγάλο ποσοστό των γονέων (84,9%) θεωρούν την ανάθεση εργασιών στο παιδί για το σπίτι μάλλον ένα επιπλέον φορτίο γι' αυτό. Η πλειοψηφία των γονέων προτιμά τα παιδιά τους να μελετούν και να ετοιμάζουν μόνα τους τις εργασίες στο σπίτι. Οι γονείς έχουν εμπιστοσύνη στη κρίση των παιδιών (67,9%) και θεωρούν αντικειμενικά όσα μεταφέρουν τα παιδιά στο σπίτι σχετικά με τους καθηγητές και τους συμμαθητές τους. Αρκετοί γονείς (43,4%) συνήθως μεταφέρουν τη θετική άποψη τους για τους εκπαιδευτικούς στα παιδιά τους.

Δ. Προτεραιότητες για Δράση

1) Ψηφίστηκε ομόφωνα η πρόταση, να προσκαλούνται συχνότερα σε χώρους του σχολείου (για παράδειγμα στη βιβλιοθήκη) γονείς που επιθυμούν να συνεργαστούν με κάποιες ειδικότητες ώστε να προσφέρουν τις γνώσεις τους στη διδακτική πράξη. Σημειωτέον ότι μέχρι τώρα συνήθως αυτό συνέβαινε αποκλειστικά στα πλαίσια του ΣΕΠ.

2) Ψηφίστηκε ομόφωνα η πρόταση να πραγματοποιείται:

α) μία συνάντηση με τους γονείς και κηδεμόνες της Α΄ τάξης το μήνα Σεπτέμβριος κατά τη διάρκεια της οποίας θα γίνεται ενημέρωση σχετικά με τη λειτουργία του σχολείου, το μαθητικό κανονισμό, τις απουσίες, τις εκδρομές και το σύλλογο γονέων και κηδεμόνων.

β) μία συνάντηση το μήνα Οκτώβριο με τους γονείς όλων των τάξεων ξεχωριστά για κάθε τμήμα, όπου ο κάθε καθηγητής θα τους κατατοπίζει για τον τρόπο που εργάζεται στο μάθημά του, για τον τρόπο που επιθυμεί να εργάζονται οι μαθητές του μέσα στην αίθουσα και στο σπίτι, για τα διαγωνίσματα και για τον τρόπο που βαθμολογεί.

3) Ψηφίστηκε ομόφωνα να οργανωθούν από το σχολείο ομιλίες με θέματα που συγκεντρώνουν το ενδιαφέρον των γονιών, όπως σχέσεις γονέων – εφήβων, κάπνισμα, σεξουαλική διαπαιδαγώγηση κ.α.

4) Προτάθηκε τέλος και ψηφίστηκε να κληθούν οι γονείς να συμμετάσχουν στην οργάνωση εκδηλώσεων και εορτών του σχολείου για παράδειγμα, υποδοχή των μαθητών της Α΄ τάξης, αποχαιρετισμός αποφοίτων κ.α.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ 3.3 (ΣΧΕΣΕΙΣ ΓΟΝΕΩΝ ΣΧΟΛΕΙΟΥ)

A) Υπηρεσιακή κατάσταση

1. Μόνιμος εκπαιδευτικός Π.Γ.Π.Κ. † Αποσπασμένος Εκπαιδευτικός†

Αναπληρωτής†

2. Χρόνια Υπηρεσίας 0-5† 6-10† 11-15† 16-20† 21+†

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Θεωρείτε χρήσιμη τη συνεργασία με τους γονείς – κηδεμόνες των μαθητών σας; †Ναι
†Όχι
2. Αν Ναι, σε τι βοηθάει η συνεργασία με τους γονείς:
†στην επίδοση
†στη συμπεριφορά
†στη φοίτηση
†στη ενημέρωση για το οικογενειακό τους περιβάλλον
†στη βελτίωση της σχέσης με το παιδί
†άλλο _____
3. Πιστεύετε ότι οι γονείς δίνουν ουσιαστικές πληροφορίες για τα παιδιά τους και γενικότερα για το οικογενειακό τους περιβάλλον; †Ναι †Όχι
4. Ισχύει ότι οι γονείς των καλών μαθητών σας επισκέπτονται συχνότερα και έχουν καλύτερη συνεργασία μαζί σας; †Ναι †Όχι
5. Ποιο πιστεύετε ότι είναι το ιδανικό διάστημα που θα πρέπει να μεσολαβεί από τη μια επίσκεψη του γονέα στην άλλη;
† 15 μέρες
† ένας μήνας
† τέλος κάθε τριμήνου
6. Την πρωτοβουλία για επικοινωνία με τους γονείς την παίρνετε συνήθως εσείς; †Ναι
†Όχι
7. Με ποιο τρόπο επικοινωνείτε με τους γονείς;
†μέσω του μαθητή †με SMS
†τηλεφωνικά †άλλο _____
†με επιστολή
8. Αν ο γονιός σας παραπονεθεί ότι το παιδί του αντιμετωπίζει κάποιο πρόβλημα μ' εσάς και σας ασκεί κριτική σας ενοχλεί; †Ναι †Όχι
9. Σε ποιο από τα παρακάτω θέματα έχετε δεχθεί κριτική από τους γονείς;
†για τη μαθησιακή διαδικασία †για υπερβολικό φόρτο εργασιών στο σπίτι
†για τη συμπεριφορά σας †για την εμφάνιση σας
†για διακρίσεις μεταξύ των μαθητών †άλλο _____

10. Προτιμάτε να είναι παρόντες οι μαθητές όταν ενημερώνετε τους γονείς για την επίδοση και τη συμπεριφορά τους ; †Ναι †Όχι
11. Μετά την ενημέρωση υπάρχει βελτίωση;
0: ποτέ 1: σπάνια 2: συχνά 3: πολύ συχνά 4: πάρα πολύ συχνά
12. Νομίζετε ότι έχει αλλάξει ο τρόπος που οι γονείς αντιμετωπίζουν το θεσμό του σχολείου και τον εκπαιδευτικό από το παρελθόν μέχρι σήμερα;
†καθόλου †λίγο †αρκετά †πολύ †πάρα πολύ
13. Αν απαντήσατε Ναι για ποιο λόγο;
†α. Η απόκτηση ανώτερης μόρφωσης δεν εξασφαλίζει πλέον καλύτερη επαγγελματική αποκατάσταση για τα παιδιά τους.
†β. Η άνοδος του μορφωτικού επιπέδου των γονέων, έχει συντελέσει στο να μην αντιμετωπίζεται ο εκπαιδευτικός ως ‘αυθεντία’.
†γ. Η σύγκριση του εκπαιδευτικού του δημόσιου σχολείου με τον εκπαιδευτικό του φροντιστηρίου.
†δ. Άλλο _____
14. Πιστεύετε ότι οι απαιτήσεις των γονέων είναι αυξημένες για το μάθημα σας, επειδή επέλεξαν το Πειραματικό σχολείο για τα παιδιά τους; †Ναι †Όχι
15. Θεωρείτε σημαντικό να εξηγήτε στην αρχή του σχολικού έτους στους γονείς τον τρόπο που εργάζεστε στην τάξη, τον τρόπο που θέλετε να μελετούν οι μαθητές στο σπίτι και το πώς αξιολογείτε την επίδοσή τους;
0: καθόλου 1: λίγο 2: αρκετά 3: πολύ 4: πάρα πολύ
16. Θα δίνετε το τηλέφωνο και το e-mail σας στους γονείς για να επικοινωνούν μαζί σας όποτε χρειασθεί; †Ναι †Όχι
17. Θα μπορούσατε να τηρείτε φάκελο για κάθε μαθητή με το χαρακτηρισμό της φοίτησής του, των ιδιαίτερων ικανοτήτων του, της συμπεριφοράς του, τις σχέσεις του με τους συμμαθητές του κλπ ; †Ναι †Όχι
18. Πιστεύετε ότι η ενημέρωση των γονέων όπως γίνεται σήμερα σε συγκεκριμένες ώρες και μέρες εξυπηρετεί τους γονείς; †Ναι †Όχι
19. Πιστεύετε ότι οι γονείς θέλουν να λένε οι καθηγητές την άποψή τους στα παιδιά για θέματα πολιτικής, θρησκείας, περιβάλλοντος κλπ. †Ναι †Όχι
20. Είστε διατεθειμένοι να δεχθείτε κάποιο γονέα να παρακολουθήσει το μάθημά σας αν το επιθυμεί; †Ναι †Όχι
21. Έχετε ζητήσει βοήθεια από κάποιο γονέα για σχολική δραστηριότητα;
†Ναι †Όχι
22. Ήταν πρόθυμοι να συνεργαστούν;
0: καθόλου 1: λίγο 2: αρκετά 3: πολύ 4: πάρα πολύ
23. Σε περίπτωση που κάποιος μαθητής σας έχει πρόβλημα μαθησιακό ή συμπεριφοράς κατά πόσο είστε διατεθειμένοι να τον βοηθήσετε;
0: καθόλου 1: λίγο 2: αρκετά 3: πολύ 4: πάρα πολύ
24. Πόσο αντικειμενικά είναι κατά τη γνώμη σας αυτά που μεταφέρουν τα παιδιά στο σπίτι σχετικά με το μάθημά σας;
†καθόλου †λίγο †αρκετά †πολύ †πάρα πολύ

25 . Πιστεύετε ότι οι μαθητές χρειάζονται επιπλέον εξωσχολική βοήθεια για να ανταπεξέλθουν στο μάθημά σας; †καθόλου†λίγο †αρκετά †
πολύ †πάρα πολύ

Πειραματικό Γυμνάσιο Π.Κ.

2. Ερωτηματολόγιο προς τους γονείς για τις σχέσεις σχολείου – γονέων (δείκτης 3.3)

Φύλο γονέα :.....
Επάγγελμα πατέρα :.....
Εκπαίδευση πατέρα :.....
>> μητέρας :.....
Αριθμός παιδιών στην οικογένεια :.....

A. Αντιλήψεις των γονέων για την αναγκαιότητα επικοινωνίας και συνεργασίας

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Θεωρείται χρήσιμη τη συνεργασία με τον εκπαιδευτικό του παιδιού σας; ΝΑΙ ΟΧΙ
Πιστεύετε ότι θα έχει κυρίως επιπτώσεις:
α) στην επίδοσή του γ) στη σωστότερη αντιμετώπισή του από τον εκπαιδευτικό
β) στη βελτίωση της συμπεριφοράς του δ) κάτι άλλο: _____
2. Ανταποκρίνεστε στις προσκλήσεις του εκπαιδευτικού; ΝΑΙ ΟΧΙ
3. Παρακολουθείτε τις εκδηλώσεις που κατά καιρούς διοργανώνει το σχολείο;
Κλίμακα 0-4 : _____
(0: ποτέ 1: σπάνια 2: συχνά 3: πολύ συχνά 4: πάρα πολύ συχνά)
4. Είστε πρόθυμος να επισκεφθείτε τους εκπαιδευτικούς με σκοπό να τους ενημερώσετε για θέματα που αφορούν σ' ένα σοβαρό προσωπικό πρόβλημα του παιδιού σας (π.χ. υγείας), ένα οικογενειακό σας πρόβλημα που πιθανόν έχει αντίκτυπο στο παιδί, ή κάποιο άλλο παράγοντα που – κατά τη γνώμη σας – επηρεάζει καθοριστικά την επίδοση ή την ψυχολογία του παιδιού στην τάξη;
ΝΑΙ ΟΧΙ
5. Αν η απάντηση στην ερώτηση (4) είναι αρνητική, αυτό – κατά την άποψη σας – οφείλετε σε:
α) Έλλειψη εμπιστοσύνης
β) αντιρρήσεις του ίδιου του παιδιού
γ) δικό σας προσωπικό λόγο
δ) άλλο _____
6. Για την εκπόνηση των εργασιών που ο εκπαιδευτικός αναθέτει στο παιδί σας για το σπίτι προτιμάτε να :
α) το βοηθάτε εσείς ο ίδιος β) το αφήνετε να τα καταφέρει μόνο του
γ) άλλο.....

Β. Σκιαγράφηση της μορφής που παίρνει η επικοινωνία

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Σας έχουν ορισθεί συγκεκριμένες ώρες για επικοινωνία με τους εκπαιδευτικούς του παιδιού σας;
ΝΑΙ ΟΧΙ
2. Πόσες φορές περίπου έχετε από την αρχή του σχολικού έτους επισκεφτεί εκπαιδευτικούς του παιδιού σας στο σχολείο; _____
3. Σας ενδιαφέρει να έχετε ενεργό συμμετοχή σε δημιουργικές δραστηριότητες και προγράμματα του σχολείου ανάλογα με τις δικές σας γνώσεις και δυνατότητες; ΝΑΙ
4. Αν απαντήσατε ΝΑΙ στην ερώτηση (3) σε ποιο ή ποιους παρακάτω τομείς θα βοηθούσατε:
α) στην παρουσίαση θεμάτων της ειδικότητάς σας (π.χ. στα πλαίσια του ΣΕΠ)
β) στη διοργάνωση χορών ή άλλων εορταστικών εκδηλώσεων
γ) στη διοργάνωση εκδρομών
δ) συμμετοχή σε τεχνικές εργασίες
ε) κάτι άλλο _____
5. Όταν έρχεστε στο σχολείο απευθύνεστε σε όλες τις ειδικότητες των καθηγητών; ΝΑΙ ΟΧΙ
6. Ποιες ειδικότητες αναζητάτε κυρίως;

α) Θρησκευτικά	δ) Φυσικές Επιστήμες	ζ) Πληροφορική
β) Φιλολογικά	ε) Ξένες Γλώσσες	η) Τεχνολογία
γ) Μαθηματικά	στ) Γυμναστική	θ) Άλλο _____
7. Σας ενδιαφέρει να συμμετάσχετε σε σεμινάρια για θέματα που αφορούν τους μαθητές και διοργανώνονται σε συνεργασία με αρμόδιους φορείς; ΝΑΙ ΟΧΙ
8. Αν απαντήσατε ΝΑΙ στην ερώτηση (7) ποιο θα προτείνατε από τα παραπάνω θέματα;
α) σχέσεις γονέων – εφήβων δ) Σεξουαλική διαπαιδαγώγηση
β) ασφάλεια στο διαδίκτυο ε) κάπνισμα / αλκοόλ
γ) διατροφή στ) Κάτι άλλο _____
9. Σας έχουν καλέσει εκπαιδευτικοί προσωπικά για θέματα που αφορούν το παιδί σας;
ΝΑΙ ΟΧΙ
10. Αν απαντήσατε ΝΑΙ στο ερώτημα (9) , για πιο θέμα σας κάλεσαν;
α) για την επίδοσή του γ) για τις απουσίες του
β) για τη συμπεριφορά του δ) Κάτι άλλο _____
στην τάξη

Γ. Σκιαγράφηση της εικόνας του εκπαιδευτικού και του γονέα κατά τη διάρκεια της μεταξύ τους

επικοινωνίας

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Κατά πόσο πιστεύετε ότι αυτά που μεταφέρουν τα παιδιά στο σπίτι όσον αφορά τις σχέσεις τους με τα άλλα παιδιά ή τον εκπαιδευτικό είναι αντικειμενικά;
Κλίμακα 0-4 : _____
(0: ποτέ 1: σπάνια 2: συχνά 3: πολύ συχνά 4: πάρα πολύ συχνά)
Αν δεν τα θεωρείται αντικειμενικά, προσπαθείτε να τα διασταυρώσετε; ΝΑΙ ΟΧΙ
2. Εκφράζετε συνήθως την άποψη που έχετε σχηματίσει για τον εκπαιδευτικό μπροστά στο παιδί; ΝΑΙ ΟΧΙ

Αν θέλετε, δικαιολογείστε την παραπάνω απάντησή σας:

3. Πως θα χαρακτηρίζατε τη συμπεριφορά των εκπαιδευτικών όταν επισκέπτεστε το σχολείο;
α) Φιλική	γ) Αδιάφορη
β) Αυταρχική	δ) Κάτι άλλο _____

Δ. Αντιλήψεις των γονέων για το επίπεδο και τα όρια της συνεργασίας με τους εκπαιδευτικούς
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Η ανάθεση εργασιών από τον εκπαιδευτικό στο παιδί για το σπίτι αποτελεί για σας ένα επιπλέον φορτίο ή το θεωρείτε χρήσιμο; _____
2. Τα παιδιά συχνά μεταφέρουν στο σπίτι τα συναισθήματα και την εικόνα που έχουν για τον εκπαιδευτικό τους, άλλοτε θετική και άλλοτε όχι. Σε ποιο βαθμό η δική σας γνώμη επηρεάζεται από τις αντιλήψεις του παιδιού;
Κλίμακα 0-4 : ____
(0: ποτέ 1: σπάνια 2: συχνά 3: πολύ συχνά 4: πάρα πολύ συχνά)

Ε. Διαφοροποίηση επικοινωνίας
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Θεωρείται αναγκαία την καθοδήγηση από τον εκπαιδευτικό για να βοηθήσετε το παιδί στο σπίτι; ΝΑΙ ΟΧΙ
2. Όταν συνομιλείτε με τον εκπαιδευτικό, η συζήτηση κυρίως περιστρέφεται σε:
α) επίδοση παιδιού	γ) μέθοδος διδασκαλίας
β) συμπεριφορά παιδιού	δ) συμβουλές για βοήθεια του παιδιού στο σπίτι
ε) κάτι άλλο _____	
3. Τι προσδοκίες έχετε από τους εκπαιδευτικούς για το παιδί σας :
α) Να το προετοιμάσει για το Λύκειο
β) Να του προσφέρει γνώσεις
γ) Να διαμορφώσει κώδικα αξιών
δ) Να κοινωνικοποιηθεί σωστά
ε) Να του εμπνεύσει αγάπη για μάθηση
στ) Να δομήσει τη σκέψη του
ζ) Κάτι άλλο _____
4. Παρακάτω επισημαίνονται ορισμένοι τρόποι οι οποίοι χρησιμοποιούνται κατά την επικοινωνία των εκπαιδευτικών με τους γονείς. Ποιον θεωρείτε εσείς πιο αποτελεσματικό;
-	
--
α) μέσω τηλεφώνου
β) σύντομες συζητήσεις πριν και μετά τις διδακτικές ώρες
γ) με συγκεντρώσεις που οργανώνει το σχολείο
δ) με ειδικό ραντεβού στο σχολείο
ε) κάτι άλλο _____

Γ8.

ΓΕΛ ΑΣΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

«Σχέσεις μεταξύ σχολείου - γονέων»

Έκθεση «Συστηματικής Διερεύνησης Δεικτών»

Στο αρχείο αυτό παρουσιάζεται η Έκθεση Συστηματικής Διερεύνησης Επιλεγμένων Τομέων του Εκπαιδευτικού Έργου, η οποία συντάχθηκε κατά το σχολικό έτος 2010-11 από το ΓΕΛ Ασημίου Κρήτης. Περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν τη διερεύνηση του δείκτη «Σχέσεις σχολείου - γονέων» καθώς και τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν: 1. Ερωτηματολόγιο γονέων και 2. Ερωτηματολόγιο μαθητών.

ΓΕΛ ΑΣΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

Έκθεση Συστηματικής Διερεύνησης Επιλεγμένων Τομέων του Εκπαιδευτικού Έργου της Σχολικής Μονάδας

Τομέας/Δείκτης Αξιολόγησης:

3.3 Σχέσεις μεταξύ Σχολείου και Γονέων.

A. Διαδικασίες Αξιολόγησης

1. Συγκρότηση Ομάδας Εργασίας (7-12-2010)
2. Δημιουργία ερωτηματολογίου προς τους Γονείς και προς τους Καθηγητές
3. Άτυπες ενδιάμεσες συζητήσεις για τον τρόπο που θα διανεμηθεί το ερωτηματολόγιο προς τους Γονείς ώστε να φτάσει σ αυτούς και να εξασφαλιστεί η συνεργασία τους .
4. Συλλογή των ερωτηματολογίων και στατιστική επεξεργασία – παρουσίαση
5. Συνεδρίαση της ομάδας εργασίας – ολομέλειας για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων και συμφωνία όσον αφορά την «ανάγνωση» των αποτελεσμάτων (26-01-2011)
6. Σύνταξη έκθεσης – προτάσεις δράσης

B. Σχέδιο Αξιολόγησης

Αντικείμενο Αξιολόγησης : Οι σχέσεις Γονέων – Καθηγητών

Συγκεκριμένα , πως αποτιμούνται οι σχέσεις και από τις δύο μεριές , και τι περιμένουν οι μεν από τους δε .

Μέθοδος

1 Ερωτηματολόγια και προς τους Γονείς και προς τους Καθηγητές και αποτίμηση των αποτελεσμάτων .

Πηγές

1. ημερολόγιο του σχολείου
2. Πράξεις Συλλόγου Γονέων και κηδεμόνων
3. Ερωτηματολόγιο Καθηγητών
4. Ερωτηματολόγιο Γονέων

Γ. Κύρια Αποτελέσματα Αξιολόγησης

1. Διαπιστώθηκε ότι οι Γονείς αισθάνονται ότι δεν ενημερώνονται επαρκώς από το σχολείο

- Όσον αφορά τους βασικούς άξονες του προγράμματος σπουδών, όπου διαπιστώνουν έλλειψη ποσότητας πληροφορίας (βλ Συγκεντρωτικά Αποτελέσματα ερώτηση 3)
- Όσον αφορά τους ίδιους τους μαθητές και την πρόοδό τους αλλά σε ποιότητα πληροφόρησης (όχι γενικότητες του τύπου «να προσπαθεί περισσότερο») (βλ Συγκεντρωτικά Αποτελέσματα ερώτηση 4+ανοικτές ερωτήσεις)
- Θέλουν λοιπόν πληροφόρηση και περισσότερη και καλύτερη (βλ Συγκεντρωτικά Αποτελέσματα ερώτηση 1 και 2)

2. Αισθάνονται αποκλεισμένοι όσον αφορά τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το σχολείο γενικότερα.

- Τα οποία δεν γνωρίζουν τόσο καλά (βλ Συγκεντρωτικά Αποτελέσματα ερώτηση 7)
- Θα ήθελαν να συμμετέχουν στη λύση τους (βλ Συγκεντρωτικά Αποτελέσματα ερώτηση 8)
- αλλά το σχολείο δεν ζητά την συμμετοχή τους (βλ Σ. Απ. ερ. 9)
- οπότε έχουν ισορροπήσει σε μια τυπική σχέση με το σχολείο (ερώτηση 10)
- και , ταυτόχρονα απέχουν και από το Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων (ερώτηση 6)

3. Οι Καθηγητές (όπως προέκυψε από το αντίστοιχο ερωτηματολόγιο)

- Δεν θεωρούν ότι το σχολείο έχει αναπτύξει μηχανισμούς διερεύνησης των απόψεων των γονέων
- Δεν θεωρούν ότι έχουν καλή εικόνα σχετικά με τις συνθήκες εργασίας των μαθητών στο σπίτι
- διαπιστώνουν χαμηλό ενδιαφέρον από μέρους των γονέων και για την πρόοδο των μαθητών και για τα προβλήματα του σχολείου

Δ. Προτεραιότητες για Δράση

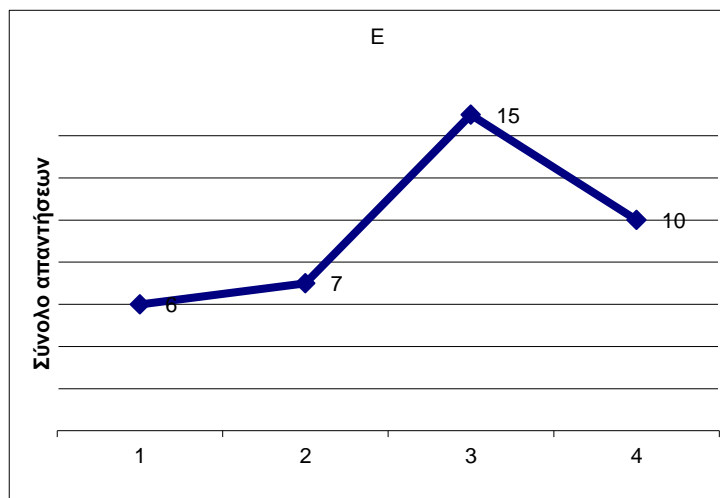
1. Καθορισμός μια ημέρας στο μήνα σε συγκεκριμένες ώρες ως «ημέρα ενημέρωσης Γονέων» και προσκλήσεις οι οποίες θα σταλούν στους Γονείς για το θέμα και θα συνεχίσουν να στέλνονται μέχρι να επιτύχομε την επιθυμητή προσέλευση
2. Χρησιμοποίηση την ημέρα που θα δοθούν οι βαθμοί πρώτου τετραμήνου σαν ευκαιρία αφετηρία μιας άλλης σχέσης με τους Γονείς, με καλά προετοιμασμένη υποδοχή και ενημέρωση
3. Εμπλοκή του (αδρανοποιημένου) Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων στην προσπάθεια και στην ουσία προσπάθεια επανεκκίνησής του.
4. Ανάληψη της ευθύνης όσον αφορά την οικοδόμηση της Σχέσης που επιδιώκει το Σχολείο με τους Γονείς

Συγκεντρωτικά Αποτελέσματα Ερωτηματολογίου Γονέων

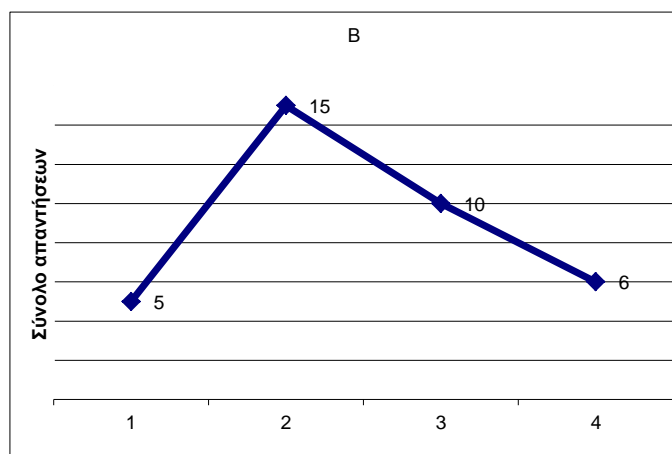
Πόσο συμφωνείτε με κάθε μια από τις παρακάτω δηλώσεις:

(1 . καθόλου4. πλήρως)

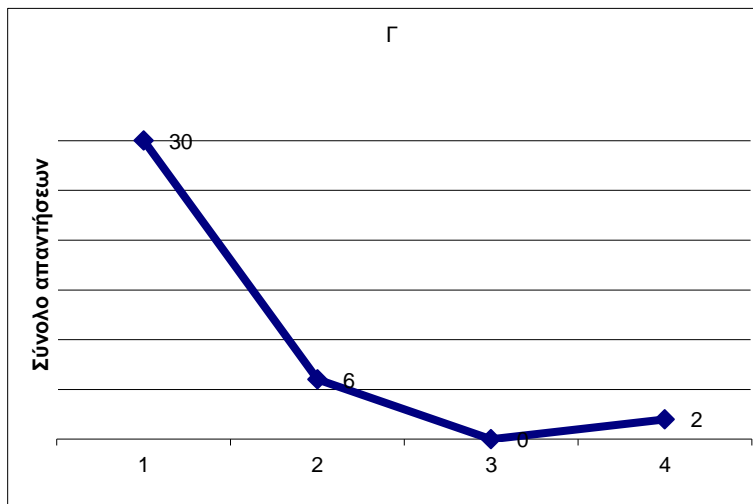
1) Υπάρχουν τακτικές προγραμματισμένες συναντήσεις στις οποίες επικοινωνώ με το σχολείο, οι οποίες είναι προσεκτικά οργανωμένες.

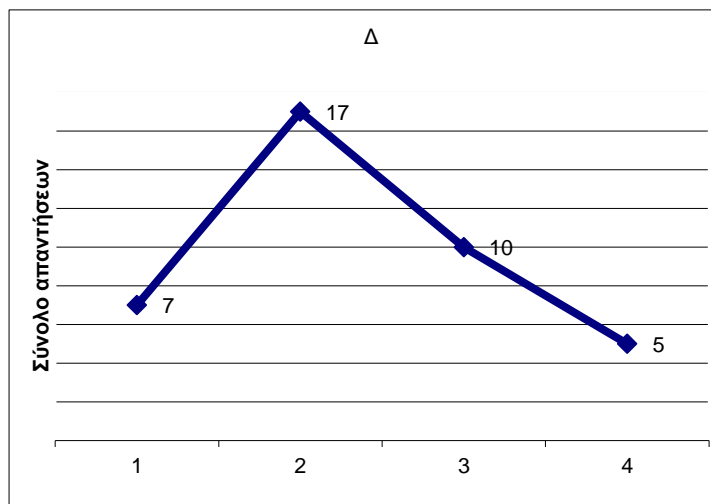
2) Το σχολείο μου δίδει τη δυνατότητα επικοινωνίας όποτε υπάρχει λόγος.

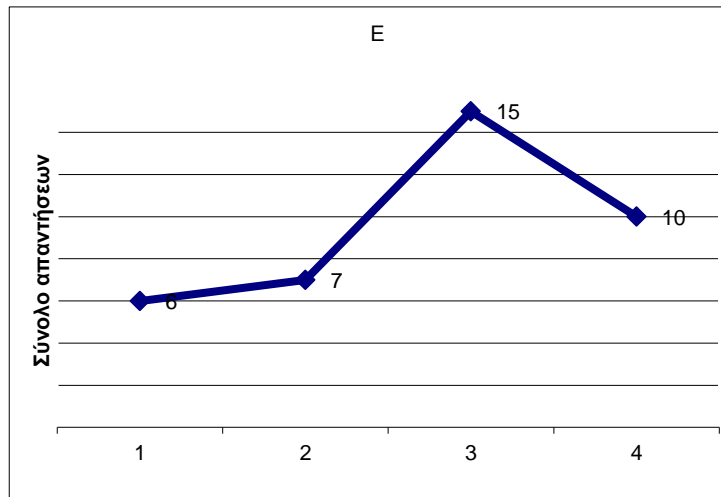
3) Ενημερώνομαι για τους βασικούς άξονες του Προγράμματος Σπουδών της σχολικής χρονιάς, καθώς και για τις στρατηγικές υλοποίησής τους. (συνάντηση στην αρχή της χρονιάς).

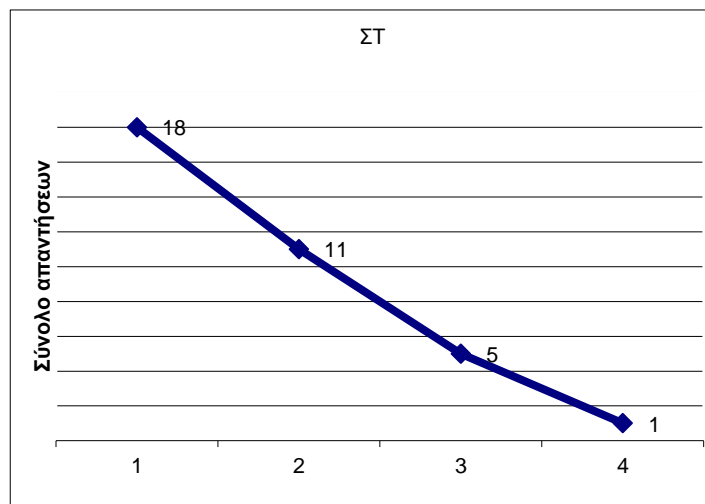
4) Οι πληροφορίες που παρέχονται από τους εκπαιδευτικούς στις τυπικές και άτυπες συναντήσεις με τους γονείς απαντούν στα ερωτήματα των γονέων.

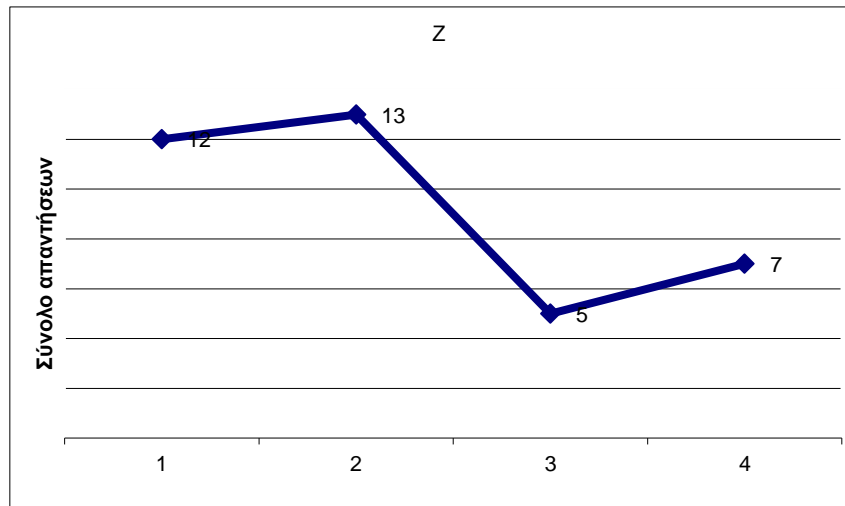
5) Αισθάνομαι άνετα και φιλικά, όποτε επισκέπτομαι το σχολείο, για να ρωτήσω για την πρόοδο του παιδιού μου.

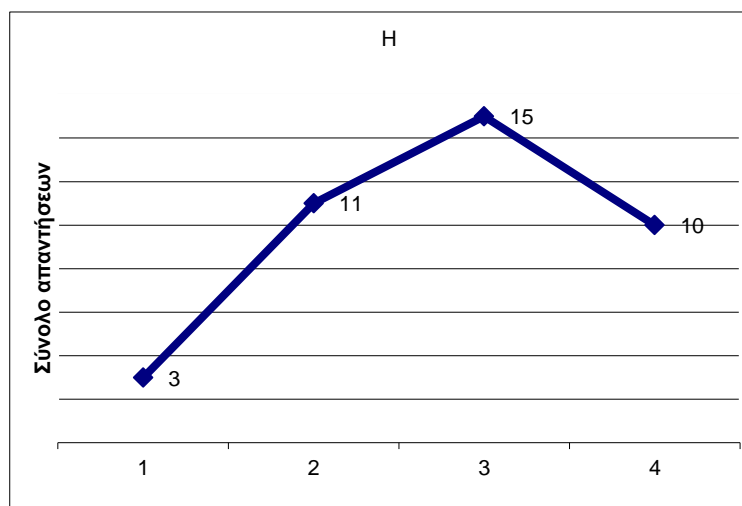
6) Συμμετέχω ενεργά στο Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων.

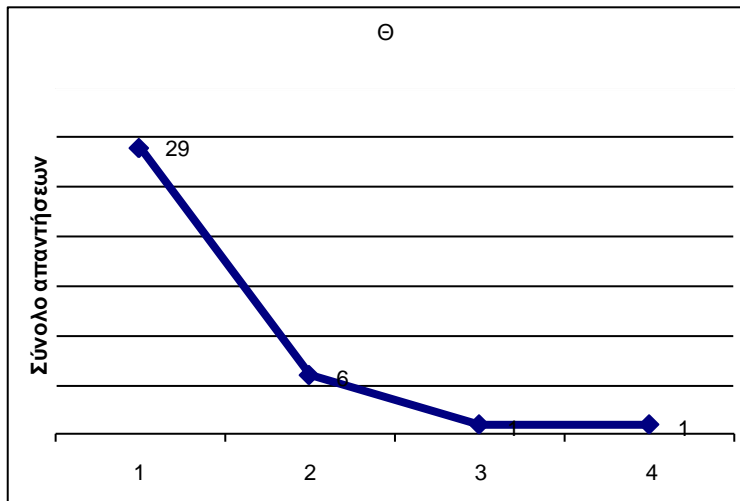
7) Έχω πολύ καλή γνώση των προβλημάτων του σχολείου (Ελλείψεις Καθηγητών, παιδαγωγικά προβλήματα, ελλείψεις υποδομών).

8) Θα ήθελα να συμμετέχω στην επίλυση των προβλημάτων του σχολείου.

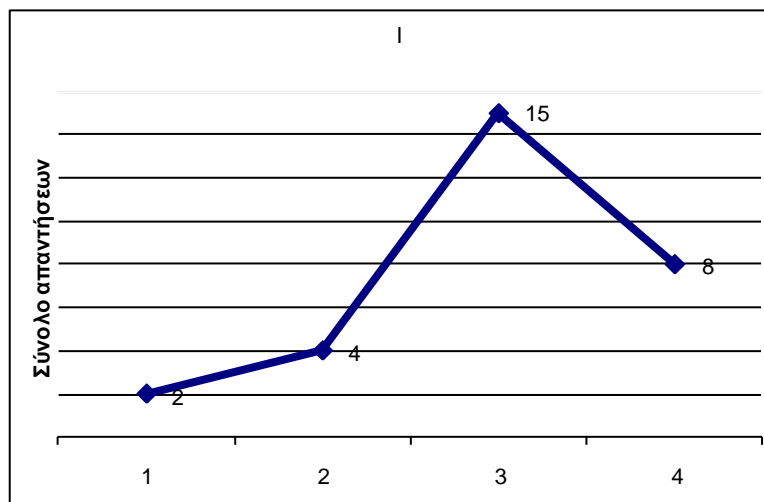
9) Το σχολείο ζητά τη συμμετοχή μου στα θέματα που το αφορούν.

10) Πόσο συχνά επικοινωνείτε με το σχολείο του παιδιού σας;

1. Κάθε εβδομάδα 2. Κάθε μήνα

3. Κάθε τετράμηνο 4. Σπάνια

Στατιστικά αξιόλογες απαντήσεις στις ανοικτές ερωτήσεις

1. Περιγράψτε μας τι σας ενοχλεί ιδιαίτερα στο σχολείο

- Δεν ενημερώνομαι για το πρόγραμμα σπουδών
- Δεν έχω γνώση για τα προβλήματα (παιδαγωγικά , υποδομών, οικονομικά)
- Σαφέστερη πληροφόρηση για την πρόοδο του παιδιού μου (όχι απλώς είναι καλό παιδί αλλά χρειάζεται περισσότερη προσπάθεια)

2. Περιγράψτε μας τι θα μπορούσε κατά τη γνώμη σας να βελτιώσει την επικοινωνία και τις σχέσεις σχολείου – γονέων

- 1. Κοινές εκδηλώσεις γονέων-καθηγητών
- 2. Καλλιέργια θετικού συναισθηματικού κλίματος
- Τακτική προγραμματισμένη ενημέρωση

Ερωτηματολόγιο γονέων				
Πόσο συμφωνείτε με κάθε μια από τις παρακάτω δηλώσεις: (1 . καθόλου4. πλήρως)	1	2	3	4
Υπάρχουν τακτικές προγραμματισμένες συναντήσεις στις οποίες επικοινωνώ με το σχολείο , οι οποίες είναι προσεκτικά οργανωμένες.				
Το σχολείο μου δίδει τη δυνατότητα επικοινωνίας όποτε υπάρχει λόγος				
Ενημερώνομαι για τους βασικούς άξονες του Προγράμματος Σπουδών της σχολικής χρονιάς, καθώς και για τις στρατηγικές υλοποίησής τους. (συνάντηση στην αρχή της χρονιάς)				
Οι πληροφορίες που παρέχονται από τους εκπαιδευτικούς στις τυπικές και άτυπες συναντήσεις με τους γονείς απαντούν στα ερωτήματα των γονέων.				
Αισθάνομαι άνετα και φιλικά, όποτε επισκέπτομαι το σχολείο, για να ρωτήσω για την πρόοδο του παιδιού μου.				
Συμμετέχω ενεργά στο Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων				
Έχω πολύ καλή γνώση των προβλημάτων του σχολείου (Ελλείψεις Καθηγητών, παιδαγωγικά προβλήματα, ελλείψεις υποδομών)				
Θα ήθελα να συμμετέχω στην επίλυση των προβλημάτων του σχολείου				

Το σχολείο ζητά τη συμμετοχή μου στα θέματα που το αφορούν .				

Πόσο συχνά επικοινωνείτε με το σχολείο του παιδιού σας;
α. Κάθε εβδομάδα β. Κάθε μήνα γ. Κάθε τρίμηνο δ. Σπάνια

περιγράψτε μας τι σας ενοχλεί ιδιαίτερα στο σχολείο .

περιγράψτε μας τι θα μπορούσε κατά τη γνώμη σας να βελτιώσει την επικοινωνία και τις σχέσεις σχολείου – γονέων

Ερωτηματολόγιο Καθηγητών

Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Το σχολείο αναπτύσσει μηχανισμούς διερεύνησης των απόψεων και θέσεων των γονέων/κηδεμόνων.				
Διασφαλίζεται τακτική και αμφίδρομη ροή πληροφοριών ανάμεσα στους γονείς/κηδεμόνες και το σχολείο για την ανάπτυξη και την πρόοδο των μαθητών.				
Οι εκπαιδευτικοί έχουν μια καλή εικόνα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο εργάζονται οι μαθητές στο σπίτι και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν.				
Οι γονείς δείχνουν ενδιαφέρον για να ενημερώνονται σχετικά με την πρόοδο των παιδιών τους στο σχολείο.				
Οι γονείς συμμετέχουν ενεργά στις δραστηριότητες και τις πρωτοβουλίες του σχολείου.				
Οι γονείς είναι αρωγοί στο έργο των εκπαιδευτικών.				
Οι γονείς δείχνουν κατανόηση για τα προβλήματα του σχολείου.				
Συνολικά πώς θα χαρακτηρίζατε τη σχέση σας με τους γονείς των μαθητών σας;				
Προτείνετε με λίγα λόγια τρόπους ενίσχυσης των σχέσεων μεταξύ του σχολείου σας και των γονέων.				

Ομάδα εργασίας

Βλατάκη Σοφία

Παγωμένου Ελένη

Παλασιόλου Γιάννης

Παιδαδάκης Σταύρος

Ταμνιάκη Μαρίνα

Τσιτουδάκη Μαρία

Καυσαδάς Δημήτριος

Ψαράκης Κ.

Συντονιστής Ψαράκης .Κ psarakis.k@gmail.com

Γ9.

ΕΕΕΕΚ ΛΕΣΒΟΥ

«Σχέσεις μεταξύ σχολείου - φορέων»

Έκθεση «Συστηματικής Διερεύνησης Δεικτών»

Το αρχείο αυτό περιλαμβάνει την Έκθεση Συστηματικής Διερεύνησης Επιλεγμένων Τομέων του Εκπαιδευτικού Έργου, η οποία συντάχθηκε κατά το σχολικό έτος 2010-11 από ΕΕΕΕΚ Λέσβου. Ειδικότερα, η έκθεση παρουσιάζει στοιχεία που αφορούν τη διερεύνηση του δείκτη «Σχέσεις μεταξύ σχολείου-φορέων».

Ε.Ε.Ε.Ε.Κ. ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ
ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ
ΔΕΙΚΤΗΣ 3.4. : «Σχέσεις μεταξύ σχολείου-φορέων».

Μεθοδολογία έρευνας

Ως μέθοδος συλλογής δεδομένων επιλέχθηκε το ερωτηματολόγιο με ερωτήσεις κλειστού τύπου στην πλειοψηφία τους, διότι μέσω αυτού θα καταφέραμε να συλλέξουμε και να καταγράψουμε τα δεδομένα σε σύντομο χρονικό διάστημα. Το ερωτηματολόγιο δόθηκε σε μαθητές της Α τάξης του 3^{ου} Λυκείου Μυτιλήνης.

Μέσω του ερωτηματολογίου συλλέχθηκαν δεδομένα σχετικά με τις στάσεις, τις αντιλήψεις και τις γνώσεις των μαθητών πάνω σε θέματα που αφορούν την αναπηρία και τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Το ερωτηματολόγιο είχε διττή σημασία για τους ερευνητές. Ο πρώτος για να εξυπηρετήσει τους σκοπούς της έρευνας αλλά και τα μελλοντικά σχέδια δράσης και ο δεύτερος είναι να αποτελέσει το ίδιο ένα μέσω ευαισθητοποίησης των ερωτώμενων.

Περιλάμβανε τέσσερις βασικούς άξονες:

1. Χαρακτηριστικά των ερωτηθέντων του ερωτηματολογίου
2. Γνώσεις των μαθητών πάνω σε θέματα αναπηρίας
3. Στάσεις και αντιλήψεις
4. Στάσεις των μαθητών πάνω σε θέματα ανταπόκρισης των ΑΜΕΑ σε ορισμένους κοινωνικούς ρόλους

Το έντυπο του ερωτηματολογίου συμπληρώθηκε ξεχωριστά από τον/την κάθε μαθητή/μαθήτρια με την παρουσία των ερευνητών.

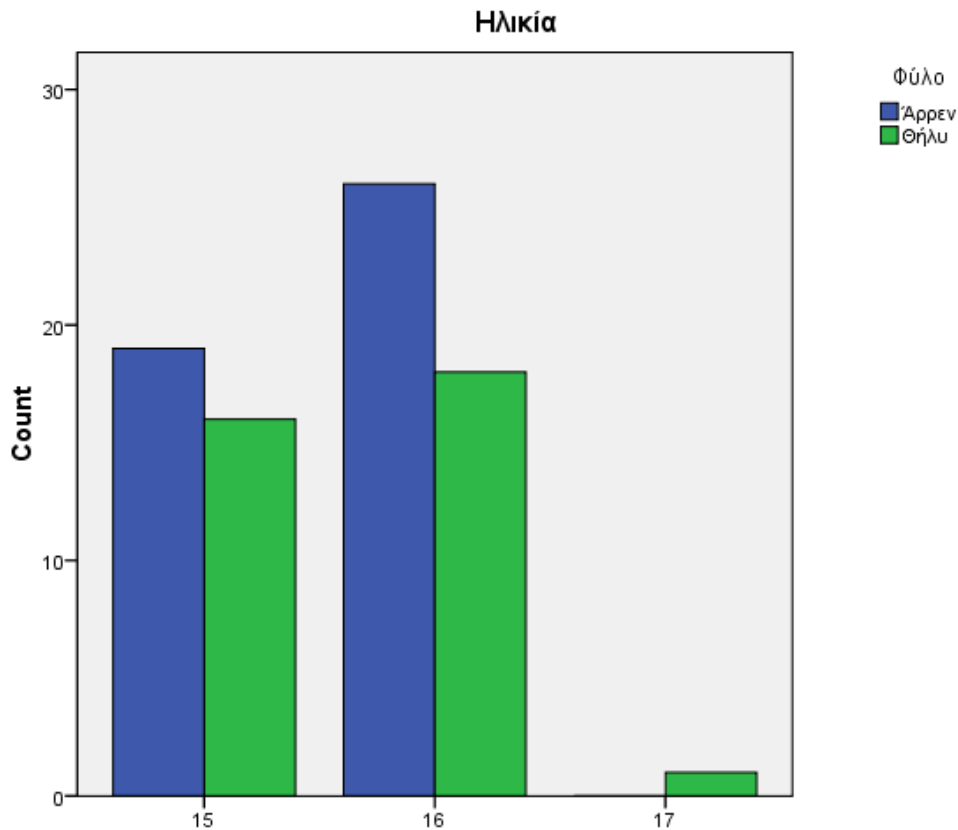
Δεν κοινοποιήθηκε εκ των προτέρων στους ερωτώμενους γιατί μια τέτοια ενέργεια θα στερούσε από τις απαντήσεις τους το στοιχείο του αυθορμητισμού και ως εκ τούτου θα ακύρωνε το σύνολο των στόχων της έρευνας.

Χαρακτηριστικά των ερωτηθέντων του ερωτηματολογίου

Στην έρευνα συμμετείχαν 84 μαθητές εκ των οποίων 46 ήταν αγόρια (54,8 %) και 38 κορίτσια (45,2 %).

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου,

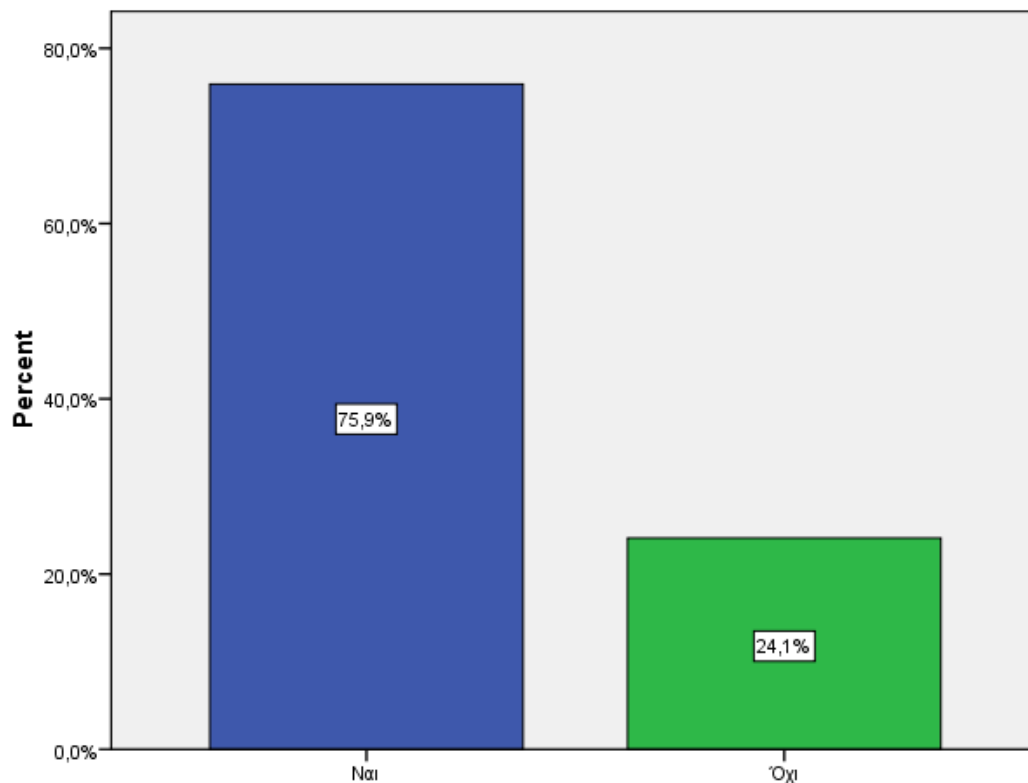
- το 43,8 % ήταν ηλικίας 15 ετών
- το 55 % ήταν ηλικίας 16 ετών
- και μόνο 1,3 % ήταν 17 ετών

Γνώση για θέματα αναπηρίας

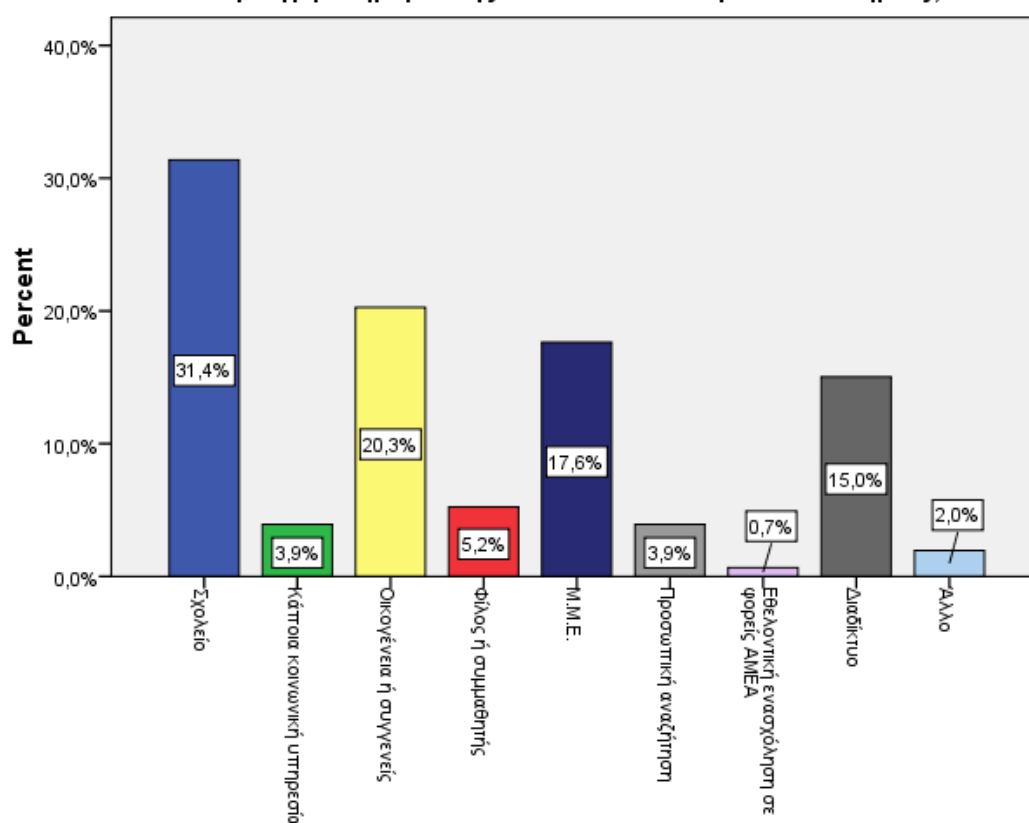
Αρχικά θελήσαμε να μάθουμε εάν έχουν ενημερωθεί για τα άτομα με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ) και εάν ναι από πού. Το 75,9% των ερωτηθέντων δήλωσε ότι έχει ενημερωθεί για τα ΑΜΕΑ σε σχέση με το 24,1% που απάντησε αρνητικά. Συσχετίζοντας τα δύο ποσοστά συνάγεται ότι αυτοί που δήλωσαν ότι έχουν ενημερωθεί είναι περίπου 3 στους 4, ενώ 1 στους 4 δήλωσε άγνοια.

Έχεις ενημερωθεί ποτέ για τα άτομα με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ);

Από την έρευνα προέκυψαν 4 κυρίαρχες πηγές ενημέρωσης όσον αφορά τα ΑΜΕΑ, οι οποίες ταξινομημένες ιεραρχικά είναι οι παρακάτω: α) Σχολείο 31,4% β) Οικογένεια- Συγγενείς 20,3% γ) Μ.Μ.Ε 17,6% δ) Διαδίκτυο 15%. Συνυπολογίζοντας και τους φίλους ή συμμαθητές (5,2%) συνάγεται το συμπέρασμα ότι η «άμεση» πληροφόρηση (σχολείο-οικογένεια-φίλοι) που είναι αθροιστικά περίπου 57%, είναι σχεδόν διπλάσια από την «έμμεση» (Μ.Μ.Ε- Διαδίκτυο) που είναι 32,6 %.

Ποια είναι η πηγή ενημέρωσης σου πάνω σε θέματα αναπηρίας;

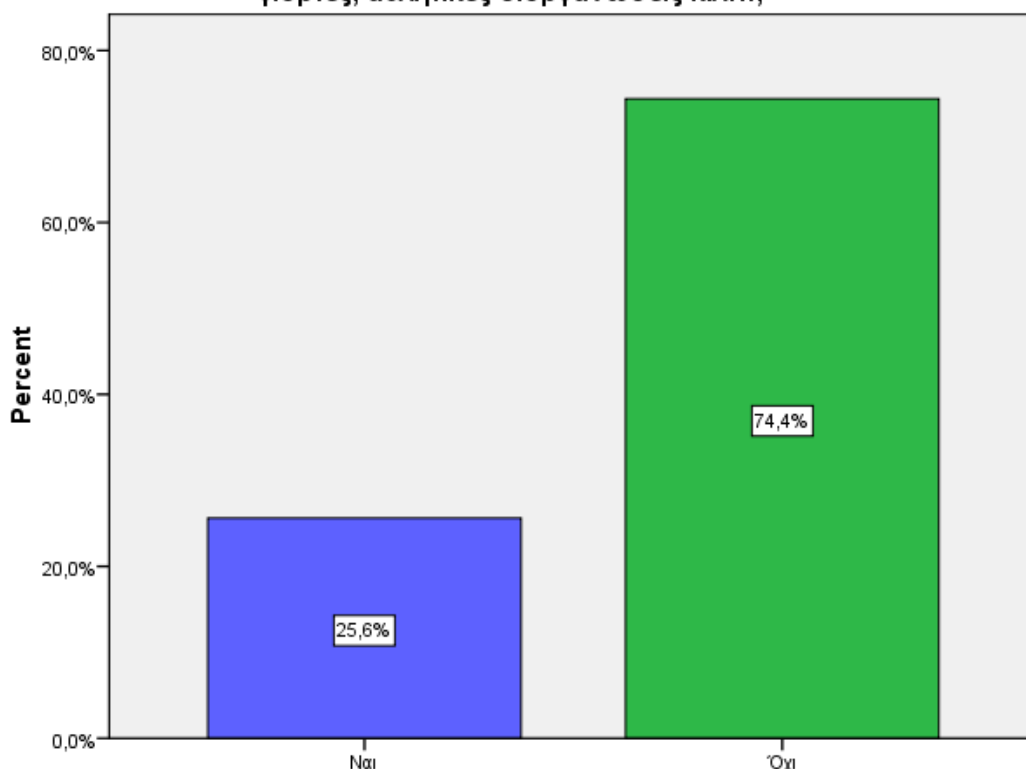
Ένα

σημαντικό ερώτημα που θελήσαμε να θέσουμε στους μαθητές ήταν εάν το σχολείο τους έχει αναπτύξει κοινές δράσεις με σχολεία ειδικής αγωγής. Οι απαντήσεις σ' αυτό το ερώτημα ήταν αναμενόμενες δεδομένου ότι,

- το 74,6% (δηλαδή τρεις στους τέσσερις) απάντησε αρνητικά σ' αυτό το ερώτημα και μόνο
- το 25,6% απάντησε θετικά.

Πιθανολογούμε, ότι το χαμηλό ποσοστό που απάντησε θετικά θεωρεί τη συνύπαρξή του με άτομα με ειδικές ανάγκες στον ίδιο αύλειο χώρο του σχολείου και την κατά περίπτωση συνεργασία καθηγητών φυσικής αγωγής στο αντίστοιχο μάθημα, ως συστηματική προσέγγιση και συνεργασία με ΑΜΕΑ.

Το σχολείο σου έχει αναπτύξει κοινές δράσεις με ειδικά σχολεία, όπως σχολικές γιορτές, αθλητικές διοργανώσεις κ.λπ.;

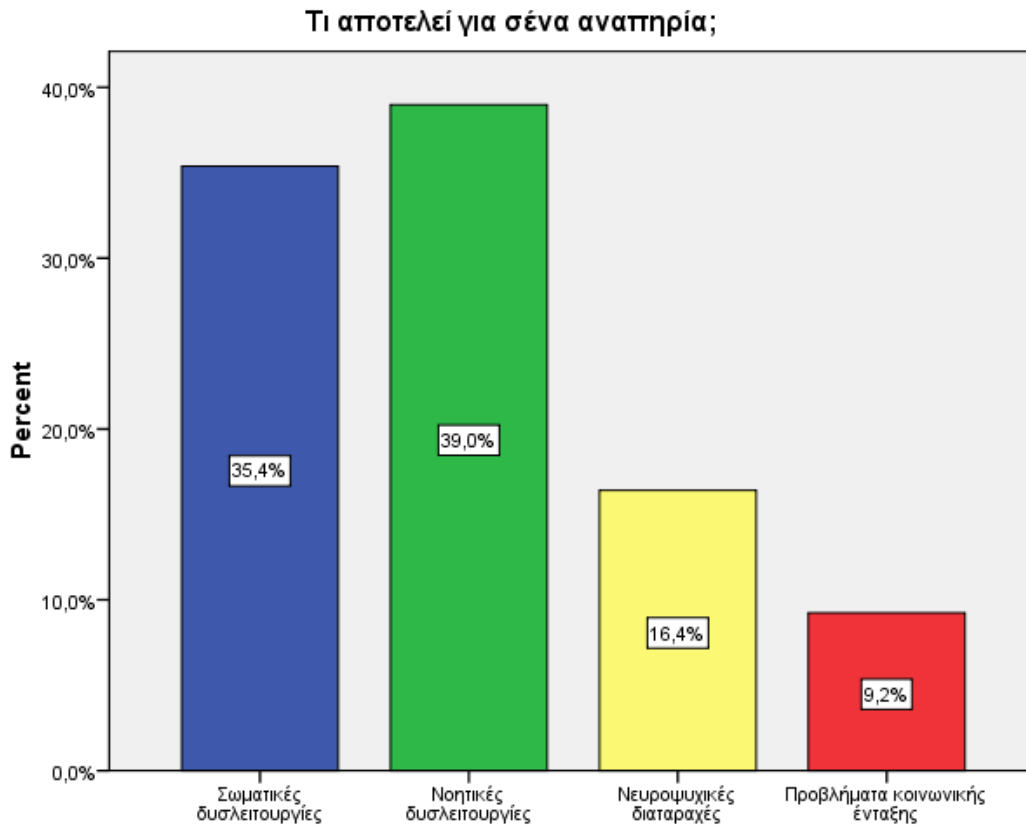
Θέλοντας να διερευνήσουμε τις γνώσεις των μαθητών, τους θέσαμε το ερώτημα για το τι θεωρούν οι ίδιοι αναπηρία. Η αναπηρία αποτελεί ένα πολυδιάστατο φαινόμενο. Συνεπώς, όταν επιχειρούμε να την ορίσουμε διαπιστώνουμε ότι δεν είναι εύκολη. Στην Ευρώπη δεν υπάρχει κοινός ορισμός της έννοιας «αναπηρία» ούτε και ένα κοινό σύστημα αξιολόγησης και ταξινόμησης των αναπηριών. Το γεγονός ότι υπάρχουν διαφορετικά συστήματα ταξινόμησης και αξιολόγησης της αναπηρίας στις χώρες μέλη και άρα διαφορετικές αντιλήψεις αναφορικά με το «ποιος μπορεί να θεωρηθεί άτομο με αναπηρία», καθιστούν τη χαρτογράφηση της κατάστασης των ατόμων με αναπηρία και τον ποσοτικό προσδιορισμό τους εξαιρετικά δύσκολο. Την ίδια στιγμή, διαφορετικά συστήματα ταξινόμησης και αξιολόγησης της αναπηρίας και διαφορετικοί ορισμοί για την αναπηρία δεν επιτρέπουν μια ενιαία αντιμετώπιση στους τρόπους παρέμβασης.

Για παράδειγμα, η υιοθέτηση μιας ιατροκεντρικής αντίληψης της αναπηρίας, η οποία τη συνδέει με σωματικές ή νοητικές απώλειες, υπερτονίζει την ανάγκη του ατόμου με αναπηρία για ιατρική παρέμβαση και για ατομική - και μόνο- φροντίδα, μετατοπίζοντας την ευθύνη σε επίπεδο παρέμβασης σε ομάδες ειδικών . Αντίθετα, η αποδοχή μιας περισσότερο κοινωνικής αντίληψης για την αναπηρία- η οποία ακριβώς τονίζει τη συμβολή μιας σειράς περιβαλλοντικών μεταβλητών που

εντείνουν την αναπηρία - μας οδηγεί σε ένα διαφορετικό τρόπο διαχείρισης. Τούτος εστιάζει σε πολιτικές και πρακτικές ένταξης απαιτώντας από όλα τα άτομα μέλη της κοινωνίας κοινωνική δράση και συλλογική ευθύνη, αφού δε θεωρεί την αναπηρία ως χαρακτηριστικό του ατόμου αλλά ως αποτέλεσμα ενός πλέγματος κοινωνικών και άλλων συνθηκών. Με βάση την παραπάνω προσέγγιση «ένα άτομο με κάποιο σωματικό μειονέκτημα μπορεί να βιώνει την αναπηρία σε ένα περιβάλλον και όχι σε κάποιο άλλο, ανάλογα με το αν το περιβάλλον διαθέτει ή όχι εμπόδια αλλά και βοηθήματα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της έρευνας, σε ερώτηση πολλαπλής απάντησης που έγινε στους μαθητές,

- το 35,4% των ερωτηθέντων απάντησε ότι η έννοια της αναπηρίας συνδέεται, εν πολλοίς με «σωματικές δυσλειτουργίες».
- Την ίδια στιγμή το ποσοστό που συγκεντρώνουν οι «νοητικές δυσλειτουργίες» είναι ελαφρώς μεγαλύτερο από το προηγούμενο, αγγίζοντας το 39%.
- Οι «νευροψυχικές διαταραχές» δεν επιλέχθηκαν στον ίδιο βαθμό όπως επιλέχθηκαν οι δύο προηγούμενες, δεδομένου ότι συγκέντρωσαν το 16,4% επί του συνόλου των απαντήσεων, ενώ
- μόλις το 9,2% αναφέρει-συνδέει την αναπηρία με «προβλήματα κοινωνικής ένταξης», όπως εύρεση εργασίας, προσβασιμότητα και έλλειψη υποστηρικτικού περιβάλλοντος.

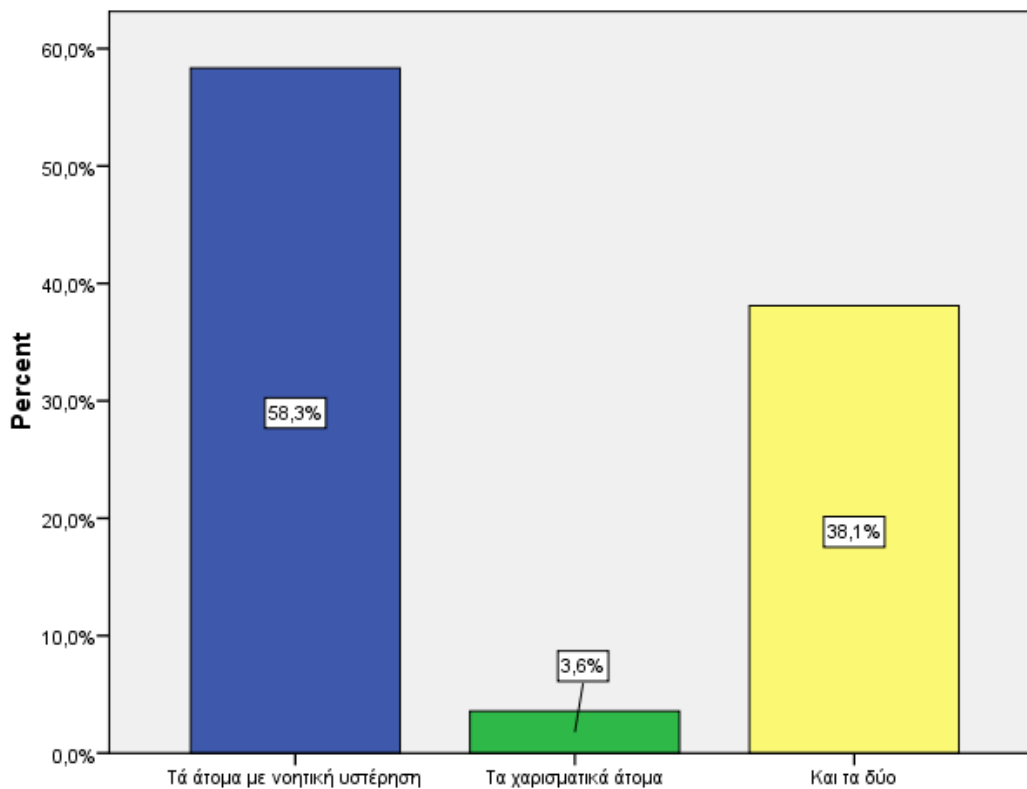

Τα ποσοστά των απαντήσεων μας προσφέρουν την δυνατότητα να διαπιστώσουμε ότι η ισχυρή πλειοψηφία προσδιορίζει την αναπηρία σύμφωνα με το «ιατροκεντρικό μοντέλο». Συνεπώς, η στάση αυτή φανερώνει ότι πολλοί ερωτηθέντες αγνοούν βασικές παραμέτρους της αναπηρίας. Η αναπηρία δεν μπορεί να θεωρείται ως ένα χαρακτηριστικό του ατόμου. Αντίθετα, πρέπει να αντιμετωπίζεται και ως αποτέλεσμα ενός πλέγματος συνθηκών, οι περισσότερες των οποίων σχετίζονται με το περιβάλλον. Το περιβάλλον αποτελεί ουσιαστική μεταβλητή στον προσδιορισμό της αναπηρίας.

Στο ερώτημα για το ποια άτομα έχουν ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες,

- το 58,3% των ερωτηθέντων απάντησε ότι είναι μόνο τα άτομα με νοητική υστέρηση,
- το 3,6% ότι είναι τα χαρισματικά άτομα και
- το 38,1% θεωρεί ότι ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες έχουν τόσο τα άτομα με νοητική υστέρηση όσο και τα χαρισματικά.

Άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες είναι;

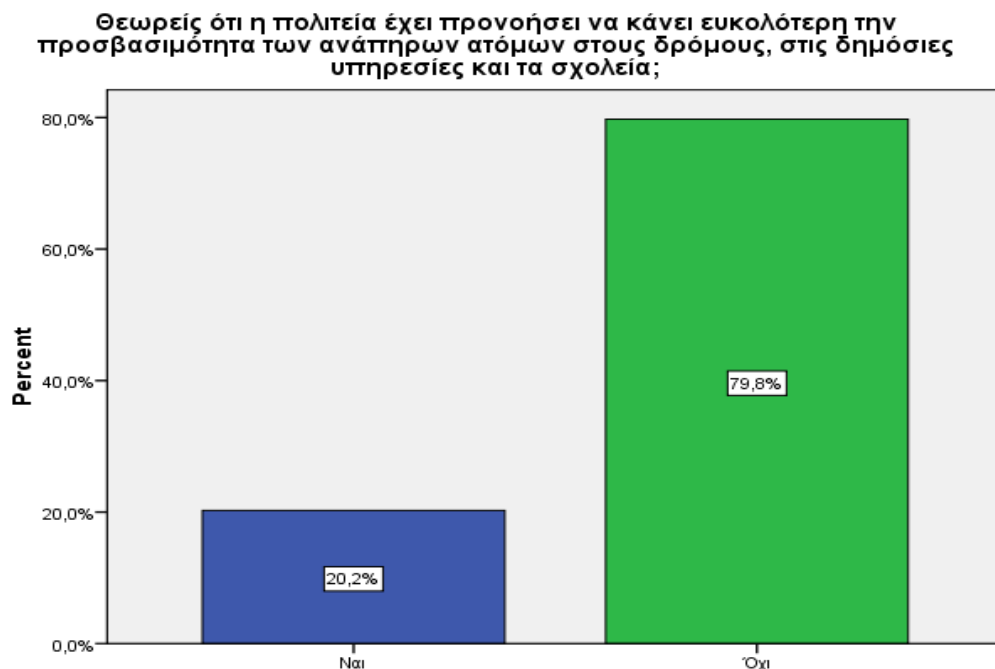
Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας τρεις στους πέντε περίπου των ερωτηθέντων μαθητών αποκλείει από την Ειδική Αγωγή τα ευφυή και χαρισματικά άτομα. Ο νόμος όμως του 2008 του Υπουργείου Παιδείας (άρθρο 3, παρ.3) επισημαίνει ότι:

«Μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες είναι και οι μαθητές που έχουν μία ή περισσότερες νοητικές ικανότητες και ταλέντα ανεπτυγμένα σε βαθμό που υπερβαίνει κατά πολύ τα προσδοκώμενα για την ηλικιακή τους ομάδα. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κατόπιν εισήγησης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, ανατίθεται η ανάπτυξη προτύπων αξιολόγησης και ειδικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τους μαθητές αυτούς σε Σχολές ή Τμήματα Α.Ε.Ι. που, κατόπιν πρόσκλησης που τους απευθύνει το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, εκδηλώνουν ενδιαφέρον».

Στάσεις και αντιλήψεις

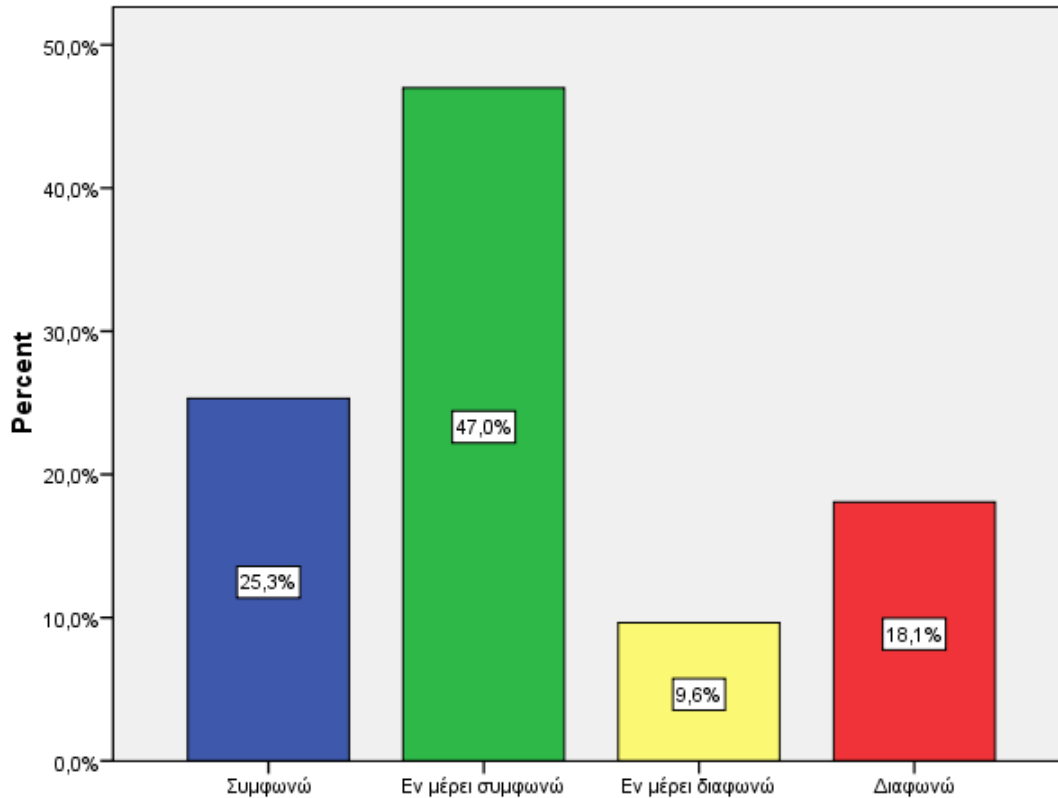
Αρχικά ρωτήσαμε τους μαθητές, αν θεωρούν ότι η πολιτεία έχει προνοήσει για την προσβασιμότητα των ατόμων με ειδικές ανάγκες στους δημόσιους χώρους. Όπως φαίνεται όμως απ' το γράφημα, η συντριπτική πλειοψηφία των μαθητών, το 79,8%, απάντησε αρνητικά. Δηλαδή 8

στους 10 μαθητές θεωρούν πως οι κοινωνικοί φορείς και οι πολίτες αδιαφορούν για την προσβασιμότητα των αναπήρων, καθιστώντας την ζωή των ατόμων αυτών δυσκολότερη.

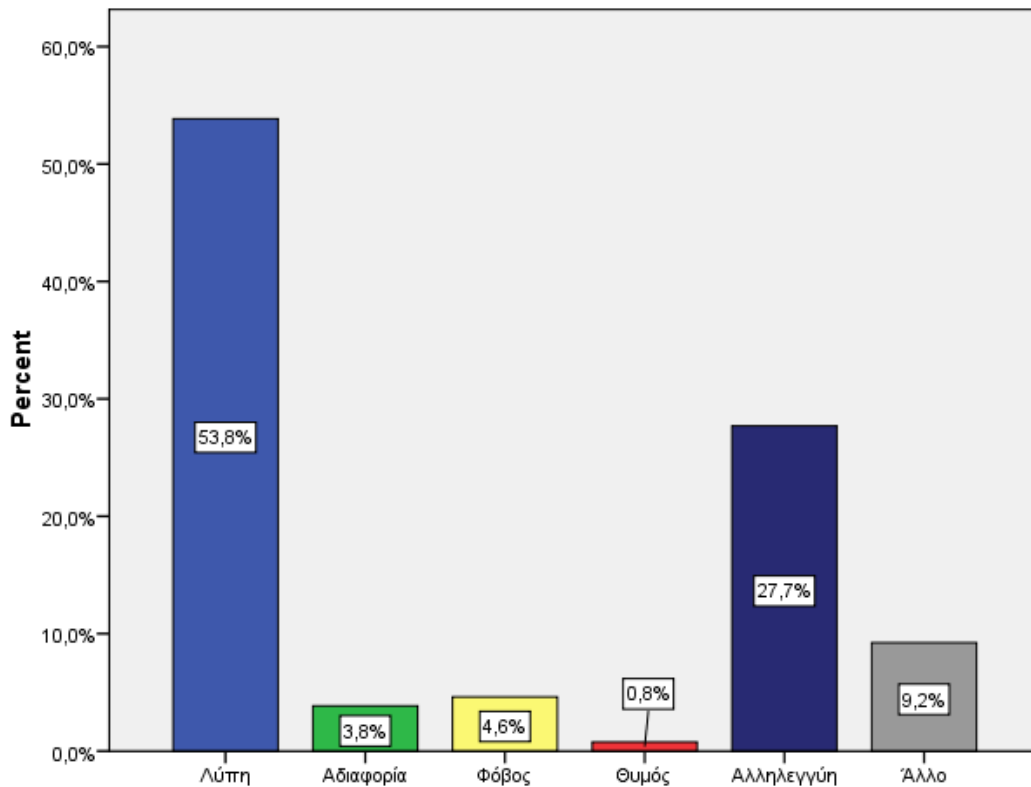
Στη συνέχεια οι ερωτώμενοι κλήθηκαν να απαντήσουν στην ερώτηση εάν θεωρούν σωστό μια μονάδα ειδικής αγωγής να συστεγάζεται με μια αντίστοιχη της γενικής εκπαίδευσης. Προέκυψε ότι το 72,3% των ερωτηθέντων είχε θετική άποψη (συμφώνησαν ή εν μέρει συμφώνησαν) στο να συστεγασθεί μια μονάδα ειδικής αγωγής με μια μονάδα γενικής εκπαίδευσης. Σε αντιδιαστολή, το αντίστοιχο ποσοστό αυτών που είχαν αρνητική άποψη (διαφώνησαν ή εν μέρει διαφώνησαν) ήταν 27,7%. Συσχετίζοντας τα δύο ποσοστά συνάγεται ότι αυτοί που είχαν θετική στάση ήταν τριπλάσιοι σε σχέση με αυτούς που είχαν αρνητική στάση. Επιπλέον προκύπτει, ότι σχεδόν οι μισοί από τους ερωτηθέντες (47%) συμφώνησαν εν μέρει στη συστέγαση σχολείου ειδικής και γενικής εκπαίδευσης, ενώ ένα αξιόλογο ποσοστό (18,1% ή **σχεδόν 2 στους 10**) είχε ισχυρά αρνητική στάση.

Θεωρείς ότι είναι σωστό μια μονάδα ειδικής αγωγής να συστεγάζεται με μια αντίστοιχη της γενικής εκπαίδευσης;

Διερευνώντας τα συναισθήματα των μαθητών, τους ρωτήσαμε πώς νιώθουν κάθε φορά που συναναστρέφονται ή βλέπουν άτομα με ειδικές ανάγκες. Η έρευνα έδειξε πως το κυρίαρχο συναίσθημα που δημιουργείται στους ερωτηθέντες όταν βλέπουν ΑΜΕΑ είναι η λύπη με ποσοστό 53,8% και ακολουθεί με το αμέσως μεγαλύτερο ποσοστό η αλληλεγγύη. Από το σύνολο των πολλαπλών απαντήσεων αυτής της ερώτησης 5 απάντησαν ότι νιώθουν αδιαφορία και 6 ότι νιώθουν φόβο. Το 9,2% που απάντησε κάτι άλλο αφορούσε κυρίως σε θετικά συναισθήματα όπως αγάπη, ενδιαφέρον και στήριξη.

Βλέποντας ένα άτομο με αναπηρία, τι συναισθήματα σου γεννιούνται;

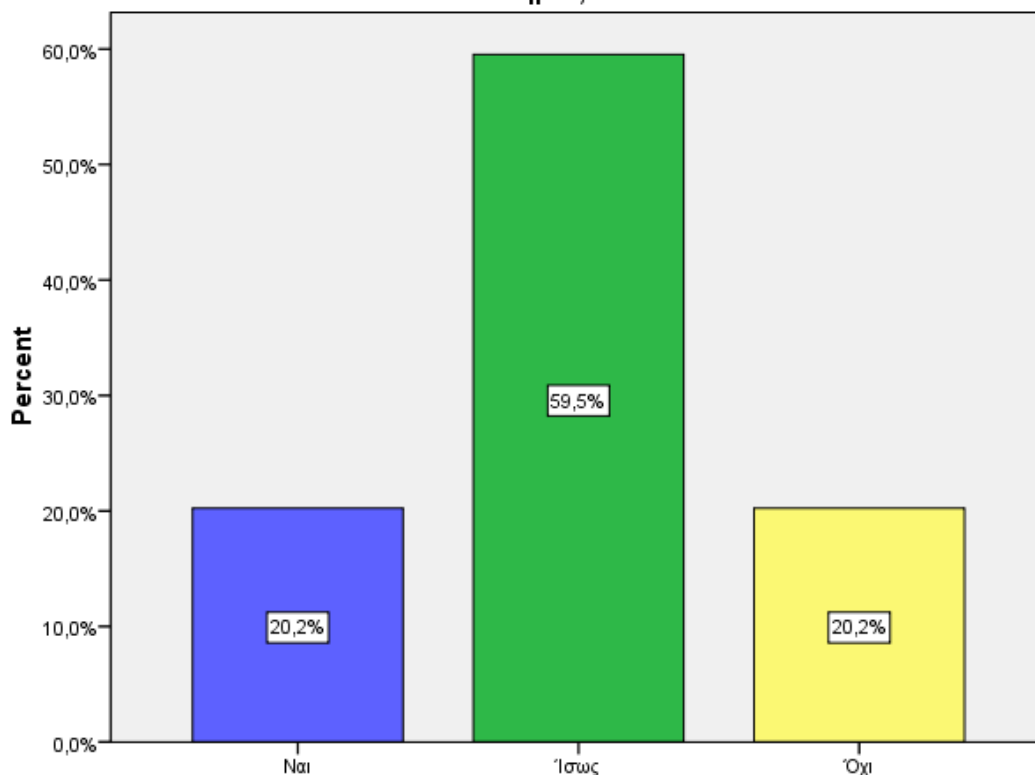

Ένα άλλο ερώτημα που τέθηκε στους μαθητές ήταν εάν θα ένιωθαν άνετα να έβγαιναν βόλτα και να έκαναν παρέα μ' ένα άτομο που παρουσιάζει αναπηρία.

Στο ερώτημα αυτό,

- το 59,5% των ερωτηθέντων δηλώνει ότι ίσως να έκανε παρέα μ' ένα άτομο με αναπηρία,
- το 20,2% δεν θα ένιωθε άνετα να κάνει μαζί του παρέα και μόνο
- το 20,% θα ένιωθε άνετα να βγει μαζί του έξω.

Θα ένιωθες άνετα να βγεις βόλτα και να κάνεις παρέα με ένα άτομο με αναπηρία;

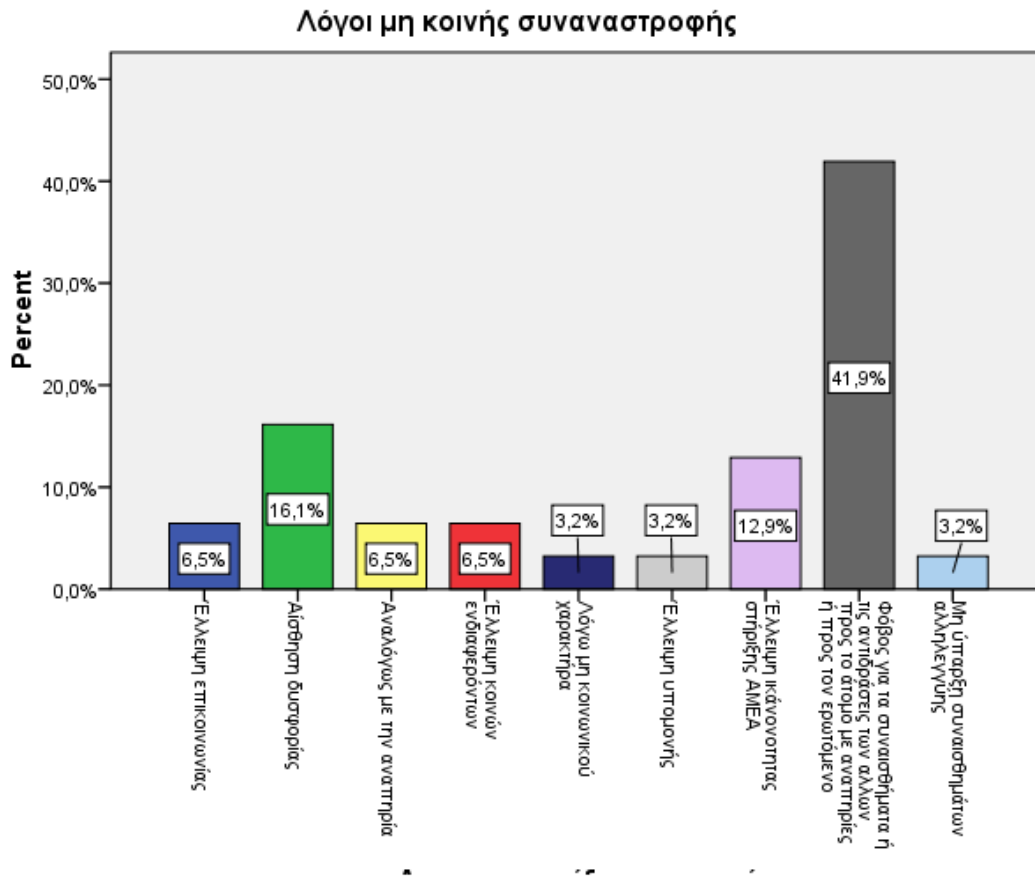

Ζητήθηκε από τους μαθητές που απάντησαν στο παραπάνω ερώτημα με «ίσως» και «όχι» να μας εξηγήσουν τους λόγους για τους οποίους δεν θα ένιωθαν άνετα να συναναστραφούν άτομα με αναπηρία.

Οι λόγοι ποικίλουν,

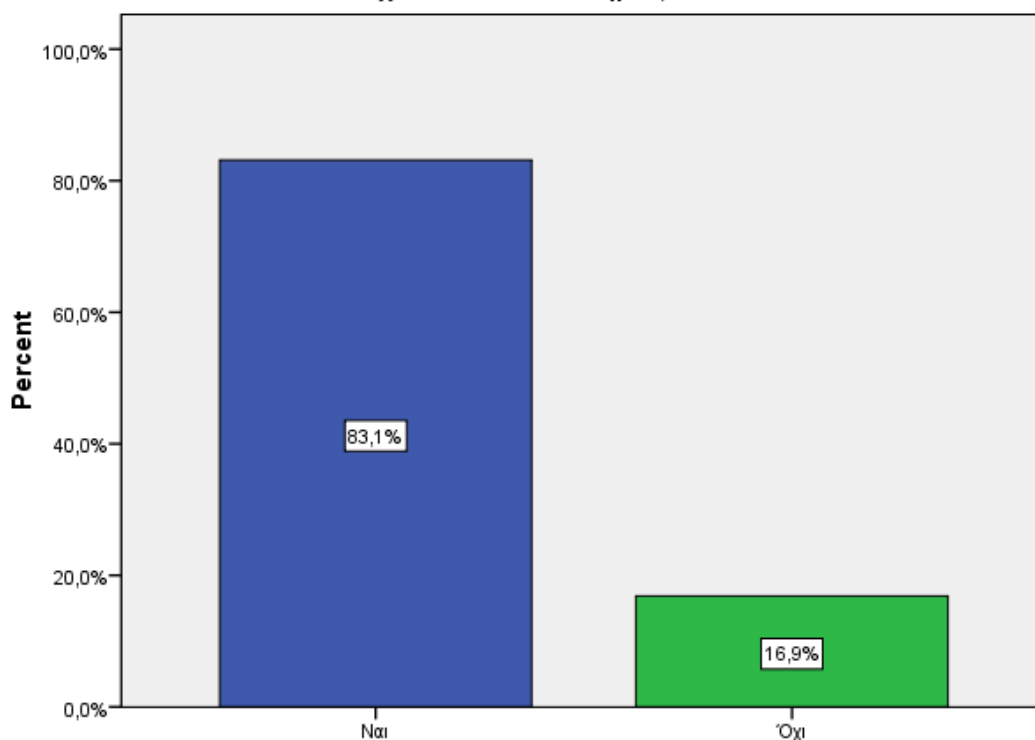
- το 41,9% φοβάται τις αντιδράσεις και τα συναισθήματα των άλλων, τόσο ως προς τα άτομα με αναπηρία, όσο και ως προς τον ίδιο,
- το 16,1% αισθάνεται δυσφορία,
- το 12,9% θεωρεί ότι δεν είναι ικανό να στηρίξει ένα άτομο με αναπηρία,
- 6,5% των ερωτηθέντων απάντησε ότι θα δεχόταν να κάνει παρέα μ' ένα ειδικό άτομο ανάλογα όμως με το είδος της αναπηρίας του,
- 6,5% θεωρεί ότι μεταξύ τους θα υπήρχε έλλειψη επικοινωνίας,
- 6,5% θεωρεί ότι δεν έχουν κοινά ενδιαφέροντα,

- 3,2% δεν θα έκανε μαζί τους παρέα λόγω έλλειψης υπομονής,
- 3,2% δεν νιώθει αλληλεγγύη για τα άτομα με αναπηρία και τέλος
- 3,2% εξαιτίας του δικού του μη κοινωνικού χαρακτήρα.

Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι 2 στους 5 μαθητές ηλικίας 15 έως 17 χρονών δίνοντας μεγάλη βαρύτητα στη γνώμη των συνομηλίκων τους και νιώθοντας ότι απειλείται η εικόνα τους, αρνούνται να κάνουν παρέα μ' ένα άτομο που παρουσιάζει κάποια αναπηρία.

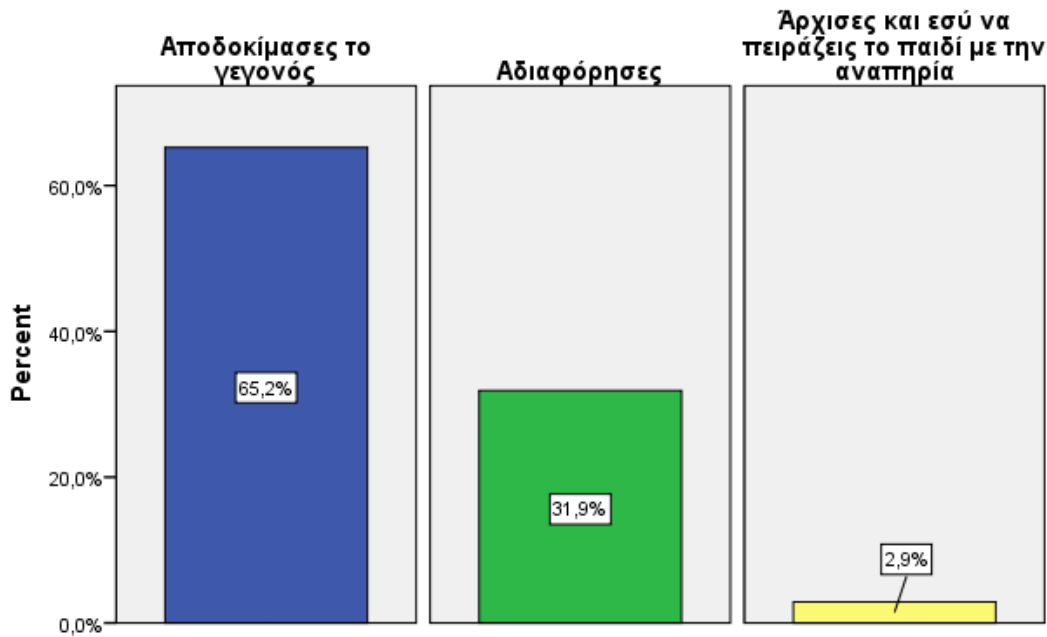
Έχεις γίνει ποτέ μάρτυρας σε περιστατικό κατά το οποίο έν ή περισσότερα παιδιά κοροϊδεύουν ή γνικότερα συμπεριφέρονται άσχημα σ' ένα παιδί που έχει κάποια αναπηρία;

Ολοκληρώνοντας τη διερεύνηση των στάσεων και αντιλήψεων, τέθηκε στους μαθητές το ερώτημα, αν υπήρξαν ποτέ μάρτυρες άσχημης συμπεριφοράς απέναντι σ' ένα παιδί με αναπηρία και αν ναι πώς αντέδρασαν. Το 83,1% των ερωτηθέντων υπήρξε μάρτυρας ρατσιστικού επεισοδίου εις βάρος παιδιού με αναπηρία, σε αντίθεση με ένα μικρό συγκριτικά 16,9% που απάντησε αρνητικά. Αναλύοντας περισσότερο τα δύο ποσοστά, προκύπτει ότι περισσότεροι από 8 στους 10 ερωτηθέντες υπήρξαν μάρτυρες περιστατικού λεκτικής τουλάχιστον βίας.

Από αυτούς ένα σημαντικό ποσοστό (περίπου 32%) τήρησε παθητική στάση (αγγλικά αποκαλούνται bystanders). Δε πρέπει να παραγνωρίσουμε το γεγονός ότι μιλούσαν για τους εαυτούς τους, οπότε η υποκειμενικότητα των απαντήσεων είναι δεδομένη και το ποσοστό εμφανώς μικρότερο από το πραγματικό. Με βάση τα προηγούμενα συνάγεται, ότι τουλάχιστον 1 στους 3 ερωτηθέντες που ήταν μάρτυρας τέτοιου περιστατικού βίας, δεν ενεπλάκη ενεργά, κρατώντας ουδέτερη στάση.

Έχεις γίνει ποτέ μάρτυρας σε περιστατικό κατά το οποίο ένα ή περισσότερα παιδιά κοροϊδεύουν ή γενικότερα συμπεριφέρονται άσχημα σ' ένα παιδί που έχει κάποια αναπηρία; Αν ναι, πώς αντέδρασες;

Το βασικό χαρακτηριστικό γνώρισμα των ατόμων με αναπηρία, είναι η απομόνωσή τους από τους βασικούς «κοινωνικούς μηχανισμούς ένταξης». Τα άτομα αυτά αποκλείονται από συμμετοχή σε βασικούς θεσμούς, λειτουργίες και δραστηριότητες της κοινωνίας, μέσα από τους οποίους θα μπορούσαν να αναλαμβάνουν ρόλους και να αποκτήσουν υποχρεώσεις και δικαιώματα, διαμορφώνοντας παράλληλα την προσωπικότητά τους. Ο αποκλεισμός αυτός οφείλεται σε σημαντικό βαθμό στις στάσεις της κοινωνίας στα ΑΜΕΑ, οι οποίες σύμφωνα με έρευνες είναι «ως επί το πλείστον» αρνητικές σε όλες τις κοινωνικές εκφάνσεις.

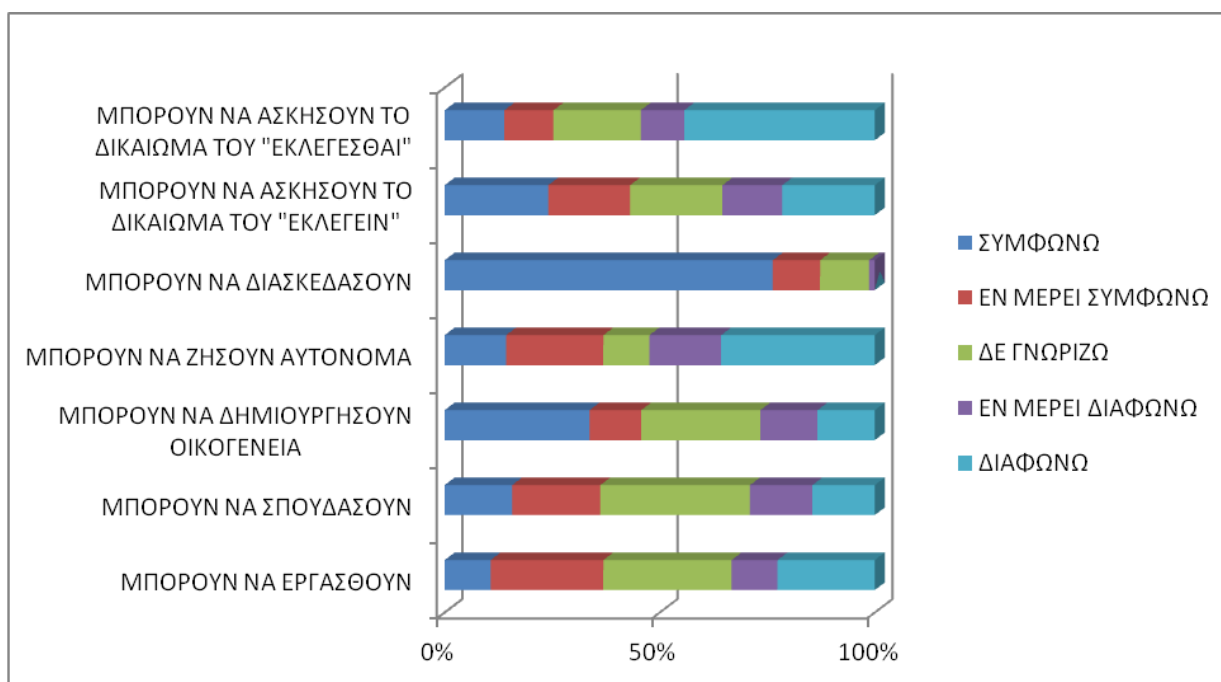
Βασικό μας μέλημα στη συγκεκριμένη ενότητα του ερωτηματολογίου ήταν να διερευνήσουμε την τοποθέτηση των μαθητών ως προς τη δυνατότητα των ατόμων με αναπηρία να αναλάβουν και να εκπληρώσουν ρόλους. Μεθοδολογικά, στη συγκεκριμένη ενότητα του ερωτηματολογίου παραθέσαμε -για κάθε κατηγορία αναπηρίας (κώφωση, τύφλωση, κινητική αναπηρία, νοητική υστέρηση)- ένα σύνολο ρόλων (του εργαζόμενου, του σπουδαστή, του συζύγου και του γονιού) και ένα σύνολο δραστηριοτήτων (συμμετοχή στην πολιτική ζωή, σε πολιτιστικά δρώμενα κ.λπ.).

Άτομα με Ειδικές Ανάγκες και η δυνατότητα ανταπόκρισης σε σειρά κοινωνικών ρόλων

Ρόλοι/ Δραστηριότητες	Άτομα με	Συμφωνώ	Εν μέρει συμφωνώ	Δε γνωρίζω	Εν μέρει διαφωνώ	Διαφωνώ
Μπορούν να εργαστούν	κινητική αναπηρία	67,8 %	31%	-	1,2%	-
	νοητική υστέρηση	10,7%	26,2%	29,8%	10,7%	22,6%
	τύφλωση	36,9%	29,8%	17,8%	6%	9,5%
	κώφωση	46,3%	29,3%	11%	7,3%	6,1%
Μπορούν να σπουδάσουν	κινητική αναπηρία	88,1%	8,3%	3,6%	-	-
	νοητική υστέρηση	15,7%	20,5%	34,8%	14,5%	14,5%
	τύφλωση	64,3%	20,2%	7,1%	4,8%	3,6%
	κώφωση	63,1%	21,4%	10,7%	2,4%	2,4%
Μπορούν να δημιουργήσουν οικογένεια	κινητική αναπηρία	76,8%	9,8%	7,3%	3,7%	2,4%
	νοητική υστέρηση	33,7%	12%	27,7%	13,3%	13,3%
	τύφλωση	67,5%	14,4%	13,3%	2,4%	2,4%
	κώφωση	72%	12,2%	11%	2,4%	2,4%
Μπορούν να ζήσουν αυτόνομα	κινητική αναπηρία	45,9%	30,1%	6%	6%	12%
	νοητική υστέρηση	14,3%	22,6%	10,7%	16,7%	35,7%
	Τύφλωση	26,2%	38,1%	7,1%	10,7%	17,9%
	Κώφωση	44%	29,8%	6%	10,7%	9,5%
Μπορούν να διασκεδάσουν	κινητική αναπηρία	85%	11,3%	3,8%	-	-
	νοητική υστέρηση	76,3%	11%	11,4%	1,3%	-
	Τύφλωση	75%	16,3%	6,3%	-	2,5%
	Κώφωση	81,3%	11,3%	6,2%	1,2%	-
Μπορούν να ασκήσουν το δικαίωμα του «εκλέγειν»	κινητική αναπηρία	85,9%	6,4%	6,4%	-	1,3%
	νοητική υστέρηση	24,1%	19%	21,5%	13,9%	21,5%
	τύφλωση	69,6%	13,9%	11,4%	2,6%	2,5%
	κώφωση	77,5%	11,2%	6,3%	-	5%
Μπορούν να ασκήσουν το δικαίωμα του «εκλέγεσθαι»	κινητική αναπηρία	78,8%	7,4%	10%	-	3,8%
	νοητική υστέρηση	13,9%	11,4%	20,3%	10,1%	44,3%
	τύφλωση	36,2%	21,2%	16,3%	15%	11,3%
	κώφωση	33,8%	27,4%	16,3%	11,3%	11,2%

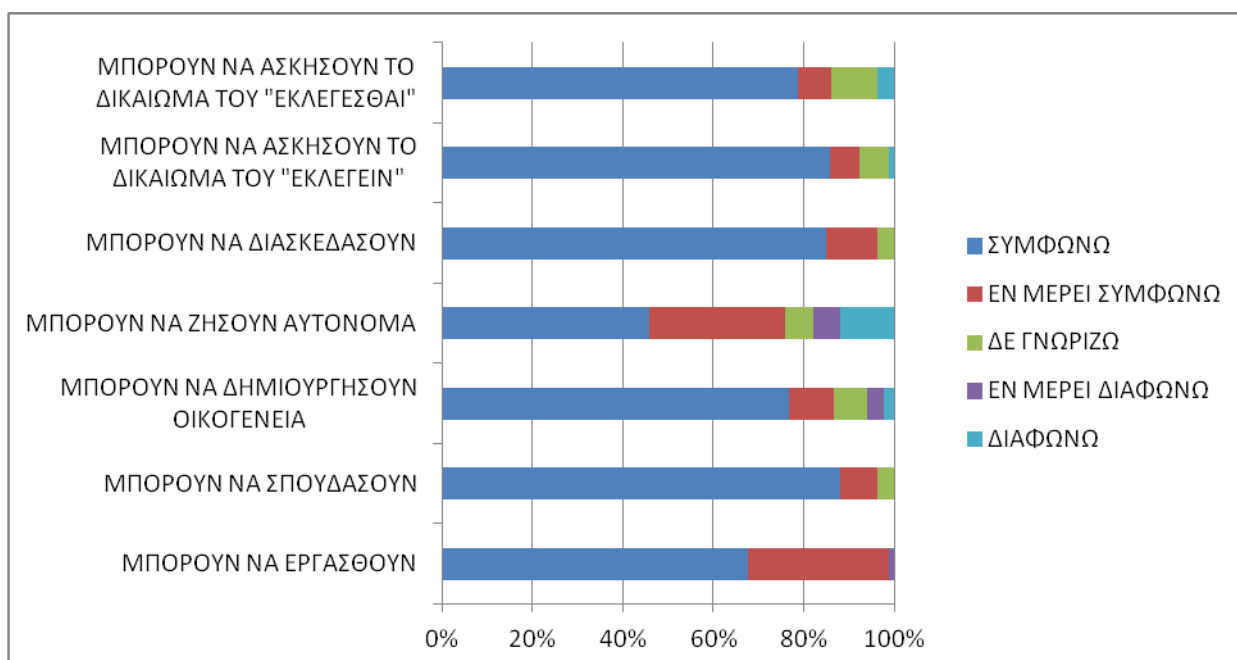
Στάσεις προς την Νοητική Υστέρηση

Σύμφωνα με τα δεδομένα στη στήλη «Συμφωνώ» η κατηγορία της νοητικής υστέρησης συγκεντρώνει το χαμηλότερο ποσοστό της (10,7%) στην ερώτηση «Μπορούν να εργασθούν», ενώ το υψηλότερο στην ερώτηση «Μπορούν να διασκεδάσουν». Συγκριτικά με τις υπόλοιπες αναπηρίες, τα άτομα με νοητικές δυσλειτουργίες θεωρούνται μη ικανά να εργασθούν, με διαφορά που ξεκινά από τις 26,2 ποσοστιαίες μονάδες (τύφλωση) και φθάνει στις 57,8 (κινητική αναπηρία). Είναι αξιοσημείωτο ότι σημαντική μερίδα του πληθυσμού, κατά μέσο όρο, ένας στους πέντε, δηλώνει άγνοια για την ικανότητα των ατόμων να ασκήσουν τους συγκεκριμένους κοινωνικούς ρόλους. Περίπου ένας στους τρεις ανέφερε ότι η νοητική υστέρηση αποτελεί σημαντικό εμπόδιο για κάποιον να ενταχθεί ως ισότιμο μέλος στην κοινωνία. Οι αρνητικές απαντήσεις «Εν μέρει διαφωνώ» και «Διαφωνώ» συγκέντρωσαν ποσοστό άνω του 37%. Γενικότερα, θα μπορούσε να παρατηρήσει κάποιος ότι οι ερωτώμενοι φάνηκαν να είναι διχασμένοι αναφορικά με τα θέματα κοινωνικής ένταξης των ατόμων με νοητική υστέρηση, σε αντίθεση με τις άλλες αναπηρίες και κυρίως με την κινητική αναπηρία, όπου εκεί οι απόψεις τείνουν να έχουν θετικό χαρακτήρα.

Στάσεις προς την Κινητική αναπηρία

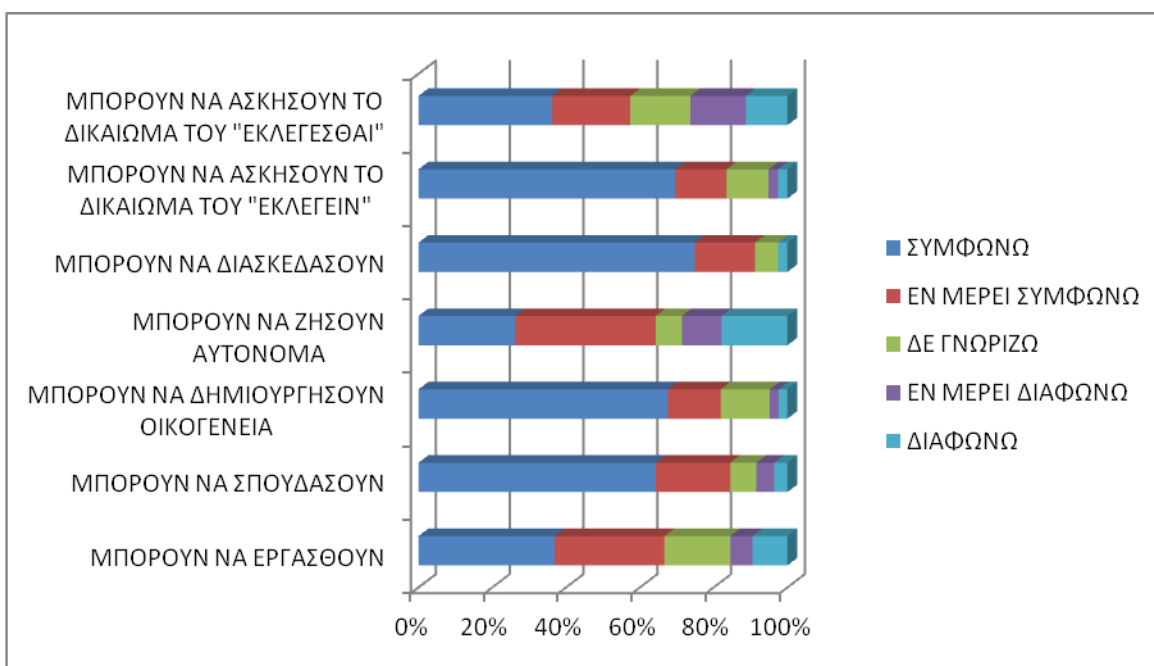
Η κοινωνική ένταξη των ατόμων με αναπηρίες, σύμφωνα με τις απαντήσεις των μαθητών φαίνεται να είναι ανεπιφύλακτα σαφής. Οι θετικές απαντήσεις «Έν μέρει συμφωνώ» και «Συμφωνώ» αθροίζουν μαζί πάνω από το 90%, με τις αρνητικές να συγκεντρώνουν ελάχιστα λιγότερο από το 9%. Στην στήλη συμφωνώ, τα άτομα με κινητικές δυσλειτουργίες συγκέντρωσαν υψηλότερο ποσοστό (88,1%) στην ερώτηση «μπορούν να σπουδάσουν», ενώ στην ερώτηση «μπορούν να ζήσουν αυτόνομα» συγκέντρωσαν το χαμηλότερο με 45,9%. Τα άτομα με κινητική αναπηρία μπορούν ή μάλλον μπορούν να σπουδάσουν αναφέρει το 98,8% των ερωτηθέντων. Το εύρος των απαντήσεων στην ερώτηση εάν μπορούν να ζήσουν αυτόνομα δεν είναι το ίδιο καθολικό με την προηγούμενη ερώτηση, διότι θεωρείται από το 18% του πληθυσμού ότι μάλλον δεν έχει ή δεν έχει καθόλου αυτή την ικανότητα.

Στάσεις προς την Τύφλωση

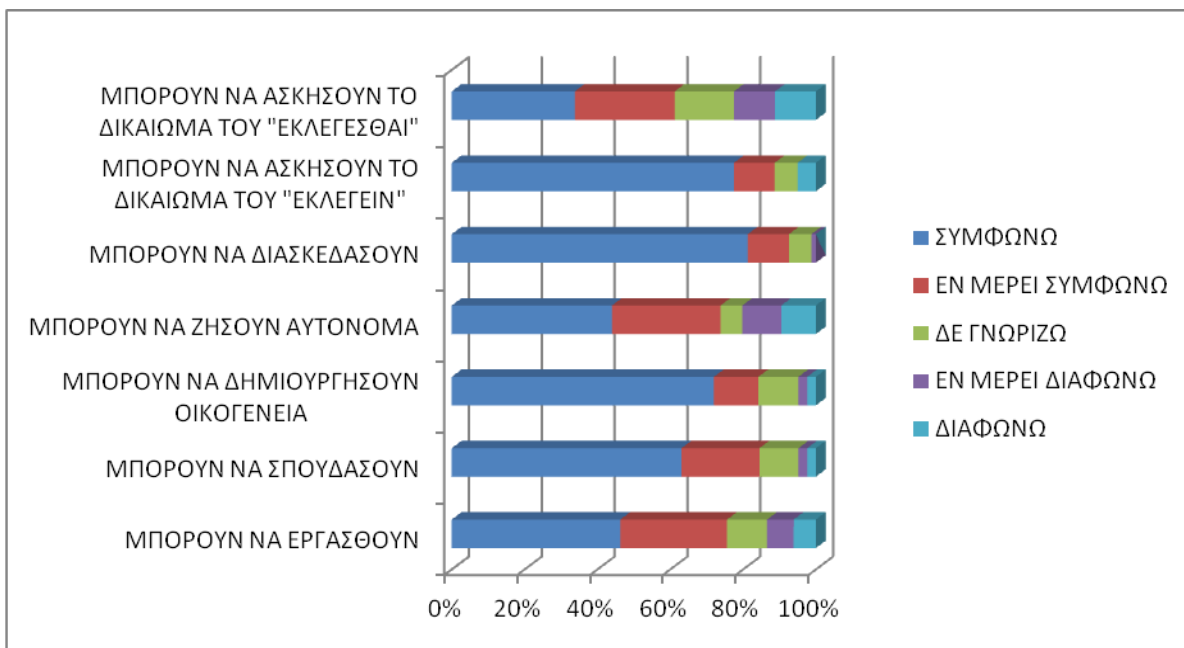
Στην κατηγορία των αισθητηριακών αναπηριών η τύφλωση παρουσιάζει μερικά ενδιαφέροντα δεδομένα. Στην στήλη «Συμφωνώ» η ικανότητα του ατόμου να ασκήσει δεδομένους κοινωνικούς ρόλους ενός ενεργού πολίτη δεν είναι εμφανής. Τα άτομα με αισθητηριακού τύπου αναπηρίες, όπως και εκείνα με τις κινητικές και τις νοητικές δυσλειτουργίες δεν μπορούν να ζήσουν αυτόνομα, διότι περίπου μόνο ένας στους τέσσερις έχει θετική άποψη γι' αυτό. Η άσκηση του δικαιώματος του «εκλέγεσθαι» μαζί με την ικανότητα κάποιου να εργασθεί αναφέρονται

επίσης ως μειωμένες ικανότητες των ατόμων με τύφλωση. Πιο συγκεκριμένα, οι μαθητές απάντησαν με βεβαιότητα, ότι τα τυφλά άτομα μπορούν να εργασθούν σε ποσοστό 36,9% και αντίστοιχα μπορούν να ασκήσουν το δικαίωμα του «εκλέγεσθαι» με ποσοστό 36,2%. Θετικές απόψεις συγκέντρωσε η ερώτηση για την ικανότητα των τυφλών ατόμων να διασκεδάσουν (75%), όπως ακριβώς έγινε και με άτομα με νοητική υστέρηση και κινητικές αναπηρίες. Ιδιαίτερα αξιοσημείωτο είναι το ποσοστό που συγκεντρώνει η δυνατότητα άσκησης του δικαιώματος του «εκλέγειν» (69,6%) σε αντιδιαστολή με το ποσοστό της δυνατότητας του «εκλέγεσθαι» (36,2%). Σε γενικές γραμμές, οι αισθητηριακές αναπηρίες, τύφλωση και κώφωση, παρουσιάζουν αρκετά κοινά χαρακτηριστικά με σημαντικότερα, την αντιστοιχία των ποσοστών ως προς την ικανότητα των ατόμων να εκλέξουν και να εκλεγούν.

Στάσεις προς την Κώφωση

Στα κωφά άτομα σύμφωνα με τις απαντήσεις των ερωτώμενων, η δυνατότητα κοινωνικής ένταξης είναι περισσότερο πιθανή. Οι θετικές απαντήσεις στους τομείς των σπουδών, της δημιουργίας οικογένειας, της άσκησης του δικαιώματος του «εκλέγειν» και της διασκέδασης υπερβαίνουν έκαστες το 60% των απόψεων. Όπως και στην τύφλωση, τα κωφά άτομα δεν είναι σε θέση να εκλεχθούν με ποσοστό 33,8% καθώς και δεν μπορούν το ίδιο εύκολα να αυτονομηθούν, ζώντας μόνοι τους (44%). Το 46,3% του πληθυσμού θεωρεί τα κωφά άτομα ικανά να εργασθούν, σε αντίθεση με τα τυφλά άτομα (36,9%) που έχουν να αντιμετωπίσουν περισσότερες αντιξοότητες.

- Υπάρχει σαφής διαφοροποίηση των στάσεων και αντιλήψεων των μαθητών αναφορικά με την εκπλήρωση και ανάληψη ρόλων από τα άτομα με νοητική υστέρηση, σε σύγκριση με τις άλλες κατηγορίες αναπηριών. Συγκεκριμένα, η κατηγορία της νοητικής υστέρησης παρουσιάζεται στις στάσεις και τις αντιλήψεις των εργαζομένων ως η λιγότερο λειτουργική.
- Οι αισθητηριακές αναπηρίες (κώφωση, τύφλωση) εμφανίζονται για το σύνολο των ερωτηθέντων ως οι πιο λειτουργικές αναπηρίες, όσον αφορά τη δυνατότητα ανάληψης ρόλων και δραστηριότητας, γεγονός που αποδεικνύεται από τα συγκριτικά υψηλότερα ποσοστά που συγκεντρώνουν σε σχέση με τις υπόλοιπες μορφές αναπηρίας.
- Οι αισθητηριακές αναπηρίες φαίνεται ότι επιτρέπουν στα άτομα που τις αντιμετωπίζουν να εμπλακούν στην πολιτική ζωή μονομερώς, δεδομένου ότι μπορούν να εμπλακούν μόνο ως εκλογείς και όχι ως εκλεγόμενοι.
- Αναφορικά με τη δυνατότητα εργασίας και αυτονομίας από τα άτομα με αναπηρία, τα ποσοστά της στήλης «Συμφωνώ» εμφανίζονται χαμηλά για το σύνολο των κατηγοριών των ατόμων με αναπηρία.
- Η διασκέδαση των ατόμων με αναπηρία κρίνεται σχεδόν καθολικά ως η πιο πιθανή δραστηριότητα που δύνανται να αναπτύξουν τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

- Όπως συμπεραίνουμε από τα ποσοστά του πίνακα στη απάντηση «Συμφωνώ», η κινητική αναπηρία συγκεντρώνει σε όλους τους τομείς τα μεγαλύτερα ποσοστά.
- Η νοητική υστέρηση, ενώ στους περισσότερους τομείς συγκεντρώνει τα χαμηλότερα ποσοστά, στην άποψη που αφορά στο αν μπορούν να διασκεδάσουν, το ποσοστό κυμαίνεται περίπου στο ίδιο επίπεδο με τις άλλες αναπηρίες.
- Η τύφλωση με την κώφωση δεν παρουσιάζουν αξιοσημείωτες διαφορές στα ποσοστά. Η μεγαλύτερή τους διαφορά σημειώθηκε στην άποψη που αφορά την αυτονομία της κάθε αναπηρίας, με την υπεροχή της κώφωσης σε ποσοστό 44% έναντι 26,2% της τύφλωσης.
- Ενδιαφέρον παρουσιάζει και το ποσοστό των ερωτηθέντων που απάντησαν πως δεν γνωρίζουν. Είναι αρκετά υψηλό στην νοητική υστέρηση προφανώς λόγω έλλειψης πληροφόρησης – ενημέρωσης.

Προτεραιότητες για Δράση

Από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε παρατηρήθηκαν τα εξής:

Η πλειοψηφία των μαθητών έχει ενημερωθεί σχετικά με το τι είναι αναπηρία και κύρια πηγή ενημέρωσης είναι το σχολείο και η οικογένεια. Σε συνδυασμό όμως με τις απαντήσεις των παιδιών για το τι θεωρούν αναπηρία, διαπιστώνουμε ότι επικρατούν τα κλασικά στερεότυπα. Προέκυψε λοιπόν, ότι οι σωματικές και νοητικές δυσλειτουργίες αποτελούν τα βασικότερα χαρακτηριστικά της αναπηρίας. Επομένως θα μπορούσαμε να καταλήξουμε, ότι το σχολείο και η οικογένεια ως οι σημαντικότερες πηγές ενημέρωσης αναπαράγουν και παράλληλα δεν ευαισθητοποιούν σε ικανοποιητικό βαθμό την κοινωνική διάσταση της αναπηρίας.

Η προσβασιμότητα είναι ένα δαιδαλώδες ζήτημα, αφενός διότι σχετίζεται με πολλές όψεις της δημόσιας ζωής και αφετέρου διότι είναι ικανή να εντάξει ή να αποκλείσει άτομα δημιουργώντας έτσι αναπήρους. Για παράδειγμα ένα άτομο με παραπληγία βιώνει συνθήκες κινητικής αναπηρίας σε μη προσβάσιμο περιβάλλον εφόσον δεν διαθέτει αναπηρικό αμαξίδιο (βοήθημα). Εάν όμως το περιβάλλον είναι προσβάσιμο και ένα αμαξίδιο είναι πάντα διαθέσιμο για

χρήση, αυτό το άτομο δεν θα έχει κινητικούς περιορισμούς. Το άτομο, παρόλα αυτά, σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, είναι το ίδιο και εξακολουθεί να έχει παραπληγία».¹

Ευθύνη πολιτείας, έλλειψη κοινωνικού σχεδιασμού, υποδομής και ευαισθητοποίησης των πολιτών.

Όπως παρατηρήσαμε, στην ερώτηση που αφορά τα συναισθήματα που δημιουργούνται στους ερωτηθέντες για τα ΑΜΕΑ, το κυρίαρχο συναίσθημα είναι η λύπη. Η λύπη είναι ένα συναίσθημα που προέρχεται κυρίως από την άγνοια, κατηγοριοποιώντας τους πολίτες και θέτοντάς τους ως μη ισότιμους αλλά υποδεέστερους.

Έξι στους δέκα θεωρούν ότι ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες έχουν μόνο τα άτομα με νοητική υστέρηση. Απ' αυτό συμπεραίνουμε ότι υπάρχει άγνοια για τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες των χαρισματικών ατόμων.

Όσον αφορά τη συνεργασία των σχολείων γενικής παιδείας και των σχολείων ειδικής εκπαίδευσης, παρατηρείται ότι είναι ελλιπής και περιορίζεται μόνο σε κάποιες κοινές αθλητικές δραστηριότητες με την πρωτοβουλία των καθηγητών φυσικής αγωγής.

Αξιοσημείωτο επιπλέον είναι ότι ένας στους τέσσερις μαθητές υποστηρίζει πως τα σχολεία γενικής παιδείας δεν πρέπει να συστεγάζονται με τα σχολεία ειδικής αγωγής. Αυτόματα δημιουργούνται πολλά ερωτήματα που αφορούν στους λόγους για τους οποίους δεν συμφωνούν. Είναι φόβος, ρατσισμός ή έλλειψη ευαισθητοποίησης; Το ποσοστό από μόνο του μας οδηγεί στο συμπέρασμα πως καθετί "διαφορετικό" η κοινωνία έχει την τάση να το αποκλείει.

Οι μαθητές στην πλειοψηφία τους φοβούνται για τις αντιδράσεις των άλλων προς το άτομο με ειδικές ανάγκες ή προς τον ίδιο τους τον εαυτό. Μια πιθανή εξήγηση αυτής της στάσης είναι το γεγονός ότι η εφηβεία είναι μια δύσκολη περίοδος, όπου ο καθένας προσπαθεί να προσδιορίσει την αυτοεικόνα του και γι' αυτό το λόγο δεν θέλουν να κάνουν κάτι που να αποκλίνει από τα "φυσιολογικά" πρότυπα.

Ένα σημαντικό ποσοστό των ερωτηθέντων που έγινε μάρτυρας σε περιστατικό ανάρμοστης συμπεριφοράς προς άτομο με ειδικές ανάγκες αδιαφόρησε ή συμμετείχε στο περιστατικό.

Ως προτεραιότητα θα πρέπει να αποτελέσει ο σχεδιασμός ενός προγράμματος βελτίωσης των σχέσεων μεταξύ εκπαιδευτικών φορέων και του σχολείου μας από τους εκπαιδευτικούς, τους

¹ Εθνική Συνομοσπονδία των Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ) (2005) κείμενο αναφοράς με τίτλο «Προσβασιμότητα. Το κλειδί για την εξάλειψη των διακρίσεων», Αθήνα

σχολικούς συμβούλους και ειδικούς επιστήμονες. Το πρόγραμμα θα απευθύνεται στους μαθητές των σχολείων του συγκροτήματος με σκοπό την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση τους, διότι σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, οι μαθητές φάνηκε να έχουν άγνοια σε σημαντικά θέματα που αφορούν στην ειδική αγωγή (όπως φαίνεται παραπάνω), αλλά και να εκδηλώνουν στάσεις που δεν συμβαδίζουν με την ισότιμη και αξιοπρεπή αντιμετώπιση όλων των πολιτών. Για τον σκοπό αυτό θα αξιοποιηθούν νέες τεχνολογίες για την προβολή ταινιών, ντοκιμαντέρ και διαλέξεων. Αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία ευαισθητοποίησης των μαθητών και δημιουργηθεί γόνιμο έδαφος θα ακολουθήσει η δεύτερη φάση του προγράμματος που θα εμπλέκει σε κοινές δράσεις όλους τους μαθητές του συγκροτήματος. Η ανάπτυξη κοινών δράσεων θα ενισχύσει αφενός την πρώτη φάση του προγράμματος και αφετέρου θα καταστήσει τους μαθητές στο μέλλον «αγωγούς» της κοινωνικής ένταξης των ατόμων με αναπηρίες.

Οι σημερινοί μαθητές είναι οι αυριανοί πολίτες της κοινωνίας μας και σ' αυτούς στοχεύουμε.

Γ10.

ΕΠΑΛ ΥΜΗΤΤΟΥ

«Κλίμα και Σχέσεις στο Σχολείο»

Έκθεση «Συστηματικής Διερεύνησης Δεικτών»

Στο αρχείο αυτό παρουσιάζεται η Έκθεση Συστηματικής Διερεύνησης Επιλεγμένων Τομέων του Εκπαιδευτικού Έργου, η οποία συντάχθηκε κατά το σχολικό έτος 2010-11 από το 1^ο ΕΠΑΛ Υμηττού. Η Έκθεση περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν τη διερεύνηση των τομέων: «Οργάνωση του Σχολείου» και «Κλίμα και Σχέσεις στο Σχολείο».

Έκθεση

Συστηματικής Διερεύνησης των Τομέων:

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ & ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

του 1ου ΕΠΑΛ ΥΜΗΤΤΟΥ

Φεβρουάριος 2011

Περιεχόμενα

- A. Διαδικασίες Αξιολόγησης**----- Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
Οργάνωση ομάδων εργασίας ----- **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
Χρονοδιάγραμμα εργασιών ----- **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
Συναντήσεις ----- **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
- B. Σχέδιο Αξιολόγησης** ----- Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
Αντικείμενο αξιολόγησης ----- **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
Πηγές ----- **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
Μεθοδολογία εργασίας ----- **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
- Γ. Κύρια Αποτελέσματα Αξιολόγησης του τομέα A: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ** --- Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
Εισαγωγή ----- **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
Παρουσίαση αποτελεσμάτων από τα ερωτηματολόγια ----- **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
Κριτήριο 1: Διαμόρφωση και εφαρμογή ενός λειτουργικού ωρολογίου προγράμματος που επιτρέπει την ανάπτυξη του Προγράμματος Σπουδών ----- **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
Κριτήρια 2,3: Υποστήριξη και συντονισμός της συνεργασίας των εκπαιδευτικών Υποστήριξη των εκπαιδευτικών στην υλοποίηση του Προγράμματος Σπουδών ----- **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
Κριτήριο 4: Προγραμματισμός εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για εμπλουτισμό του Προγράμματος Σπουδών ----- **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
Γενικά συμπεράσματα και παρατηρήσεις για τον Τομέα ----- **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
- Δ. Προτεραιότητες για Δράση του τομέα A: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ** ----- Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
- Ε. Κύρια Αποτελέσματα Αξιολόγησης του τομέα : ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ** Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
Εισαγωγή ----- **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
Δείκτης: Σχέσεις μεταξύ των εκπαιδευτικών ----- **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
Δείκτης: Σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών μαθητών ----- **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
Γενικά συμπεράσματα και παρατηρήσεις για τον δείκτη --- **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
Δείκτης : Σχέσεις μεταξύ των μαθητών ----- **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
Γενικά συμπεράσματα και παρατηρήσεις για τον δείκτη --- **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
Δείκτης Αξιολόγησης: Σχέσεις μεταξύ Σχολείου – Γονέων ---- **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
Γενικά συμπεράσματα και παρατηρήσεις για τον δείκτη --- **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
Δείκτης Αξιολόγησης: 3.4. Σχέσεις μεταξύ Σχολείου – Φορέων **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
Γενικά συμπεράσματα και παρατηρήσεις για τον δείκτη --- **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
Γενικά συμπεράσματα και παρατηρήσεις για τον τομέα ----- **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
- ΣΤ. Προτεραιότητες για Δράση του τομέα A: ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ** ----- Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.

**Έκθεση Συστηματικής Διερεύνησης των Τομέων
“Οργάνωσης στο Σχολείο” και “Σχέσεις και κλίμα στο Σχολείο” για το
1ο ΕΠΑΛ ΥΜΗΤΤΟΥ**

A. Διαδικασίες Αξιολόγησης

Οργάνωση ομάδων εργασίας

Η ολομέλεια, στη συνάντηση της 23/12/2010, όρισε δύο ομάδες εργασίας. Μια για την συστηματική διερεύνηση του τομέα ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ και μια για να μελετήσει τον τομέα ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ. Επίσης ανέλαβαν και δύο συντονιστές, ένας για κάθε ομάδα.

Ομάδα: **ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ**

α/α	Ονοματεπώνυμο	Ιδιότητα
1	Ιωαννίδης Ιωάννης	Συντονιστής
2	Βαβαγιάκης Χαράλαμπος	Μέλος
3	Γιαννακουδάκης Ζαχαρίας	Μέλος
4	Ευσταθίου Ανδρέας	Μέλος
5	Λουκόπουλος Αθανάσιος	Μέλος
6	Πολιτάκη Ελευθερία	Μέλος
7	Χουντουλέσης Παναγιώτης	Μέλος

Ομάδα ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

α/α	Όνοματεπώνυμο	Ιδιότητα
1	Σάρλας Γεώργιος	Συντονιστής
2	Βαβαγιάκης Χαράλαμπος	Μέλος
3	Βασιλειάδης Γεώργιος	Μέλος
4	Δημητρόπουλος Βασίλειος	Μέλος
5	Ιωαννίδης Ιωάννης	Μέλος
6	Μαρκοπούλου Μαρίνα	Μέλος
7	Μερτζάνη Μαρία	Μέλος
8	Μπέγου Ευδοξία	Μέλος
9	Νανίδης Γρηγόρης	Μέλος
10	Σκόνδρα Αγορίτσα	Μέλος
11	Χρόνης Στέφανος	Μέλος

Χρονοδιάγραμμα εργασιών

Λαμβάνοντας υπόψη την καθυστέρηση που προέκυψε για την ολοκλήρωση της έκθεσης Γενικής Εκτίμησης του 1ου ΕΠΑΛ Υμηττού, της μεθοδολογίας συλλογής των πληροφοριών, τις άλλες εργασίες που υπάρχουν στο σχολείο και την ημερομηνία παράδοσης της έκθεσης, αποφασίστηκε το πιο κάτω χρονοδιάγραμμα των εργασιών :

Διάγραμμα εργασιών για την ολοκλήρωση της Εκθεσης Συστηματικής διερεύνησης								
	Ιανουάριος				Φεβρουάριος			
	1εβδ.	2εβδ.	3εβδ.	4εβδ.	1εβδ.	2εβδ.	3εβδ.	4εβδ.
Συμπλήρωση ερωτηματολογίων εκπαιδευτικών	■	■	■					
Συμπλήρωση ερωτηματολογίων από μαθητές			■	■				
Συμπλήρωση ερωτηματολογίων από γονείς				■				
Συλλογή στοιχείων για τους δείκτες			■	■				
Επεξεργασία στοιχείων				■	■			
Συγγραφή "Διαδικασίες Αξιολόγησης"			■	■				
Συγγραφή "Σχέδιο Αξιολόγησης"				■	■			
Συγγραφή "Κύρια αποτελέσματα Αξιολόγησης"						■	■	
Συγγραφή "Προτεραιότητες για δράσεις"							■	■

Συναντήσεις

Και οι δύο ομάδες συναντήθηκαν 8 φορές

α/α	ημ/νία	Ομάδα	Θέμα εργασίας
1	18/11/2010	ολομέλεια	Γενική συζήτηση για τους στόχους και τα κριτήρια της αυτοαξιολόγησης
2	23/12/2010	ολομέλεια	καθορισμός ομάδων εργασίας, μεθοδολογία
3	11/1/2011	ολομέλεια	κατανομή εργασιών και αποδοχή της Εκθεσης Γενικής εκτίμησης της εικόνας του 1ου ΕΠΑΛ Υμηττού
4	20/1/2011	και οι 2 ομάδες	συζήτηση - διαμόρφωσης των ερωτηματολογίων
5	31/1/2011	και οι 2 ομάδες	Συμπεράσματα από τα ερωτηματολόγια των εκπαιδευτικών και για τους δύο τομείς
6	7/2/2011	και οι 2 ομάδες	Συμπεράσματα από τα ερωτηματολόγια των μαθητών και για τους δύο τομείς
7	17/2/2011	και οι 2 ομάδες	Συμπεράσματα από τα ερωτηματολόγια που συμπλήρωσαν οι γονείς
8	24/2/2011	και οι 2 ομάδες	Συζήτηση για τις προτεινόμενες δράσεις για κάθε Τομέα.

B. Σχέδιο Αξιολόγησης

Αντικείμενο αξιολόγησης

Στη γενική εκτίμηση της εικόνας του 1ου ΕΠΑΛ Υμηττού το πεδίο με την μικρότερη βαθμολογία είναι το 5ο (Εκπαιδευτικά αποτελέσματα). Όμως η ολομέλεια έκρινε ότι πρέπει να γίνει συστηματικότερη διερεύνηση στον τομέα «Οργάνωση του σχολείου» του 2ου πεδίου (Οργάνωση και Διοίκηση Σχολείου) και στον τομέα «Κλίμα και Σχέσεις στο σχολείο» του 3ου πεδίου.

Το σκεπτικό της απόφασης είναι, ότι οι πιθανές δράσεις αναβάθμισης στους τομείς αυτούς θα βελτιώσουν το γενικό κλίμα της λειτουργίας του σχολείου, που είναι απαραίτητη προϋπόθεση για κάθε άλλη παιδαγωγική παρέμβαση. Επίσης οι δράσεις αυτές εξαρτώνται άμεσα από τις συνιστώσες του σχολείου (διοίκηση και εκπαιδευτικοί) και όχι από άλλους φορείς (π.χ. Παιδαγωγικό, Σύμβουλοι και τριτοβάθμια ιδρύματα για δράσεις επιμορφώσεων) οπότε με το σημερινό θεσμικό πλαίσιο τις καθιστούν πιο ρεαλιστικές.

Αντικείμενο λοιπόν της συστηματικής διερεύνησης είναι ο τομέας «Οργάνωση σχολείου» του 2ου πεδίου (Οργάνωση και Διοίκηση Σχολείου) και ο τομέας «Κλίμα και Σχέσεις στο σχολείο» του 3ου πεδίου.

Πηγές

Πηγές από τις οποίες αντλήθηκαν οι κατάλληλες πληροφορίες είναι:

- Τα ερωτηματολόγια που υπάρχουν στο βοηθητικό κείμενο “Διαδικασίες & εργαλεία” που μας δόθηκε από την ομάδα του έργου. Τα ερωτηματολόγια συμπληρώθηκαν από εκπαιδευτικούς, μαθητές και γονείς.
- Το βιβλίο πρακτικών του συλλόγου καθηγητών
- Το ημερολόγιο συμβάντων του Διευθυντή.
- Τα απουσιολόγια και ποινολόγια.
- Το λογισμικό μηχανοργάνωσης του σχολείου “Επαφος”

Μεθοδολογία εργασίας

Όλα τα μέλη των ομάδων δημιούργησαν λογαριασμό στο Gmail και χρησιμοποίησαν τα συνεργατικά εργαλεία της πλατφόρμας gmail.

Δημιουργήθηκε email-list με τα email των μελών των ομάδων εργασίας. Μέσα από τη λίστα οι συντονιστές ενημέρωναν τα μέλη και δεχόντουσαν τις ερωτήσεις και παρατηρήσεις τους.

Δημιουργήθηκε κοινόχρηστο έγγραφο για τη καταγραφή των ποσοτικών στοιχείων που αξιολογούν τους δείκτες. Στο έγγραφο αυτό τα μέλη κατέγραφαν τα ποσοτικά στοιχεία που ανέλαβαν να συλλέξουν.

Οι πηγές από τις οποίες συνέλεξαν τα ποσοτικά στοιχεία ήταν τα απουσιολόγια, το ποινολόγιο, τα πρακτικά των συνεδριάσεων του συλλόγου εκπαιδευτικών, το ημερολόγιο συμβάντων του διευθυντή και τη βάση δεδομένων της εφαρμογής μηχανοργάνωσης του σχολείου “Επαφος”.

Δημιουργήθηκαν τα απαραίτητα ερωτηματολόγια από την πλατφόρμα gmail και αναρτήθηκαν σε ειδικές ιστοσελίδες της ιστοθέσης του ΕΠΑΛ ΥΜΗΤΤΟΥ (1epal-ymitt.att.sch.gr). Σε μια ιστοσελίδα ήταν τα ερωτηματολόγια των εκπαιδευτικών στα οποία απαντούσαν επώνυμα, σε μια δεύτερη τα ερωτηματολόγια των μαθητών που απαντούσαν ανώνυμα αλλά σημείωναν το τμήμα στο οποίο ανήκουν και σε μια τρίτη οι γονείς. Για να έχει κάποιος πρόσβαση στα ερωτηματολόγια έπρεπε να διέθετε κωδικό.

Οι εκπαιδευτικοί συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια στον ελεύθερο χρόνο τους. Οι μαθητές τα συμπλήρωσαν ανώνυμα στα εργαστήρια πληροφορικής, υπό την εποπτεία των καθηγητών Πληροφορικής αλλά και στα εργαστήρια των τομέων, στα οποία υπάρχει σύνδεση με internet, υπό την εποπτεία των καθηγητών της ειδικότητας. Οι γονείς συμπλήρωσαν έντυπα ερωτηματολόγια κατά την ημέρα παραλαβής των βαθμών.

Για κάθε ερώτηση των ερωτηματολογίων υπολογίστηκε ο μέση βαθμολογία που δόθηκε από όλους όσους απάντησαν. Κατόπιν για κάθε κριτήριο υπολογίστηκε από τις ερωτήσεις που το αξιολογούν η μέση βαθμολογία. Τα αποτελέσματα παρουσιάστηκαν σε μορφή ιστογραμμάτων.

Δημιουργήθηκαν από τους συντονιστές έγγραφα με τους σκελετούς των παραδοτέων κειμένων στη πλατφόρμα gmail και έγιναν κοινόχρηστα σε όλα τα μέλη. Έτσι κάθε μέλος στο λογαριασμό του αυτόματα είχε πάντα την τελευταία έκδοση των κειμένων την οποία μπορούσε να τη συμπληρώσει και να τη διορθώσει. Οι συντονιστές παρακολουθούσαν και συντόνιζαν τις διορθώσεις από το ειδικό εργαλείο της πλατφόρμας.

Βασισμένες στα αποτελέσματα των επεξεργασμένων στοιχείων και απαντήσεων των ερωτηματολογίων οι ομάδες κατέληξαν σε τελικά συμπεράσματα για την αξιολόγηση κάθε κριτηρίου που εκφράστηκε με ένα βαθμό από το 1 έως το 4. Κατόπιν βαθμολόγησαν τους δείκτες, υπολογίζοντας το μέσο όρο των βαθμών των κριτηρίων του κάθε δείκτη. Από τον μέσο όρο των δεικτών κάθε τομέα βαθμολόγησαν τους τομείς. Παράλληλα από την ανάλυση των βαθμολογιών των δεικτών και των τομέων, κατέληξαν σε συμπεράσματα για την αξιολόγηση κάθε τομέα.

Οι συζητήσεις για την εξαγωγή των συμπερασμάτων έγιναν καταρχάς με ηλεκτρονικό τρόπο αλλά την τελική απόφαση την έπαιρνε η ομάδα σε μια συνάντηση.

Οι συναντήσεις ορίζονταν μια στο τέλος της υλοποίησης κάθε παραδοτέου και στο τέλος κάθε επιμέρους εργασίας. Δηλαδή με την ολοκλήρωση της συμπλήρωσης και της επεξεργασίας κάθε ερωτηματολογίου και με την ολοκλήρωση κάθε κειμένου.

Μετά τη συζήτηση για τα αποτελέσματα αξιολόγησης όλων των δεικτών τα μέλη των ομάδων πρότειναν δράσεις για τη βελτίωση τους. Οι προτάσεις κωδικοποιήθηκαν και ταξινομήθηκαν ανάλογα με το πλήθος των εκπαιδευτικών που τις πρότειναν.

Η ολομέλεια, στην 8η συνάντηση, αποφάσισε να προτείνει τις δράσεις που προτάθηκαν από τους περισσότερους εκπαιδευτικούς.

Εισαγωγή

Ο τομέας οργάνωσης του σχολείου αξιολογείται από τον δείκτη 2.1. Διαμόρφωση και εφαρμογή του σχολικού προγράμματος.

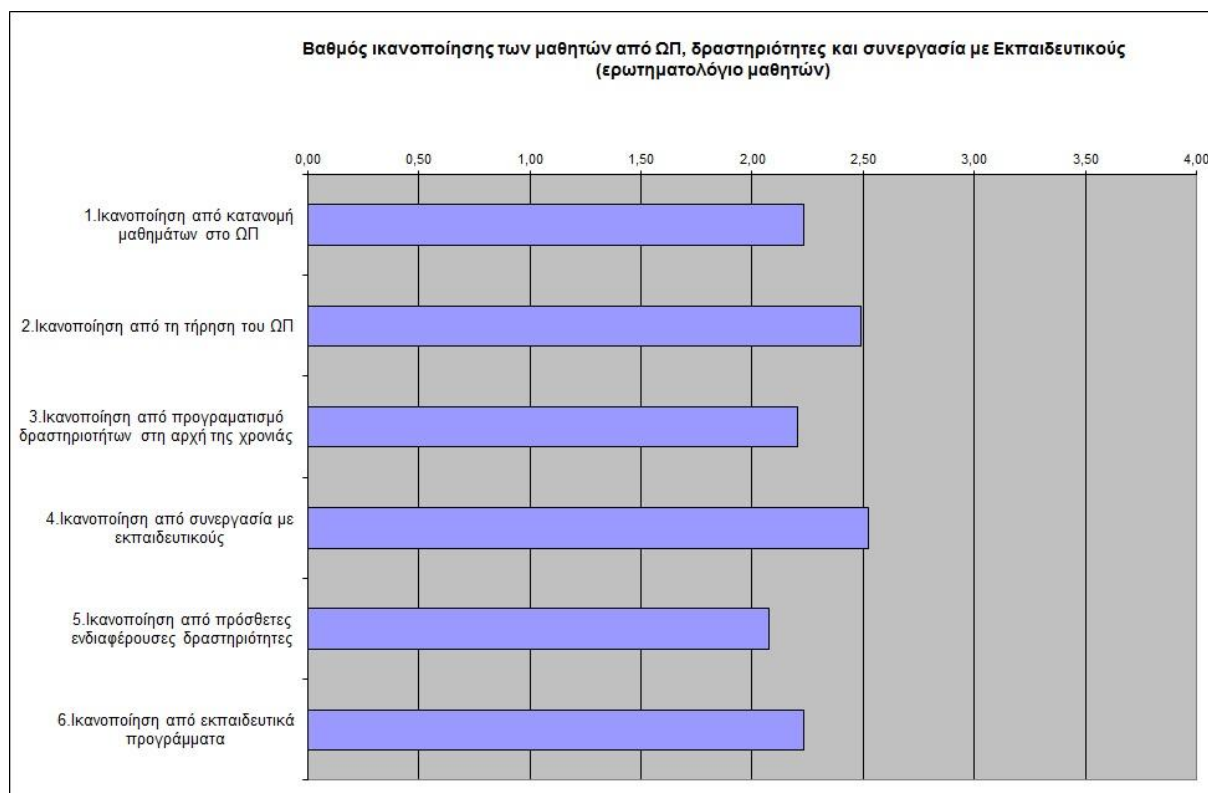
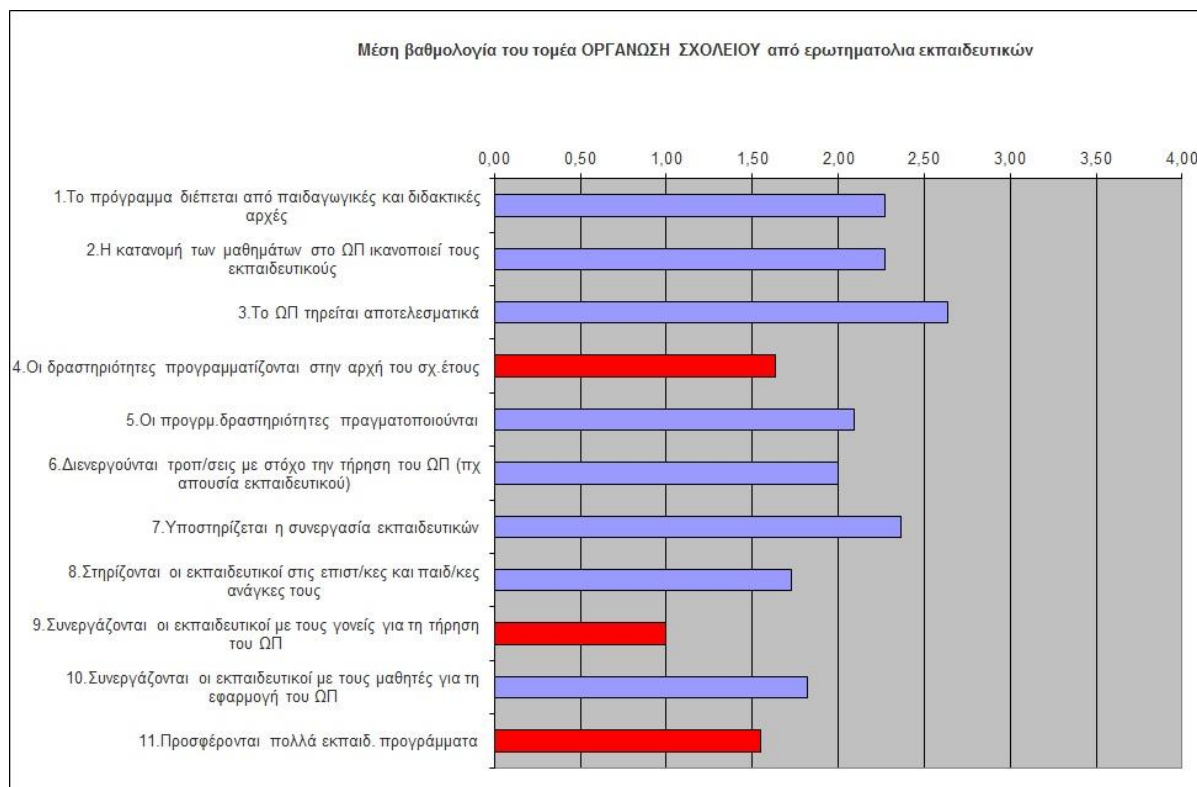
Κριτήρια που προσδιορίζουν ποιοτικά και ποσοτικά τον δείκτη είναι:

- Διαμόρφωση και εφαρμογή ενός λειτουργικού ωρολογίου προγράμματος που επιτρέπει την ανάπτυξη του Προγράμματος Σπουδών
- Υποστήριξη και συντονισμός της συνεργασίας των εκπαιδευτικών
- Υποστήριξη των εκπαιδευτικών στην υλοποίηση του Προγράμματος Σπουδών
- Προγραμματισμός εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για εμπλουτισμό του Προγράμματος Σπουδών

Η βαθμολογία των κριτηρίων εξάχθηκε από:

- στοιχεία μετρήσιμα που συγκεντρώθηκαν στο συνημμένο κείμενο “Μετρήσιμοι δείκτες τομέων”.
- συμπεράσματα από ερωτηματολόγια εκπαιδευτικών
- και ερωτηματολόγια μαθητών

Παρουσίαση αποτελεσμάτων από τα ερωτηματολόγια

Για κάθε ερωτηματολόγιο υπολογίστηκε η μέση βαθμολογία για κάθε κριτήριο

Κριτήριο 1: Διαμόρφωση και εφαρμογή ενός λειτουργικού ωρολογίου προγράμματος που επιτρέπει την ανάπτυξη του Προγράμματος Σπουδών

Το πρόγραμμα σπουδών σχεδιάζεται στην αρχή της σχολικής χρονιάς σύμφωνα με το αναλυτικό πρόγραμμα κάθε τάξης και σύμφωνα με την υπάρχουσα δύναμη εκπαιδευτικών στο σχολείο και το αντίστοιχο μαθητικό δυναμικό. Συνήθως το πρόγραμμα τροποποιείται συνεχώς μέχρι τον Νοέμβριο, μέχρις ότου δηλαδή ολοκληρωθούν οι τοποθετήσεις εκπαιδευτικών και οι μεταγραφές μαθητών.

Ο προγραμματιστής είναι ένας εκπαιδευτικός που σχεδιάζει το Ωρολόγιο πρόγραμμα ξεκινώντας από τις εργαστηριακές ώρες των τομέων και των ειδικοτήτων ώστε να εξασφαλίσει την διαθεσιμότητα των εργαστηριακών αιθουσών, προσπαθώντας να υπάρχει συνέχεια στις εργαστηριακές ώρες ενός μαθήματος. Επίσης καταβάλλεται προσπάθεια ώστε οι εργαστηριακές ώρες να τοποθετούνται στις τελευταίες με στόχο να διατεθούν οι πρώτες ώρες σε κρίσιμα θεωρητικά μαθήματα όπου απαιτείται μεγαλύτερη πνευματική διαύγεια και συγκέντρωση.

Τα βασικά προβλήματα που είχε να αντιμετωπίσει ο προγραμματιστής ήταν οι περιορισμοί που τίθενται από τους εκπαιδευτικούς που δεν έχουν πλήρη διαθεσιμότητα στο σχολείο μας αλλά μοιράζονται και σε άλλα σχολεία. Έτσι το πρόγραμμα αποκλίνει από τις παιδαγωγικές ανάγκες και προσαρμόζεται σε διοικητικές.

Από τα ποσοτικά στοιχεία παρατηρούμε ότι το πρώτο τετράμηνο φετινού σχολικού έτους το ωρολόγιο πρόγραμμα εφαρμόστηκε κατά 80%. Οι λόγοι για τους οποίους δεν έγινε μάθημα ήταν οι δημοτικές και περιφερειακές καθώς και συνδικαλιστικές εκλογές, περίπατοι και εκκλησιασμός

Από το ερωτηματολόγιο οι ερωτήσεις που σχετίζονται με το πρώτο σκέλος του κριτηρίου (δηλαδή τη διαμόρφωση του προγράμματος) είναι οι πρώτες δύο στο ερωτηματολόγιο των εκπαιδευτικών και η πρώτη σε αυτό των μαθητών.

Από τις απαντήσεις παρατηρούμε ότι βαθμολογούνται το ίδιο και από τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές με βαθμό ανάμεσα του μετρίου και του καλού .

Σχετικά με το δεύτερο σκέλος, δηλαδή την εφαρμογή του προγράμματος, αντιστοιχούν οι ερωτήσεις 3, 6, 7, 9, 10 για τους εκπαιδευτικούς και 2 και 4 για τους μαθητές.

Από τις απαντήσεις παρατηρούμε ότι η τήρηση του προγράμματος βαθμολογείται (~2.5) από μέτρια ως καλή και από τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές.

Οι ερωτήσεις όμως που αναφέρονται στη συνεργασία με τους μαθητές για την εφαρμογή του προγράμματος βαθμολογείται από του εκπαιδευτικούς κάτω από μέτρια ενώ οι μαθητές παρουσιάζονται περισσότερο ικανοποιημένοι (λίγο πάνω από μέτρια).

Επίσης πρέπει να σημειώσουμε τον κακό βαθμό ικανοποίησης (1.00: προβληματική) των εκπαιδευτικών για τη συνεργασία τους με τους γονείς.

Τέλος ο βαθμός για την τροποποίηση του προγράμματος σε περιπτώσεις απουσίας εκπαιδευτικών, οι εκπαιδευτικοί βαθμολογούν με 2.00 (μέτρια). Πράγματι γίνονται τροποποιήσεις του προγράμματος αλλά όχι με στόχο την κάλυψη της απώλειας διδακτικών ωρών αλλά την συμπύκνωση του ωραρίου με στόχο τη ηρεμία και τη συνέχεια της σχολικής ζωής.

Κριτήρια 2,3: Υποστήριξη και συντονισμός της συνεργασίας των εκπαιδευτικών

Υποστήριξη των εκπαιδευτικών στην υλοποίηση του Προγράμματος Σπουδών

Ο συντονισμός της συνεργασίας των εκπαιδευτικών είναι ρόλος της διεύθυνσης αλλά η υποστήριξη σε επιστημονικές και παιδαγωγικές ανάγκες των εκπαιδευτικών είναι κυρίως ευθύνη των Συμβούλων. Επίσης ρόλος της διεύθυνσης είναι να καλύπτει υλικοτεχνικά τους εκπαιδευτικούς στο έργο τους.

Αυτό εκφράζεται και στις απαντήσεις των εκπαιδευτικών που αντιστοιχούν στις ερωτήσεις 7,8. Σχετικά με την υποστήριξη της συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών βαθμολογείται περισσότερο του μέτρια (2.36) και στην επιστημονική και παιδαγωγική στήριξη απαντούν με βαθμό 1,73 (κάτω του μέτρια).

Κριτήριο 4: Προγραμματισμός εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για εμπλουτισμό του Προγράμματος Σπουδών

Για να είναι ουσιαστική η εκπαιδευτική διαδικασία σε ένα σχολείο απαιτούνται και άλλες εκπαιδευτικές πρακτικές πέρα από την εφαρμογή του προγράμματος σπουδών, όπως εκπαιδευτικά προγράμματα και εκπαιδευτικές επισκέψεις. Με τα εκπαιδευτικά προγράμματα οι μαθητές μέσα από τη δική τους δημιουργική δράση προσεγγίζουν τη γνώση και την ικανότητα συνεργασίας. Επίσης οι εκπαιδευτικές επισκέψεις είναι απαραίτητες δράσεις, ειδικότερα σε ένα Επαγγελματικό Λύκειο, γιατί μέσα από αυτές οι μαθητές γνωρίζουν τους χώρους εφαρμογή των γνώσεων που τους διδάσκονται.

Συνεπώς δείκτης της ποιότητας μιας σχολικής μονάδας είναι το πλήθος και η ποιότητα των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που υλοποιούνται και το πλήθος των μαθητών που συμμετέχουν.

Στο 1ο ΕΠΑΛ ΥΜΗΤΤΟΥ υλοποιούνται τα τελευταία χρόνια το προγράμματα etwinning και πρόγραμμα COMMENIUS. Στα προγράμματα αυτά συμμετέχουν 8-10 μαθητές.

Επίσης κάθε σχολικό έτος οργανώνονται και υλοποιούνται 6-8 εκπαιδευτικές επισκέψεις. Οι ειδικότητες που συνήθως οργανώνουν επισκέψεις είναι του τομέα Υγείας, Πληροφορικής και Οχημάτων. Οι μαθητές που συμμετέχουν συνολικά είναι 60 με 70. Οι δράσεις αυτές δεν προγραμματίζονται από την αρχή της σχολικής χρονιάς αλλά από τους εκπαιδευτικούς κατά τη διάρκεια του έτους. Η αιτιολογία είναι ότι δεν είναι δυνατόν να γνωρίζουμε από τις αρχές του έτους τις συνθήκες που θα επικρατούν (κάλυψη ύλης, γνωριμία του αντικειμένου θεωρητικά τουλάχιστον, καιρικές συνθήκες κτλ) τη συγκεκριμένη περίοδο της επίσκεψης.

Επίσης κάθε χρόνο στο σχολείο οργανώνονται αθλητικοί αγώνες αλλά και συμμετέχει το σχολείο σε διασχολικές αθλητικές διοργανώσεις.

Οι ερωτήσεις που αξιολογούν το κριτήριο είναι, η 4η, 5η και 11η από το ερωτηματολόγιο των εκπαιδευτικών. Από τις απαντήσεις προκύπτει ότι τα προγράμματα είναι λίγα (βαθμός 1,5) δεν προγραμματίζονται στην αρχή της χρονιάς (βαθμός 1,5) και ο βαθμός πραγματοποίησης τους είναι μέτριος. (Υπάρχουν πολλοί γραφειοκρατικοί παράγοντες που μπορούν να αναβάλουν ή να ακυρώσουν ένα πρόγραμμα ή μια επίσκεψη).

Οι μαθητές από την δική τους σκοπιά φαίνονται πιο ικανοποιημένοι από τα προγράμματα και τις εκπαιδευτικές δράσεις που τους προσφέρονται (οι βαθμοί στις αντίστοιχες ερωτήσεις είναι μεγαλύτεροι του 2).

Γενικά συμπεράσματα και παρατηρήσεις για τον Τομέα

Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή του ωρολογίου προγράμματος στο 1ο ΕΠΑΛ Υμηττού κρίνεται μέτριος ως καλός. Ο αριθμός των πραγματοποιούμενων εκπαιδευτικών προγραμμάτων είναι μικρός και η συμμετοχή των μαθητών σε αυτά είναι μικρή. Επίσης οι επισκέψεις δεν προγραμματίζονται εξ αρχής και πρέπει να επεκταθούν σε όλες τις ειδικότητες.

Επειδή όμως η εφαρμογή του προγράμματος δεν κρίνεται μόνο από πόσες ώρες χάθηκαν, αλλά και από την διάρκεια της κάθε ώρας και το κλίμα που επικρατούσε στη τάξη, θεωρούμε ότι ο δείκτης εφαρμογής του ωρολογίου προγράμματος εξαρτάται άμεσα από τους δείκτες του τομέα διοίκησης του σχολείου και κυρίως του τομέα κλίμα και σχέσεις στο σχολείο.

Σε ένα σχολείο όπου δεν γίνονται οι εφημερίες των εκπαιδευτικών, δεν συζητούνται παιδαγωγικά προβλήματα, υπάρχουν πολλές ωριαίες αποβολές και είναι κακό το κλίμα στις σχέσεις μεταξύ των παραγόντων που συμμετέχουν στη λειτουργία του σχολείου (μαθητές, εκπαιδευτικοί, γονείς) τότε η εφαρμογή του προγράμματος είναι προβληματική.

Συνεπώς ο τόμέας “ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ” εξαρτάται άμεσα από τους τομείς “ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ” και “ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ”. Η ουσιαστική αξιολόγηση του προϋποθέτει και την αξιολόγηση των άλλων τομέων με συνέπεια οι προτεινόμενες δράσεις βελτίωσης του τομέα θα εμπίπτουν και σε άλλους τομείς.

Δ. Προτεραιότητες για Δράση του τομέα Α: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Σχετικά με τη βελτίωση της ποιότητας της οργάνωσης του Σχολείου προτείνονται τα εξής:

1. Δημιουργία Γραμματείας

Ο ρόλος των εκπαιδευτικών είναι παιδαγωγικός και όχι διοικητικός. Αν δεν δημιουργηθεί μια ανεξάρτητη γραμματεία που θα αποδεσμεύσει τους εκπαιδευτικούς από διοικητικές εργασίες δεν είναι εύκολο για το σχολείο να αναβαθμισθεί.

Οι υπεύθυνοι τάξεις θα συνεχίσουν να ασχολούνται με καταγραφή απουσιών, ενημέρωση καρτέλων και διοικητικό έλεγχο για τη γνησιότητα των πιστοποιητικών γέννησης και όχι με τα προβλήματα, την πρόοδο και τη συμπεριφορά των μαθητών του τμήματος.

Ο υποδιευθυντής θα συνεχίσει να συντάσσει έγγραφα και να στέλνει στατιστικά στοιχεία και δεν θα ελέγχει την υλοποίηση των εφημεριών, τη τήρηση των κανονισμών και την εφαρμογή του προγράμματος.

Ο Διευθυντής θα συνεχίζει να ασχολείται και να αγχώνεται με τα οικονομικά και τα μισθολογικά θέματα του σχολείου και όχι με την επίλυση των προβλημάτων λειτουργίας του σχολείου, τη βελτίωση των σχέσεων του σχολείου με τους γονείς τους τοπικούς και τους επιστημονικούς φορείς καθώς και την ανάπτυξη νέων παιδαγωγικών προγραμμάτων.

2. Σαφής και έγκαιρος προγραμματισμός

Κάθε Σεπτέμβριο να συντάσσεται προγραμματισμός για όλες τις παιδαγωγικές εκδηλώσεις του σχολείου.

Επίσης να συντάσσεται προγραμματισμός στόχων με μετρήσιμους δείκτες για τη κάθε σχολική χρονιά. Στο τέλος της χρονιάς να γίνεται απολογισμός των στόχων.

Ε. Κύρια Αποτελέσματα Αξιολόγησης του τομέα : ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Εισαγωγή

Ο τομέας Α. Κλίμα και σχέσεις στο σχολείο αξιολογείται από τους δείκτες:

- Σχέσεις μεταξύ των εκπαιδευτικών
- Σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών μαθητών
- Σχέσεις μεταξύ των μαθητών
- Σχέσεις μεταξύ σχολείου – γονέων
- Σχέσεις μεταξύ σχολείου – φορέων

Δείκτης: Σχέσεις μεταξύ των εκπαιδευτικών

Κριτήρια που προσδιορίζουν ποιοτικά και ποσοτικά τον δείκτη είναι:

- Ποιότητα επικοινωνίας, δημιουργική συνεργασία και συλλογική δράση
- Τακτικές συναντήσεις και συνεργασία εκπαιδευτικών
- Συνεργασία εκπαιδευτικών με έμφαση σε παιδαγωγικά/διδακτικά θέματα

Ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη

Σχετικά για τα πιο πάνω κριτήρια σημειώνουμε ότι:

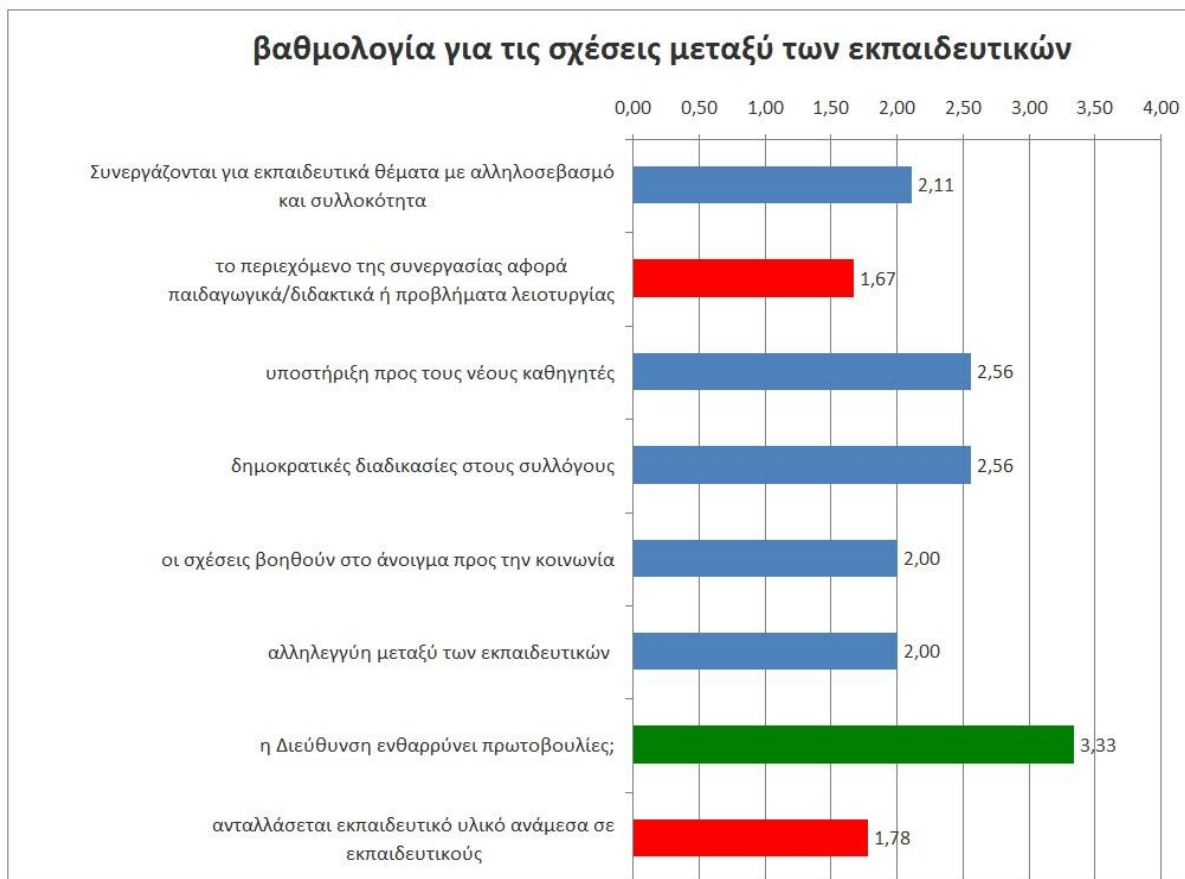
- Από τα πρακτικά του συλλόγου προκύπτει ότι το 1ο τετράμηνο του σχολικού έτους 2010-2011 ο σύλλογος συνεδρίασε 16 φορές από τις οποίες οι 5 ήταν θεσμοθετημένες (πχ έκδοση αποτελεσμάτων Σεπτεμβρίου, ανάθεση εργασιών κλπ), οι 4 αφορούσαν εκπαιδευτικά προγράμματα και επισκέψεις και 5 για καθαρά εκπαιδευτικά θέματα όπως καταπολέμηση του καπνίσματος στους μαθητές, δυσλεκτικοί μαθητές, παιδαγωγικός σύλλογος για την πρόοδο και τις απουσίες των μαθητών στο 1ο τετράμηνο και μια παιδαγωγική συνεδρίαση για αντιμετώπιση παραβατικής συμπεριφοράς μαθητού.
- Δεν γίνονται θεσμοθετημένες συναντήσεις ομάδων εργασίας εκπαιδευτικών.

- Η συμμετοχή και συνεργασία στην εκπόνηση και υλοποίηση προαιρετικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων (σε εθνικό και διεθνές επίπεδο) υπάρχει τα τελευταία χρόνια με το πρόγραμμα e-twinning και το Comenius. Το πρώτο πρόγραμμα υλοποιείται κυρίως από μια εκπαιδευτικό και 8-10 μαθητές ενώ στο δεύτερο προβλέπεται συνεργασία αρκετών εκπαιδευτικών και μαθητών.
- Συνεργασία εκπαιδευτικών σε επιστημονική δραστηριότητα, στην προώθηση εκπαιδευτικών καινοτομιών και στη βελτίωση της ποιότητας της σχολικής εκπαίδευσης δεν υπάρχει σε οργανωμένο επίπεδο παρά μόνο σε διαπροσωπικό και κυρίως μέσα από την ηλεκτρονική πλατφόρμα eclass.
- Υποστηρικτικές δράσεις προς νέους εκπαιδευτικούς στη Σχολική Μονάδα δεν υπάρχουν.
- Καινοτόμες πρωτοβουλίες που υλοποιήθηκαν ή υλοποιούνται στο σχολείο είναι:
 - η οργάνωση κινηματογραφικών προβολών στο αμφιθέατρο του σχολείου για τους μαθητές, τους φίλους τους και τους γονείς τους.
 - Επίσης οργανώνεται κάθε χρόνο ενδοσχολικό πρωτάθλημα
- Δεν παρουσιάστηκαν φαινόμενα άρνησης της διεύθυνσης του σχολείου σε νέες πρωτοβουλίες τουλάχιστον μάλιστα η Διεύθυνση υποστήριξε υλικοτεχνικά τις πιο πάνω πρωτοβουλίες.
- Το σχολείο τα τελευταία χρόνια διέθετε τον χώρο του για μαθήματα Ελληνικών σε ενήλικες μετανάστες και πολιτιστικές εκδηλώσεις του Δήμου.
- Προσφορές αλληλεγγύης μεταξύ εκπαιδευτικών (π.χ. αιμοδοσία, έρανοι, κλπ.) δεν είχαμε αλλά και δεν παρουσιάστηκε ανάγκη.

Σε ότι αφορά τις μεταξύ των εκπαιδευτικών κοινωνικές σχέσεις σημειώνουμε ότι:

- Στην αρχή του έτους κόβουμε πίτα και ο Σύλλογος των καθηγητών μαζεύει χρήματα και προσφέρει στον τυχερό της νέας χρονιάς ένα δώρο.
- Στο τέλος της σχολικής χρονιάς και σαν αποχαιρετισμός για το καλοκαίρι που έρχεται έχουμε βραδινή συνεστιάση σε ταβέρνα.
- Πολλές φορές μετά από συνεδριάσεις του Συλλόγου, ομάδα καθηγητών συνεχίζει την παρέα με κουβέντα και μεζεδάκι.
- Οι εκπαιδευτικοί που συνταξιοδοτούνται οργανώνουν κάθε χρόνο αποχαιρετιστήρια συνεστιάση.

Ερωτηματολόγιο για τις Σχέσεις μεταξύ των Εκπαιδευτικών

Αξιολόγηση Δείκτη

Εξετάζοντας τα ποσοτικά στοιχεία και το αποτέλεσμα του σχετικού ερωτηματολογίου που απάντησαν οι εκπαιδευτικοί κρίνουμε ότι:

- Αν και οι συνεδριάσεις του συλλόγου είναι αρκετές, με παιδαγωγικό περιεχόμενο και όπως κρίνουν οι ίδιοι εκπαιδευτικοί με ικανοποιητικές δημοκρατικές διαδικασίες, το επίπεδο των σχέσεων μεταξύ των εκπαιδευτικών είναι μέτριο.
- Οι εκπαιδευτικοί μεταξύ τους έχουν σχετικά αρμονικές κοινωνικές σχέσεις, αλλά στο επιστημονικό και εκπαιδευτικό πεδίο το επίπεδο συνεργασίας είναι χαμηλό. Αν εξαιρέσουμε την ανταλλαγή υλικού μέσα από τη πλατφόρμα eclass το εκπαιδευτικό υλικό παραμένει στα συρτάρια του κάθε εκπαιδευτικού.
- Σπάνια πραγματοποιούνται στοχευμένες συναντήσεις εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών για αντιμετώπιση παιδαγωγικών προβλημάτων, όπως παραβατική συμπεριφορά τμήματος καθώς επίσης και ενδοσχολικών επιστημονικών ενημερώσεων.

Θα μπορούσαμε να ποσοτικοποιήσουμε την βαθμολογία του δείκτη με βαθμό 2,25 (τον μέσο όρο που προκύπτει από τους βαθμούς του ερωτηματολογίου)

Δείκτης: Σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών μαθητών

Ο δείκτης αυτός έχει τη μεγαλύτερη βαρύτητα στην διαμόρφωση του κλίματος στο σχολείο.

Ενδεικτικά κριτήρια ποιότητας:

1. Παιδαγωγική σχέση δασκάλου-μαθητή
2. Ανάπτυξη πρωτοβουλιών για δημιουργική συνεργασία εκπαιδευτικών - μαθητών (π.χ. οργάνωση εκδηλώσεων, διευθέτηση προβλημάτων της μαθητικής κοινότητας)
3. Σύμφωνη με τους σχολικούς κανόνες συμπεριφορά των μαθητών
4. Συμμετοχή των μαθητών στη διαμόρφωση των ρυθμιστικών πρακτικών που διέπουν τη σχολική ζωή
5. Δημιουργική συνεργασία και συλλογική δράση των μαθητών (π.χ. ύπαρξη ομίλων και ομάδων δραστηριοτήτων μαθητών για θέματα της σχολικής ζωής)

Ενδεικτικά ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη

Σχετικά με την συμπεριφορά των μαθητών ως προς τους σχολικούς κανόνες καταγράφουμε τα εξής:

- Ποινές κατά το 1ο Τετράμηνο του σχ.έτους 2010-2011

Τάξη	μαθητές με ποινή	ποσοστό	ποινές	αποβολές για μια η περισσότερες ημέρες
A	22	38%	38	6
B	14	14%	19	8
Γ	16	22%	36	3

Σχετικά με τη συνεργασία καθηγητών και μαθητών στη διαμόρφωση των ρυθμιστικών πρακτικών που διέπουν τη σχολική ζωή καταγράφουμε τα εξής:

- Συνεργασία μαθητών και εκπαιδευτικών για διαχείριση προβλημάτων, γίνεται με τη μορφή συμμετοχής των προεδρίων 15μελους ή 5μελους σε συνεδριάσεις του συλλόγου καθηγητών για θέματα ποινών. Τέτοιες συνεδριάσεις πραγματοποιήθηκαν 2 φορές μέσα στο 1ο τετράμηνο του σχ.έτους 2010-11.

Συμμετοχή και συνεργασία εκπαιδευτικών και μαθητών στην εκπόνηση και υλοποίηση προαιρετικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων (σε εθνικό και διεθνές επίπεδο) έχουμε στο πρόγραμμα etwinning και στο Comenius καθώς επίσης και στα αθλητικά προγράμματα. Στο e-twinning συμμετέχουν 8-10 μαθητές και 1 καθηγήτρια. Στο Comenius 5-6 εκπαιδευτικοί και 10-15 μαθητές.

Σχετικά με την ανάπτυξη πρωτοβουλιών για δημιουργική συνεργασία εκπαιδευτικών - μαθητών είχαμε:

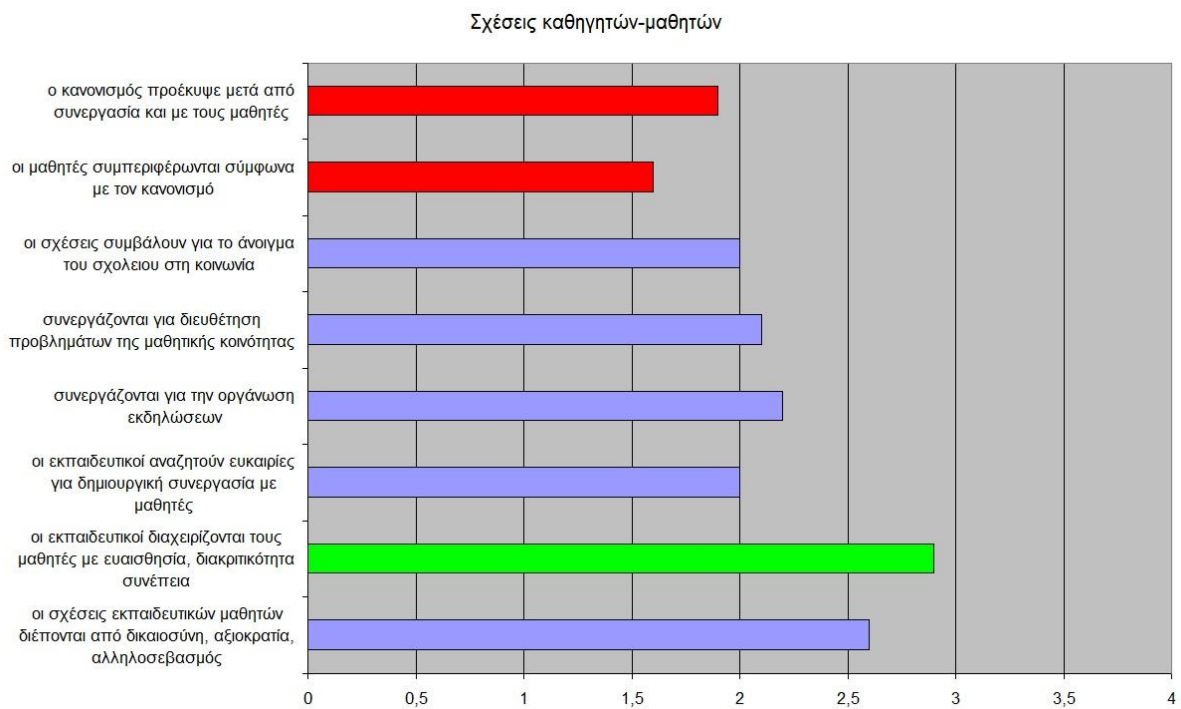
- την οργάνωση κινηματογραφικής προβολής ένα Σάββατο για τους μαθητές και τους φίλους τους. Για την εκδήλωση συνεργάστηκαν κυρίως 1 εκπαιδευτικός και 3-5 μαθητές.
- Με πρωτοβουλία των μαθητών του Α1 οργανώθηκε πάρτι Χριστουγέννων στη τάξη τους στο οποίο συμμετείχαν και καθηγητές τους.
- Αρκετοί μαθητές μας συμμετείχαν σε οργανωμένη αιμοδοσία του ΕΠΑΛ Καισαριανής.

Σχετικά με Δημιουργική συνεργασία και συλλογική δράση των μαθητών (π.χ. ύπαρξη ομίλων και ομάδων δραστηριοτήτων μαθητών για θέματα της σχολικής ζωής) σημειώνουμε ότι:

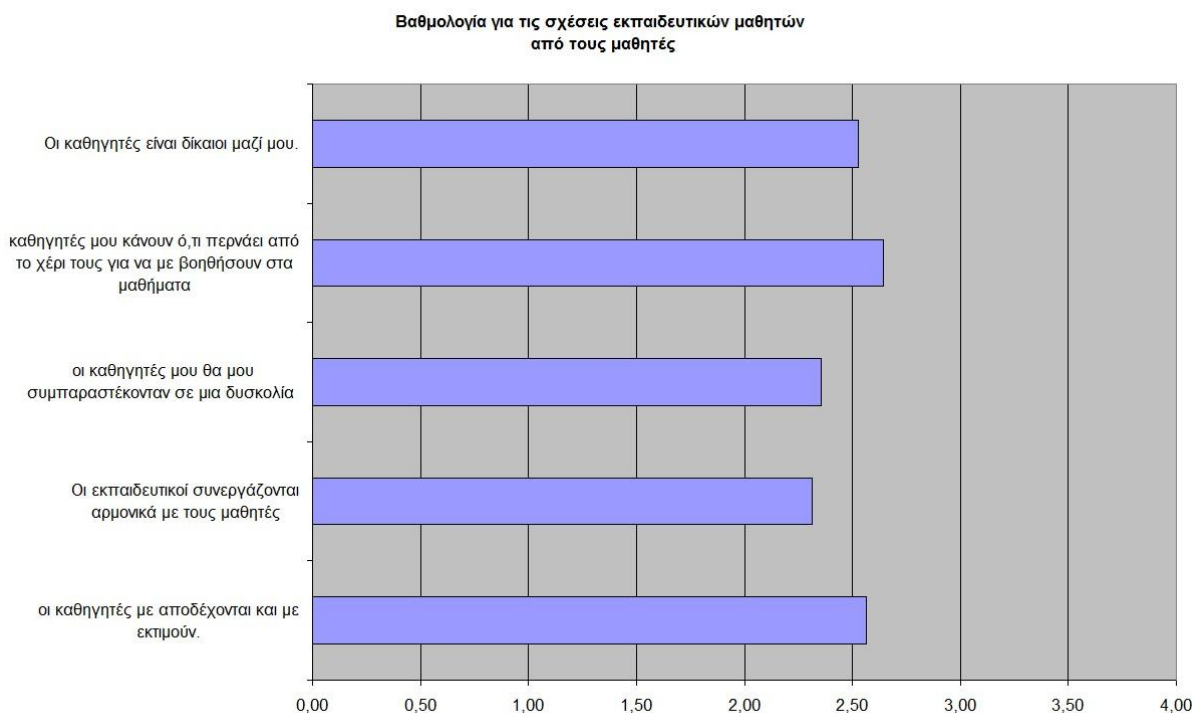
- μέσα ελεύθερης έκφρασης των μαθητών στο πλαίσιο του σχολείου (π.χ. πίνακες ανακοινώσεων, εφημερίδα, ιστολόγια κλπ) δεν υπάρχει κανένα.
- Στο μάθημα της πληροφορικής το τμήμα Βπληροφορικής δημιουργεί ομάδα στο facebook
- Επίσης σε πολλά μαθήματα οι μαθητές ετοιμάζουν εργασίες που τις παρουσιάζουν στο τμήμα τους καθώς και οργανώνονται συζητήσεις σε διάφορα θέματα.

Σχετικά με Δράσεις εξωδιδασκτικής υποστήριξης των μαθητών από εκπαιδευτικούς σημειώνουμε την δημιουργία και ανάρτηση ασκήσεων καθώς και εκπαιδευτικού υποστηρικτικού υλικού στη πλατφόρμα eclass από 6 εκπαιδευτικούς του σχολείου. Επίσης αναφέρουμε ότι η πρόσθετη διδακτική στήριξη λειτουργούσε στο σχολείο μας αρκετά πετυχημένα τα τελευταία χρόνια. Εφέτος όμως δεν εγκρίθηκε.

Ερωτηματολόγιο εκπαιδευτικών για Σχέσεις Εκπαιδευτικών -Μαθητών

Ερωτηματολόγιο Μαθητών για Σχέσεις Εκπαιδευτικών -Μαθητών

Γενικά συμπεράσματα και παρατηρήσεις για τον δείκτη

Από τα ποσοτικά στοιχεία και τα ερωτηματολόγια παρατηρούμε ότι:

οι μαθητές του σχολείου μας παρουσιάζουν αντικανονιστική και παραβατική συμπεριφορά (38% της Α τάξης με ποινές, μεγάλος αριθμός πολυ-ήμερων αποβολών και περιστατικά βίας). Οι συμπεριφορά αυτή εξηγείται αν συνυπολογίσουμε τα προβληματικά περιβάλλοντα μέσα στα οποία μεγαλώνει μεγάλος αριθμός μαθητών, την έλλειψη υψηλών στόχων για τη ζωή τους και το μεγάλο ποσοστό μαθησιακών προβλημάτων. Θεωρούμε ότι αυτό είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα του σχολείου μας.

Η ανάπτυξη και διαχείριση καλών σχέσεων με αυτού του τύπου μαθητές είναι δύσκολη. Παρόλα αυτά τα τελευταία χρόνια η κατάσταση βελτιώνεται. Αυτό φαίνεται και από τη γνώμη που έχουν οι μαθητές για τους καθηγητές στο αντίστοιχο ερωτηματολόγιο Η αξιολόγηση, σε ότι αφορά το αν είναι δίκαιοι, αν βοηθούν, συμπαραστέκονται, συνεργάζονται, προσπαθούν, είναι μεταξύ μετρίου και καλού.

Αντίστοιχα οι εκπαιδευτικοί πιστεύουν ότι διαχειρίζονται τους μαθητές με ευαισθησία, συνέπεια και διακριτικότητα (βαθμός 2,9) και υποδεικνύουν την αντικανονιστική, προβληματική συμπεριφορά των μαθητών (βαθμός 1,6).

Επίσης προκύπτει η μη συμμετοχή των μαθητών στη διαμόρφωση των κανόνων και των ρυθμιστικών πρακτικών στη λειτουργία του σχολείου. Μια τέτοια συμμετοχή θα ανέβαζε τον δείκτη υπευθυνότητας και θα εξοικείωνε τους μαθητές με τους κανόνες

Δείκτης : Σχέσεις μεταξύ των μαθητών

Ενδεικτικά ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη

Σχετικά με περιστατικά βίας μεταξύ συμμαθητών που απασχόλησαν τον Σύλλογο Διδασκόντων ή τη Διεύθυνση του σχολείου (αριθμός, συχνότητα) σημειώνουμε ότι :

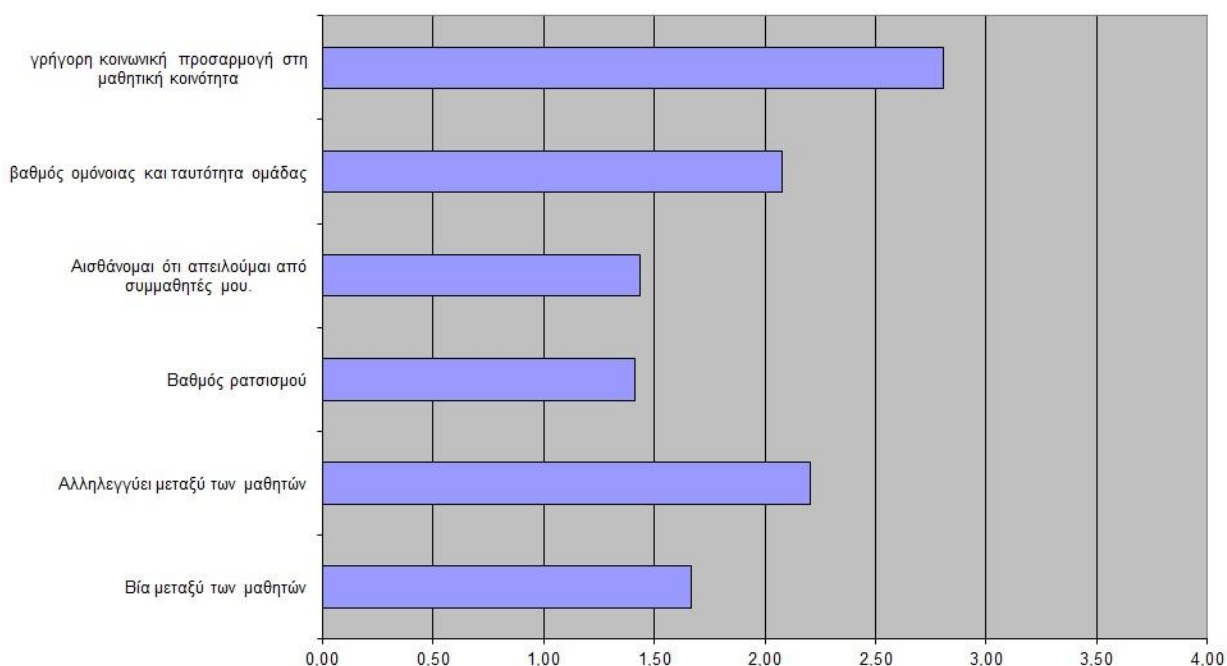
- Το πλήθος και η ένταση των περιστατικών έχει μειωθεί τα τελευταία χρόνια. Πριν από 3-4 χρόνια είχαμε περιστατικά ομαδικών συγκρούσεων στο σχολείο με ρατσιστικά χαρακτηριστικά. Τα τελευταία 2 χρόνια είχαμε μεμονωμένα περιστατικά βίαιης συμπεριφοράς για λόγους αυτοδικίας αλλά και απειλητική βία προς μεμονωμένα παιδιά.

Περιστατικά αλληλεγγύης μεταξύ συμμαθητών δεν είχαμε.

Συλλογικές προσπάθειες με πρωτοβουλία της μαθητικής κοινότητας είχαμε μόνο για διοργάνωση εορτών.

Ερωτηματολόγιο μαθητών για τις μεταξύ τους σχέσεις

Σχέσεις μεταξύ μαθητών

Γενικά συμπεράσματα και παρατηρήσεις για τον δείκτη

Τα περιστατικά βίας έχουν μειωθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια. Οι μαθητές φέτος, όπως προκύπτει από το ερωτηματολόγιο) γρήγορα προσαρμόζονται (βαθμός 2,8), αισθάνονται ασφαλείς και οι ρατσιστικές απόψεις και συμπεριφορές είναι σχεδόν ανύπαρκτες.

Η ταυτότητα των μαθητών σαν ομάδας με ομόνοια και αλληλεγγύη είναι μέτρια.

Ο μέσος όρος βαθμολογίας για τον δείκτη "Σχέσεις μεταξύ των μαθητών" όπως υπολογίζεται από το ερωτηματολόγιο είναι 2,43 (περισσότερο από μέτρια).

Δείκτης Αξιολόγησης: Σχέσεις μεταξύ Σχολείου – Γονέων

Ενδεικτικά κριτήρια ποιότητας:

1. Αποτελεσματικοί μηχανισμοί τακτικής και αμφίδρομης επικοινωνίας μεταξύ σχολείου και γονέων.
2. Ποιότητα πληροφοριών που ανταλλάσσονται με τους γονείς
3. Ανάπτυξη πρωτοβουλιών για δημιουργική συνεργασία με το Σύλλογο Γονέων

Ενδεικτικά ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη

Σχετικά με το πρώτο κριτήριο σημειώνουμε ότι:

- Το πρώτο τετράμηνο του σχολικού έτους 2010-2011 έχουμε οργανώσει δύο συναντήσεις ενημέρωσης γονέων.
- Οι συναντήσεις έγιναν απογευματινές ώρες (μετά της 6:30 μμ) ώστε να μην υπάρχει πρόβλημα στους εργαζόμενους γονείς.
- Για να εξασφαλισθεί η συμμετοχή των γονέων, πριν από κάθε συνάντηση εκπαιδευτικοί του σχολείου ειδοποίησαν τηλεφωνικά κάθε έναν από τους γονείς.
- Για θέματα όπως αποβολές, μεγάλος αριθμός απουσιών ή και ψυχολογικά προβλήματα μαθητών/τριών που υπέπεσαν στην αντίληψη της διεύθυνσης και των εκπαιδευτικών γίνονται συναντήσεις με τους γονείς. Οι συναντήσεις αυτές οργανώνονται από την Διεύθυνση του σχολείου. Στο πρώτο φετινό τετράμηνο είχαμε περισσότερες από 10 τέτοιες συναντήσεις.

Σχετικά με το δεύτερο κριτήριο σημειώνουμε ότι:

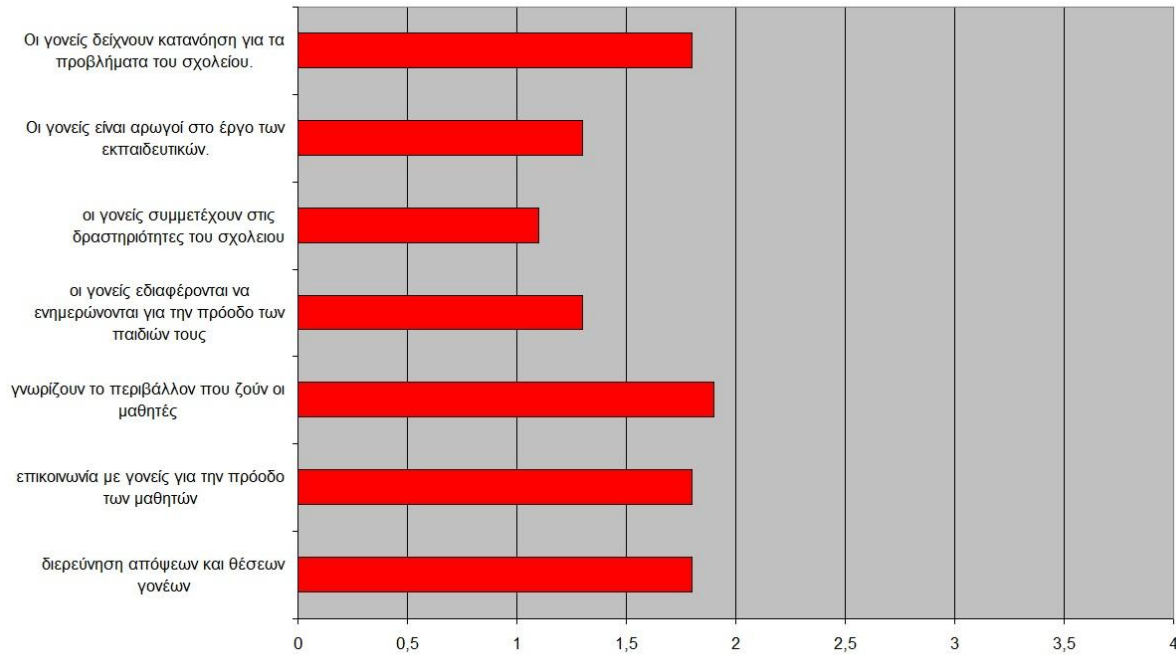
- Στην έναρξη της σχολικής χρονιάς μοιράζεται ο κανονισμός του σχολείου στους γονείς καθώς και ενημερωτικό υλικό για το σχολείο και τις προοπτικές που δίνει στα παιδιά τους.
- Φέτος στις τακτικές συναντήσεις με τους γονείς έγιναν ομιλίες από τη διεύθυνση πάνω σε παιδαγωγικά θέματα καθώς επίσης ομιλίες ενημέρωσης για τον επαγγελματικό προσανατολισμό των παιδιών καθώς και ομιλία για το Ίντερνετ και τον εθισμό από τα ηλεκτρονικά παιχνίδια.

Σχετικά με το τρίτο κριτήριο σημειώνουμε ότι:

- Σύλλογος γονέων δεν υπάρχει αλλά γίνονται μεμονωμένες προσπάθειες από μερικούς εκπαιδευτικούς, είτε με τηλεφωνικές επικοινωνίες, είτε με συναντήσεις στο σχολείο, να συνεργασθούν με τους γονείς για την διαχείριση προβλημάτων των μαθητών.

Ερωτηματολόγιο Εκπαιδευτικών για σχέσεις Σχολείου γονέων

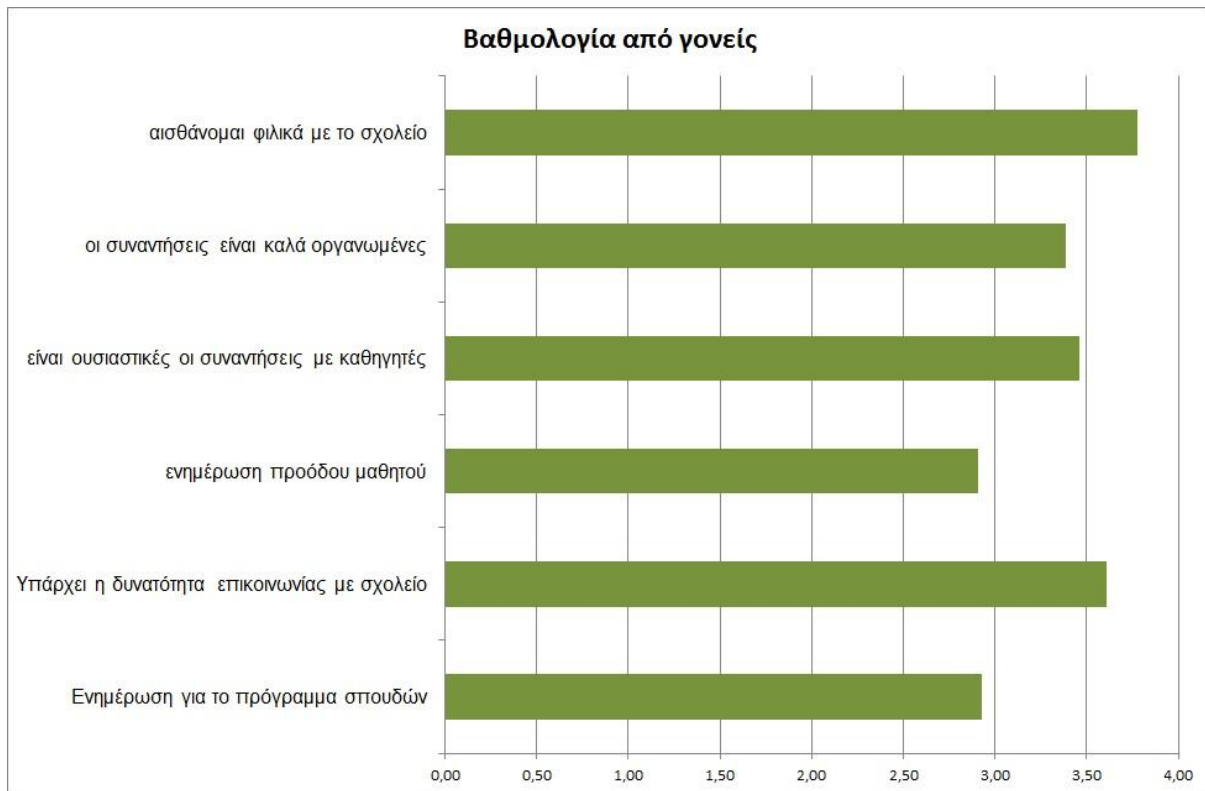
βαθμολογία για τις σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών - γονέων (άποψη εκπαιδευτικών)

Από τις απαντήσεις του ερωτηματολογίου συμπεραίνουμε ότι:

- οι εκπαιδευτικοί κρίνουν ότι οι γονείς δεν βοηθούν στην επίλυση των προβλημάτων του σχολείου (βαθμός 1,7), ούτε είναι αρωγοί στο έργο των εκπαιδευτικών (βαθμός 1,3).
- Το ενδιαφέρον για την πρόοδο των παιδιών τους είναι κάτω του μετρίου.
- Η συμμετοχή τους στις εκδηλώσεις του σχολείου είναι ελάχιστη (βαθμός 1,1),
- Επίσης οι εκπαιδευτικοί πιστεύουν ότι δεν έχουν καλή ενημέρωση από τους γονείς για το περιβάλλον στο οποίο ζουν οι μαθητές. Με αποτέλεσμα να κάνουν λάθη στο τρόπο που αντιμετωπίζουν τους μαθητές.

Ερωτηματολόγιο Γονέων για τη σχέση τους με το σχολείο

Από τις απαντήσεις των γονέων βλέπουμε ότι θεωρούν ότι:

- Ο βαθμός οργάνωσης της ενημέρωσης των γονέων από τη μεριά του σχολείου είναι πολύ καλός.
- Αισθάνονται φιλικά με το σχολείο
- Ενημερώνονται για την πρόοδο των παιδιών τους σε ουσιαστικές συναντήσεις με τους εκπαιδευτικούς

Γενικά συμπεράσματα και παρατηρήσεις για τον δείκτη

Από τα ποσοτικά στοιχεία και τα ερωτηματολόγια βλέπουμε ότι υπάρχει μικρό ενδιαφέρον επικοινωνίας των γονέων με το σχολείο (δεν υπάρχει σύλλογος, οι καθηγητές απαντούν αρνητικά για το ενδιαφέρον των γονέων). Από τη μεριά του σχολείου γίνονται προσπάθειες να βελτιωθούν οι σχέσεις σχολείο - γονέων (συναντήσεις σε μη εργάσιμες ώρες και οι γονείς απαντούν πολύ θετικά για το σχολείο)

Πιστεύουμε ότι αν και οι γονείς βαθμολογούν με μέσο όρο 3,35 (από καλά έως πολύ καλά) οι σχέσεις δεν είναι τόσο καλές αν δούμε τις βαθμολογίες των εκπαιδευτικών (μέσος βαθμός 1,6 -κακές έως μέτριες).

Γενικό συμπέρασμα είναι ότι οι σχέσεις γονέων - Σχολείου δεν είναι καλές παρά τις προσπάθειες που κάνει το σχολείου και οι εκπαιδευτικοί του, κάτι που το αναγνωρίζουν και οι γονείς.

Δείκτης Αξιολόγησης: 3.4. Σχέσεις μεταξύ Σχολείου – Φορέων

Ενδεικτικά κριτήρια ποιότητας

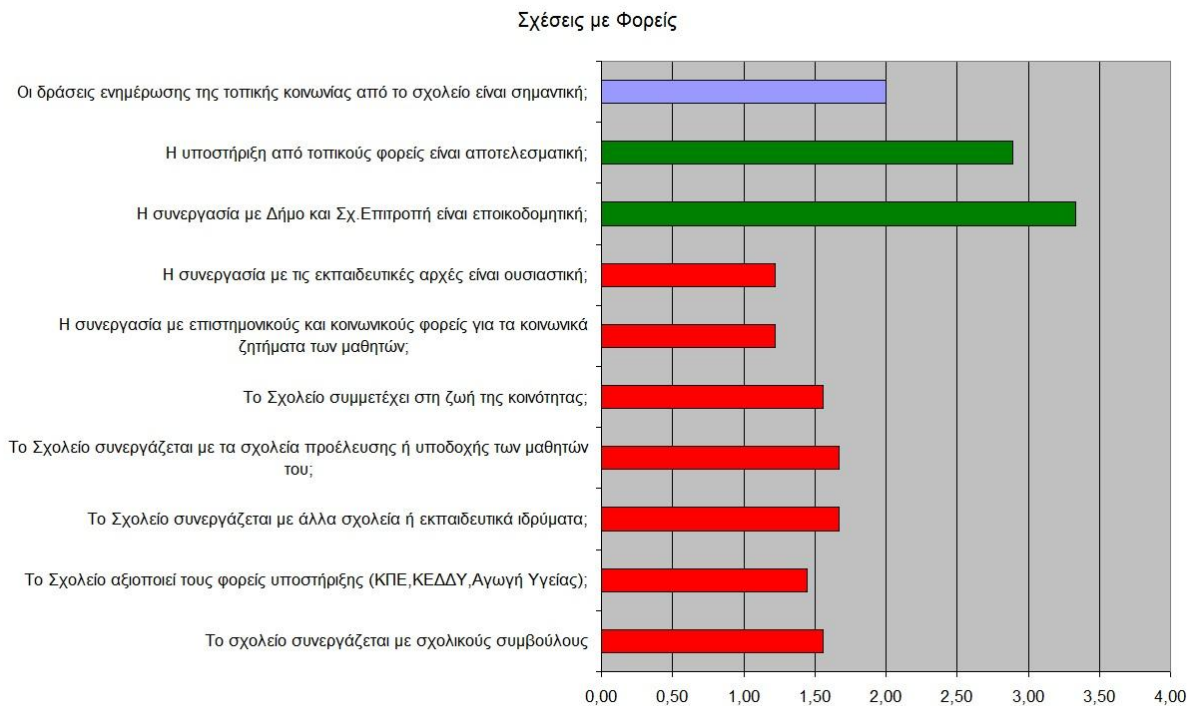
Ένα είναι το κριτήριο που αξιολοεί τον δείκτη:

- Η επικοινωνιακή επικοινωνία και συνεργασία με εκπαιδευτικές αρχές και φορείς, την τοπική και ευρύτερη κοινωνία (συχνότητα, περιεχόμενο και ποιότητα της επικοινωνίας)

Ενδεικτικά ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη

- Η επικοινωνία της διεύθυνσης με το γραφείο Ε.Ε. είναι, τηλεφωνικά, σχεδόν καθημερινή και ουσιαστική. Επίσης σημειώνουμε ότι έγιναν 3 συναντήσεις με τον προϊστάμενο του γραφείου για εκπαιδευτικά- διοικητικά θέματα.
- Οι συναντήσεις της Διεύθυνσης του σχολείου με εκπροσώπους του Δήμου ή/και της Σχολικής Επιτροπής είναι περισσότερες των 6 κάθε μήνα και η διαδικασία λήψης αποφάσεων σύντομη.
- Το 1ο τετράμηνο φέτος έγιναν συναντήσεις με τους Σχολικούς Συμβούλους των τομέων πληροφορικής (2 συναντήσεις) και υγείας (1 συνάντηση) καθώς και 3 συναντήσεις για θέματα του προγράμματος Αυτοαξιολόγησης..
- Το σχολείο μας συνεργάζεται με το ΕΠΑΛ και την ΕΠΑΣ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ για την εφαρμογή που προγράμματος χρησιμοποιώντας από κοινού μερικά εργαστήρια
- Το σχολείο μας συνεργάζεται φέτος με την ΑΣΠΑΙΤΕ για εκπόνηση υποδειγματικών διδασκαλιών από τελειόφοιτους φοιτητές.
- Υπάρχει κληροδότημα για ετήσια αμοιβή χρηματικού ποσού στον καλύτερο μαθητή του σχολείου που είναι και δημότης του Υμηττού ή της Ηλιούπολης.
- Το σχολείο οργανώνει 4-5 ενημερωτικές ομιλίες, στο τέλος της σχολικής χρονιάς, στα γύρω Γυμνάσια και Γενικά Λυκεία προς τους μαθητές και τους γονείς τους με στόχο να γνωρίσουν τις δυνατότητες και τις προοπτικές του 1ου ΕΠΑΛ Υμηττού.
- Επίσης διατηρεί ιστοσελίδα που αναγράφονται όλες οι απαραίτητες ενημερωτικές πληροφορίες καθώς και όλες οι εκδηλώσεις.

Ερωτηματολόγιο Εκπαιδευτικών για τη σχέση Σχολείου με Φορείς

Από τις απαντήσεις των εκπαιδευτικών φαίνεται ότι:

- Το σχολείο έχει καλή σχέση και υποστηρίζεται σημαντικά από την τοπική αυτοδιοίκηση έως σήμερα.
- Οι συνεργασίες του όμως με επιστημονικούς φορείς είναι πολύ μικρή (βαθμός ~1),
- Οι δράσεις ενημέρωσης της τοπικής κοινότητας κρίνονται μέτριες.
- Η συνεργασία με τις εκπαιδευτικές αρχές κακές.
- Η συνεργασία με σχολεία από τα οποία προέρχονται οι μαθητές (πχ.Γυμνάσια και Γενικά Λύκεια) είναι ανύπαρκτη.
- Η συμμετοχή του σχολείου στην τοπική κοινότητα κρίνεται ανάμεσα από κακή έως μέτρια
- Η αξιοποίηση φορέων υποστήριξης όπως ΚΠΕ, ΚΕΔΔΥ κλπ) από κακή έως μέτρια.
- Και η στήριξη από σχολικούς συμβούλους από κακή έως μέτρια.

Γενικά συμπεράσματα και παρατηρήσεις για τον δείκτη

Το σχολείο έως σήμερα είχε πολύ καλές σχέσεις με τον Δήμο Υμηττού. Αποτελέσματα αυτής της σχέσης φαίνονται στην κτιριακή και εξοπλιστική αναβάθμιση του σχολείου τα τελευταία 4 χρόνια.

Οι σχέσεις με τις εκπαιδευτικές αρχές, αν και η επικοινωνία μαζί τους είναι συχνή, δεν είναι τόσο καλές.

Η ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας σχετικά με το σχολείο είναι μέτρια και η σχέση με τους συμβούλους αν εξαιρέσουμε μερικές ειδικότητες δεν είναι καλή.

Συνολικά η μέση βαθμολογία που προκύπτει από το ερωτηματολόγιο των εκπαιδευτικών είναι 1,9 δηλαδή λίγο κάτω από το μέτριο.

Γενικά συμπεράσματα και παρατηρήσεις για τον τομέα

Αξιολογώντας τη βαρύτητα των δεικτών του τομέα κρίνουμε ότι τη μεγαλύτερη βαρύτητα έχει ο δείκτης «Σχέσεις εκπαιδευτικών – μαθητών». Το καλό κλίμα στην τάξη είναι η βασικότερη παράμετρος στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Ακολουθεί ο δείκτης σχέσεων γονέων με το σχολείο. Ο εκπαιδευτικός στην δουλειά του έχει έναν μόνο σύμμαχο τον γονιό. Πολλά προβλήματα των μαθητών ξεκινούν από τα περιβάλλοντά τους αλλά και η καλύτερη πηγή για να μάθουμε τους μαθητές μας είναι να συζητήσουμε με τους γονείς τους.

Ο δείκτης «Σχέσεων μεταξύ των εκπαιδευτικών» είναι το ίδιο σημαντικός με τον προηγούμενο δείκτη. Ένα σχολείο με διαταραγμένες σχέσεις ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς δεν μπορεί να λειτουργήσει. Η εργασία της εκπαίδευσης είναι συνεργατική. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να ανταλλάσσουν απόψεις, γνώσεις και εμπειρίες. Οι παιδαγωγικές πολιτικές που εφαρμόζονται στους μαθητές ενός τμήματος από κάθε παιδαγωγό, να ακολουθεί μια ενιαία συμπεφωνημένη στρατηγική από όλους τους διδάσκοντες στο τμήμα.

Ο δείκτης «Σχέσεις ανάμεσα στους μαθητές» είναι σημαντικός αλλά και εύκολα διαχειρίσιμος σε σχολεία με καλό επίπεδο «Σχέσεων καθηγητή - μαθητή». Συνήθως οι πράξεις παρενόχλησης και βίας σε ένα σχολείο εμφανίζονται όταν δεν υπάρχει εμπιστοσύνη των μαθητών προς τους καθηγητές και δεν λειτουργεί το σύστημα δικαιοσύνης του σχολείου. Όταν οι εκπαιδευτικοί είναι κοντά στους μαθητές, όχι μόνο στο μάθημα αλλά και στην αυλή τότε γρήγορα αντιλαμβάνονται και αντιμετωπίζουν τις προβληματικές συμπεριφορές.

Ο δείκτης «Σχέσεις με τους φορείς» και κυρίως με τον δήμο είναι επίσης σημαντικός. Η καλή υποδομή και οι καλές συνθήκες λειτουργίας του σχολείου βοηθούν σημαντικά στην βελτίωση του κλίματος στο σχολείο. Ένα σχολείο που δεν είναι βαμμένο, είναι βρώμικο και χωρίς θέρμανση δεν μπορεί να λειτουργήσει παιδαγωγικά.

Όπως έχουμε ήδη αναδείξει το 1^ο ΕΠΑΛ ΥΜΗΤΤΟΥ είναι ένα σχολείο με «δύσκολα» παιδιά. Το κλίμα και οι σχέσεις σε ένα τέτοιο σχολείο είναι πολύ εύκολο να χαλάσουν. Τα παιδιά με τα συσσωρευμένα προβλήματά τους και τη δύσκολη ζωή πολύ εύκολα χάνουν την αυτοκυριαρχία τους και γίνονται βίαια. Επίσης τα περισσότερα, και ειδικά τα παιδιά των μεταναστών (29% του συνόλου των μαθητών μας), έχουν μειωμένη εμπιστοσύνη στα συστήματα δικαιοσύνης και φυσικά και στο σύστημα δικαιοσύνης του σχολείου.

Το σχολείο μας για σημαντικό ποσοστό παιδιών, κυρίως της Α τάξης, λειτουργεί ως χώρος κοινωνικής ένταξης.

Η εργασία των εκπαιδευτικών γίνεται δύσκολη. Απαιτούνται ιδιαίτερες παιδαγωγικές γνώσεις, αυξημένη ευαισθησία και ανοχή. Έτσι αν και ο δείκτης «Σχέσεων Εκπαιδευτικών μαθητών» βαθμολογείται από τους μαθητές με βαθμό ικανοποίησης πάνω από το μέτριο, αναγνωρίζοντας την προσπάθεια που έγινε τα τελευταία χρόνια, κρίνουμε ότι χρειάζεται να βελτιωθεί πολύ περισσότερο. Από τα ποσοτικά στοιχεία των κριτηρίων του δείκτη (π.χ. ποινές, απουσίες) και από τα ερωτηματολόγια των εκπαιδευτικών αξιολογούμε τον δείκτη κάτω του μετρίου. Και επειδή η βαρύτητά του είναι μεγάλη πιστεύουμε ότι οι δράσεις βελτίωσης που θα προταθούν πρέπει να επικεντρωθούν σε αυτόν το δείκτη.

Σχετικά με τον δείκτη «Σχέσεις Σχολείου – γονέων» βλέπουμε ότι έχει βαθμολογηθεί κάτω του μετρίου έως κακές από τους εκπαιδευτικούς και πολύ υψηλά από τους γονείς. Σε μια πρώτη εξήγηση αυτής της αντίθεσης, πιστεύουμε ότι οφείλεται από τη μια, στις προσπάθειες του σχολείου για τη βελτίωση των σχέσεων (συναντήσεις το απόγευμα, τηλεφωνικές επικοινωνίες κλπ) και από την άλλη στη απογοήτευση των εκπαιδευτικών για την μη ανταπόκριση από πολλούς γονείς (πχ. δεν έχουμε σύλλογο γονέων).

Ο δείκτης έχει βαρύτητα και πρέπει να βελτιωθεί άμεσα.

Σχετικά με τη «σχέση του σχολείου με φορείς» η βαθμολόγηση του δείκτη με βαθμό «μέτρια» δεν σχετίζεται με τη σχέση του σχολείου με τον δήμο που είναι πολύ καλή αλλά με τον ελάχιστο βαθμό συνεργασίας με υποστηρικτικούς φορείς όπως ΚΔΔΥ, ΚΠΕ αλλά και με συμβούλους. Επίσης στο κακό βαθμό συμβάλει και η μη ικανοποιητική σχέση καθώς και τα παράπονα από τη προϊστάμενη διοίκηση.

Λαμβάνοντας υπόψη της αλλαγής του πλαισίου συνεργασίας με την τοπική αυτοδιοίκηση λόγω του Καλλικράτη (Συγχωνεύτηκε ο δήμος Υμηττού με το Δήμο Δάφνης) πρέπει να προχωρήσουμε σε δράσεις ενημέρωσης και αναθέμανσης με την νέα διοίκηση. Ήδη άμεσα προέκυψε πρόβλημα με τη πιθανότητα να σταματήσει η υποστήριξη του σχολείου μας με ψυχολόγο. Ένας θεσμός που λειτούργησε πολύ θετικά για το σχολείο τα τελευταία χρόνια.

ΣΤ. Προτεραιότητες για Δράση του τομέα Α: ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Λαμβάνοντας υπόψη τις βαθμολογίες αξιολόγησης για κάθε κριτήριο τα μέλη των ομάδων πρότειναν δράσεις για τη βελτίωση των δεικτών του κάθε τομέα.

α/α	Πρόταση δράσης	Πλήθος καθηγητών που την πρότειναν
	Δείκτης: Σχέσεις εκπαιδευτικών μαθητών	
1	Συνέντευξη από μαθητές	4
2	Μέντορες- Σύμβουλοι καθηγητές για παραβατικά παιδιά	3
6	Σεμινάριο για παραβατικά και αντικανονιστικά παιδιά	2
3	Συμβούλιο τμήματος κάθε 2 μήνες	2
4	Αξιολόγηση του μαθήματος και προτάσεις βελτίωσης από μαθητές	2
5	Κοινές εκπαιδευτικές δράσεις μαθητών εκπαιδευτικών (π.χ. αγώνες βόλει κλπ)	2
7	Εργασία σχετική με την ποινή	1
8	Ενισχυτική διδασκαλία	1

α/α	Δείκτης: Σχέσεις μεταξύ των εκπαιδευτικών	
1	παιδαγωγικές συναντήσεις εκπαιδευτικών ίδιας ειδικότητας ή τμημάτων	4
2	κοινωνικές εκδηλώσεις και εκδρομές	3
3	Ηλεκτρονικά εργαλεία συνεργασίας	2
4	ομάδες εργασίας εκπαιδευτικών σε παιδαγωγικά ή επιστημονικά θέματα	2
5	κοινωνικές δράσεις(δενδροφυτεύσεις κλπ)	1
6	γυμναστική στο προαύλιο και μεταξύ τους μαθήματα	1
7	ευρωπαϊκά προγράμματα	1
8	συμμετοχή σε πάρτυ μαθητών	1
9	καθηγητές μέντορες για νέους καθηγητές	1
10	συναντήσεις γνωριμίας με άλλα σχολεία	1
11	ενημερωτικό υλικό σε νέους εκπαιδευτικούς	1

α/α	Δείκτης: Σχέσεις των γονέων με το σχολείο	
1	δημιουργία συλλόγου γονέων	5
2	Βραδιές ενημέρωσης γονέων ανά τμήμα (με καφέ και γλυκά)	4
3	Σχολή γονέων	3
4	Οργάνωση και χρήση της τηλεφωνικής επικοινωνίας με γονείς	3
5	Κοινές δράσεις με τους γονείς	3
6	Ηλεκτρονικά εργαλεία επικοινωνίας	2
7	Γραπτή ενημερωτική έκθεση για τη πρόοδο των μαθητών	1
8	συνεργασία με κοινωνικό λειτουργό	1

α/α	Δείκτης: Δράσεις για τη βελτίωση της οργάνωσης του σχολείου	
1	Δημιουργία Γραμματείας	1
2	Προγραμματισμός και παρακολούθηση στόχων	1
3	Προγραμματισμός δραστηριοτήτων στη αρχή του έτους	1
4	Συνεργασία στην οργάνωση με τους μαθητές	1

5	Συνεργασία με συμβούλους στην αρχή κάθε έτους	1
6	Αύξηση του υποχρεωτικού ωραρίου για αναπληρώσεις ή παιδαγωγικές συναντήσεις	1
7	Ηλεκτρονικά εργαλεία ενημέρωσης	1
8	Ομάδα διαχείρισης κρίσης	1
9	Εφημερίες με παρουσιολόγιο	1

Από τις προτάσεις επιλέχθηκαν αυτές που προτάθηκαν από τους περισσότερους

Έτσι για τη βελτίωση του δείκτη “Σχέσεις εκπαιδευτικών - Μαθητών”, που πιστεύουμε ότι είναι και ο σημαντικότερος από τους δείκτες του τομέα “Κλίμα και σχέσεις στο σχολείο”, προτείνονται τα εξής:

1. Οργανωμένο πρόγραμμα συνεντεύξεων μαθητών από τους εκπαιδευτικούς.

Τον Οκτώβριο που θα ολοκληρωθούν οι εγγραφές, οι μεταγραφές των μαθητών και οι τοποθετήσεις των περισσότερων καθηγητών, οι υπεύθυνοι τμημάτων να οργανώσουν προσωπικές συνεντεύξεις με όλους τους μαθητές του τμήματος.

Στόχοι της συνέντευξης είναι να διερευνηθούν οι συνθήκες του περιβάλλοντος στο οποίο ζουν οι μαθητές, να αναδειχθούν τυχόν προβλήματα και να καταγραφούν οι φιλοδοξίες και οι στόχοι του κάθε μαθητή. Παράλληλος σημαντικός στόχος της συνέντευξης είναι η βελτίωση του βαθμού εμπιστοσύνης ανάμεσα από μαθητή και καθηγητή.

Οι υπεύθυνοι τμήματος θα βοηθηθούν στο έργο των συνεντεύξεων από θεματολογία και κατάλογο ενδεικτικών ερωτήσεων που θα τους δοθεί. Η θεματολογία και οι ενδεικτικές ερωτήσεις θα σχεδιαστούν από ομάδα έργου σε συνεργασία με την ψυχολόγο.

Στο τέλος του τετραμήνου θα επαναληφθούν οι συνεντεύξεις. Στόχος θα είναι να καταγραφούν τα παράπονα των μαθητών, η πρόοδος τους, να αναδειχθεί η θετική ή η αρνητική συμπεριφορά τους αλλά και να γίνει προσπάθεια επίλυσης προβλημάτων στην σχέση τους με τους καθηγητές .

2.Σύμβουλοι εμπιστοσύνης για μαθητές με προβληματική συμπεριφορά.

Όταν ένας μαθητής κριθεί από τον σύλλογο των εκπαιδευτικών ή τη διεύθυνση ότι παρουσιάζει προβληματική συμπεριφορά (αντικανονιστική, παραβατική ή μεγάλο αριθμό απουσιών) να ορίζεται ένας καθηγητής Σύμβουλος Εμπιστοσύνης. Η επιλογή του καθηγητή θα γίνει από τον ίδιο τον μαθητή μετά από συζήτηση με τον Διευθυντή και την Ψυχολόγο του σχολείου.

Ο καθηγητής σύμβουλος θα έχει άμεση επαφή με τον μαθητή και τους γονείς του. Θα ακούει τα παράπονα του μαθητή, θα παρακολουθεί τη πορεία του και θα τον συμβουλεύει. Η όλη του προσπάθεια θα υποστηρίζεται από την ψυχολόγο του σχολείου.

3. Συνεδριάσεις τμήματος.

Οι εκπαιδευτικοί κάθε τμήματος υπό την προεδρία του υπεύθυνου τμήματος, θα συνεδριάζουν κάθε 1-2 μήνες για τα προβλήματα του τμήματος. Θα ανταλλάσσουν γνώμες για τη συμπεριφορά των μαθητών, θα ενημερώνουν για τυχόν προβλήματα στο περιβάλλον κάποιου μαθητή και θα προτείνουν παιδαγωγικές στρατηγικές αντιμετώπισης των προβλημάτων. Μέρος της συνεδρίασης θα γίνεται με μαθητές (5μελές ή και με όλο το τμήμα).

4.Επιμόρφωση για διαχείριση τάξης με μεγάλο ποσοστό παιδιών με προβληματική συμπεριφορά, χωρίς φιλοδοξίες και στόχους.

Η προτεινόμενη επιμόρφωση έχει σαν στόχο να γνωρίσουν οι εκπαιδευτικοί του σχολείου παιδαγωγικές τακτικές διαχείρισης τέτοιων δύσκολων τάξεων. Για να είναι ουσιαστικό ένα τέτοιο σεμινάριο πρέπει οι επιμορφωτές να έχουν εξειδικευμένη κατάρτιση σε διαχείριση παραβατικών παιδιών αλλά και παιδαγωγική πείρα σε παρόμοια σχολεία. Το σεμινάριο να είναι ενδοσχολικό και βιοματικό.

Σε ότι αφορά τον άλλο σημαντικό δείκτη, τη σχέση Γονέων με το σχολείο προτείνονται τα εξής:

- 1.Δράσεις ενθάρρυνσης και διευκόλυνσης των γονέων ώστε να συστήσουν σύλλογο γονέων.
- 2.Σχολείο γονέων και Συνέχιση της καθιερωμένης παράδοσης του σχολείου για συναντήσεις με τους γονείς το απόγευμα.
- 3.Οργανωμένες διαδικασίες τηλεφωνικής και ηλεκτρονικής επικοινωνίας με τους γονείς.

Σχετικά με τις μεταξύ των εκπαιδευτικών σχέσεις πρέπει:

- 1.Να καθιερωθούν συχνότερα οργανωμένες συνεργασίες μεταξύ εκπαιδευτικών ίδιας ειδικότητας για ανταλλαγή γνώσεων και ενημέρωσης σε εξελίξεις στο επιστημονικό τους τομέα.
- 2.Να συνεχιστούν με μεγαλύτερη συχνότητα οι κοινωνικές συναντήσεις.
- 3.Τέλος πρέπει να αναβαθμισθεί η ιστοσελίδα του σχολείου. Να γίνει πιο δυναμική με δυνατότητες για δημιουργία forums, ψηφοφορίες και Block.